

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning
Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

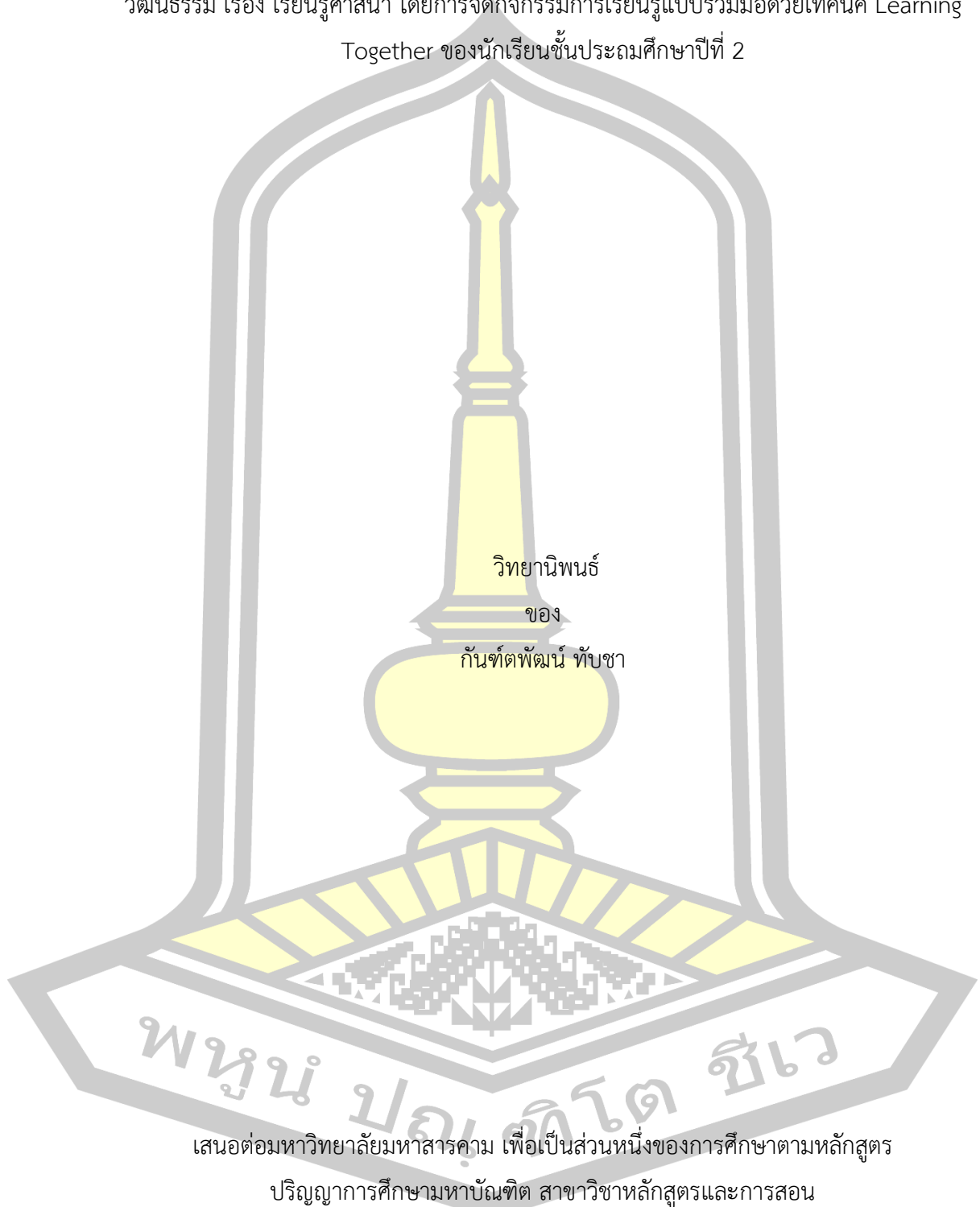
วิทยานิพนธ์
ของ
กัญต์พัฒน์ ทับชา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

สิงหาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning
Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

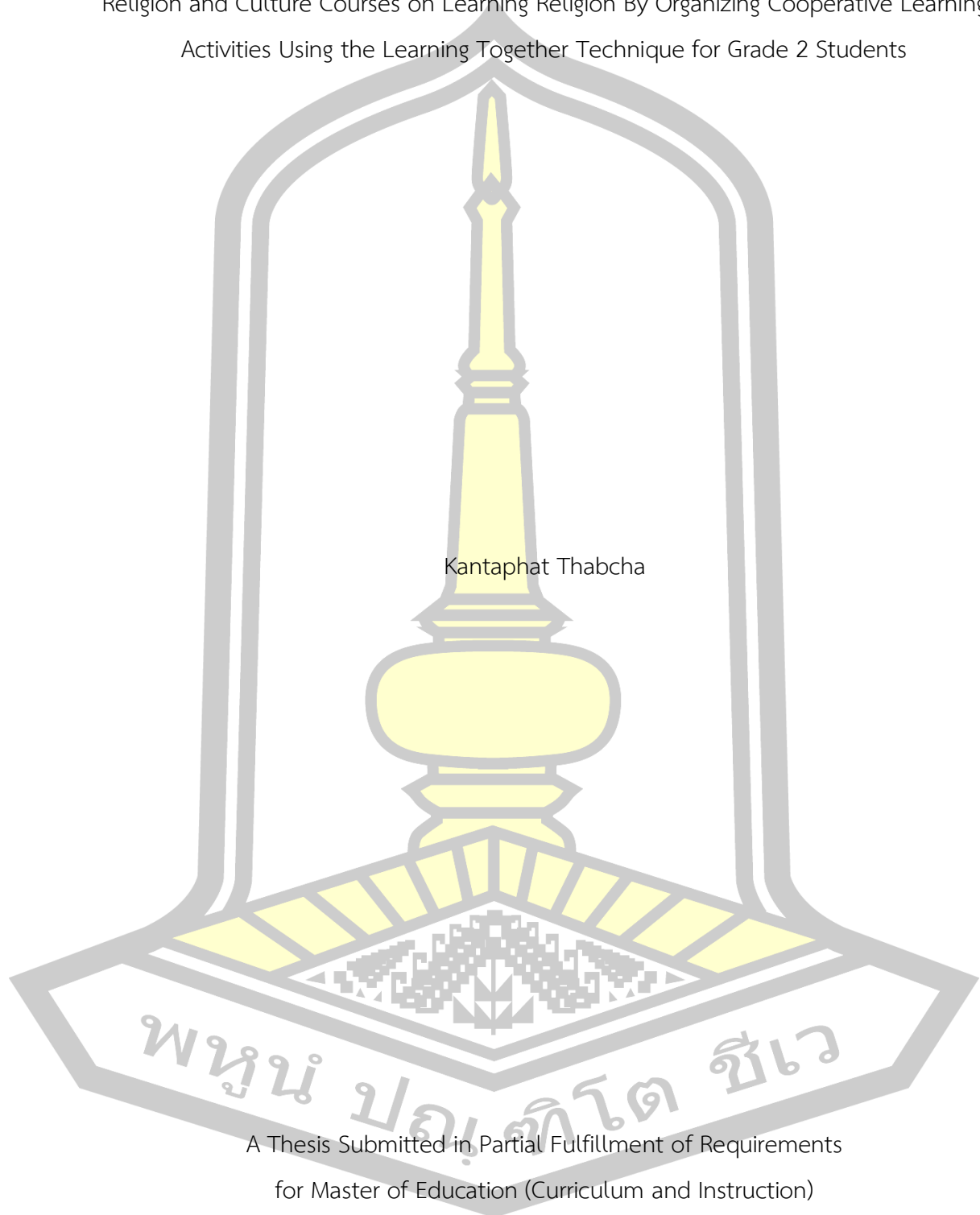

สิงหาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Learning Achievement and Teamwork Skills in Social Studies
Religion and Culture Courses on Learning Religion By Organizing Cooperative Learning
Activities Using the Learning Together Technique for Grade 2 Students

Kantaphat Thabcha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Curriculum and Instruction)

August 2024

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายกันต์พัฒน์ ทับชา
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. ประสงค์ สายหงษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. มานิตย์ อาชานอก)

.....กรรมการ

(ผศ. ดร. จิระพร ชะโน)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. ดร. ดนิตา ดวงวิไล)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2		
ผู้วิจัย	กันต์พัฒน์ ทับชา		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มานิตย์ อาษานอก		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2567

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนให้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 3) เพื่อศึกษาทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีมของนักเรียน และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together กลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเสือกินวัวโคกน้อย อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 13 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชนิด คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together เรื่อง เรียนรู้ศาสนา จำนวน 5 แผน ผลการประเมินความ เหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ข้อสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ Wilcoxon signed-rank test

ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 13 คน มีนักเรียนสอบผ่าน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 และนักเรียนสอบไม่ผ่าน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการ

วิจัย

3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีมหลังเรียน โดยภาพรวมพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก

4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพและน่าสนใจมากขึ้น ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือส่งเสริมทักษะในการทำงานร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จที่ดี และการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีทางสังคม การเรียนแบบร่วมมือช่วยปลูกฝังทักษะในการทำงานเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนไม่มีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและส่งผลให้งานกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบร่วมมือ, ทักษะการทำงานเป็นทีม, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

TITLE	The Development of Learning Achievement and Teamwork Skills in Social Studies Religion and Culture Courses on Learning Religion By Organizing Cooperative Learning Activities Using the Learning Together Technique for Grade 2 Students		
AUTHOR	Kantaphat Thabcha		
ADVISORS	Assistant Professor Manit Asanok , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Curriculum and Instruction
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2024

ABSTRACT

The aims of this research study are: 1) compare academic achievement before and after the intervention 2) assess whether the post-study academic achievement meets or exceeds the 70 percent criterion 3) evaluate students' teamwork process skills and 4) to study the satisfaction of Grade 2 students with the cooperative learning activities organized using the Learning Together technique. Target Group: In this research, there were 13 students in the 2nd grade of Ban Suea Kin Wua Khok Noi School, Kae Dam District, Maha Sarakham Province, in the second semester of the academic year 2023, selected through purposive sampling. Four types of tools were used in the research: 1) Learning management plan collaborating with the Learning Together technique on learning about religion, comprising 5 plans. The evaluation results showed the highest level of appropriateness for the learning management plan. 2) Academic achievement test. 3) Teamwork skills assessment form. and 4) Satisfaction questionnaire. Data were analyzed by calculating percentages, means, and standard deviations, and hypotheses were tested using the Wilcoxon signed-rank test.

The results revealed that:

1) Grade 2 students demonstrated significantly higher academic achievement after studying compared to before, at a statistical significance level of .01, aligning with the research hypothesis.

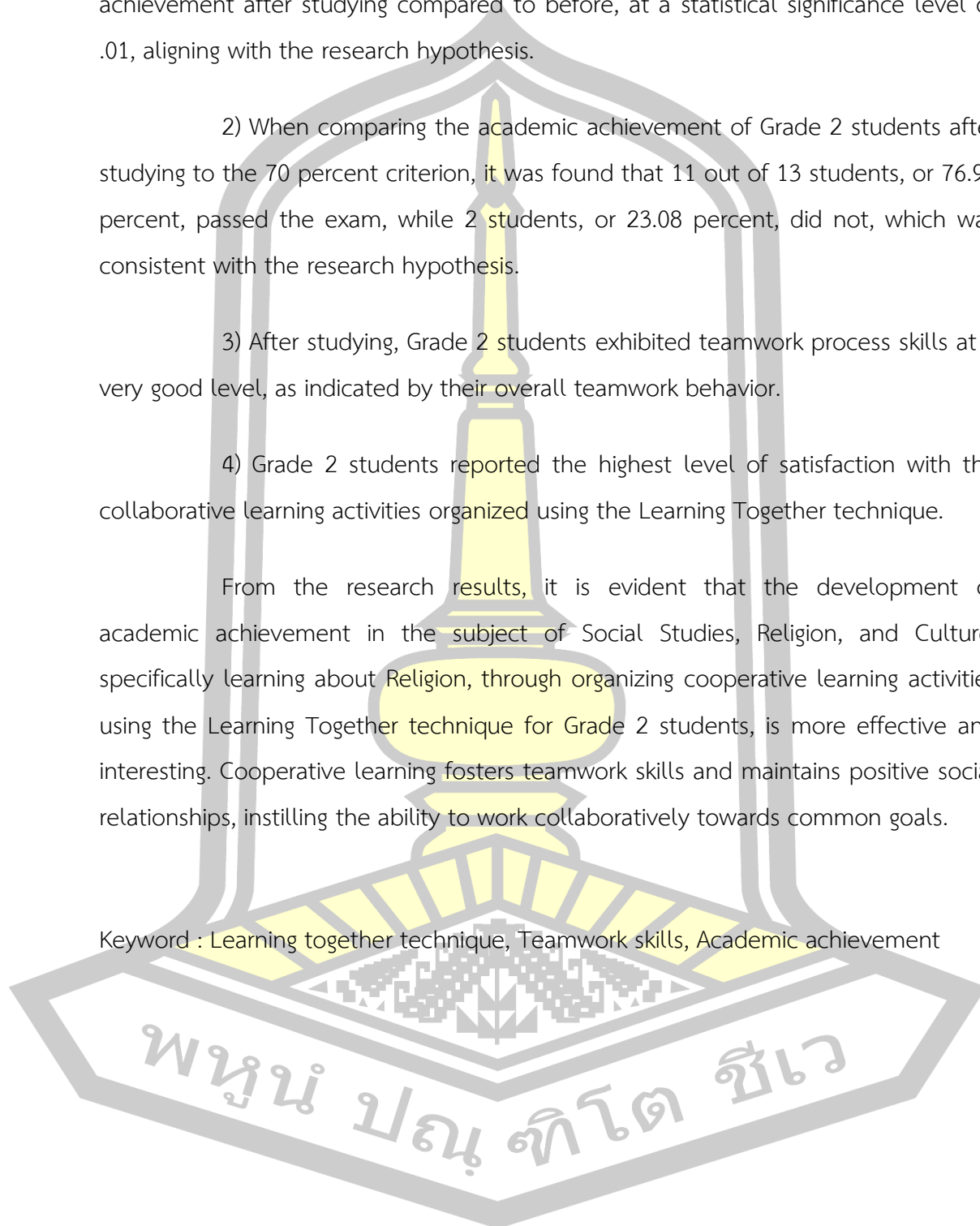
2) When comparing the academic achievement of Grade 2 students after studying to the 70 percent criterion, it was found that 11 out of 13 students, or 76.92 percent, passed the exam, while 2 students, or 23.08 percent, did not, which was consistent with the research hypothesis.

3) After studying, Grade 2 students exhibited teamwork process skills at a very good level, as indicated by their overall teamwork behavior.

4) Grade 2 students reported the highest level of satisfaction with the collaborative learning activities organized using the Learning Together technique.

From the research results, it is evident that the development of academic achievement in the subject of Social Studies, Religion, and Culture, specifically learning about Religion, through organizing cooperative learning activities using the Learning Together technique for Grade 2 students, is more effective and interesting. Cooperative learning fosters teamwork skills and maintains positive social relationships, instilling the ability to work collaboratively towards common goals.

Keyword : Learning together technique, Teamwork skills, Academic achievement

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ดนิตา ดวงวิไล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ท่านได้ เสียสละเวลาและเมตตา ให้คำแนะนำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไข ในการทำวิทยานิพนธ์ ทุกขั้นตอน จนสำเร็จ ลุล่วง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินต๊ะเสนา อาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร.วราพร เอรารวรรณ์ ดร.อารีย์รัตน์ โนนสุวรรณ นางวาสนา ศรีหาญ และ นางเบญจพร วรรณ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินเครื่องมือการวิจัยและให้คำแนะนำในการสร้าง เครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนบ้านเสื่อกินข้าวโคกน้อย อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ที่สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณครูและอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทถ่ายทอดวิชาความรู้ ความเมตตากรุณา ทั้งอบรมสั่งสอนให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการศึกษาด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ท่านผู้บริหาร และบุคลากรคณะศึกษาศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำสิ่งดี ๆ เสมอมา

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อสมคิด ทับชา และคุณแม่บัวผัน ทับชา และขอบคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่สนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยทำการวิจัยในครั้งนี้ จนประสบความสำเร็จ คุณค่าและประโยชน์จาก วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชา พระคุณบิดา มารดา บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วน ในการอบรมสั่งสอนจนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน

พูน ปณ จิตโต ชีวะ

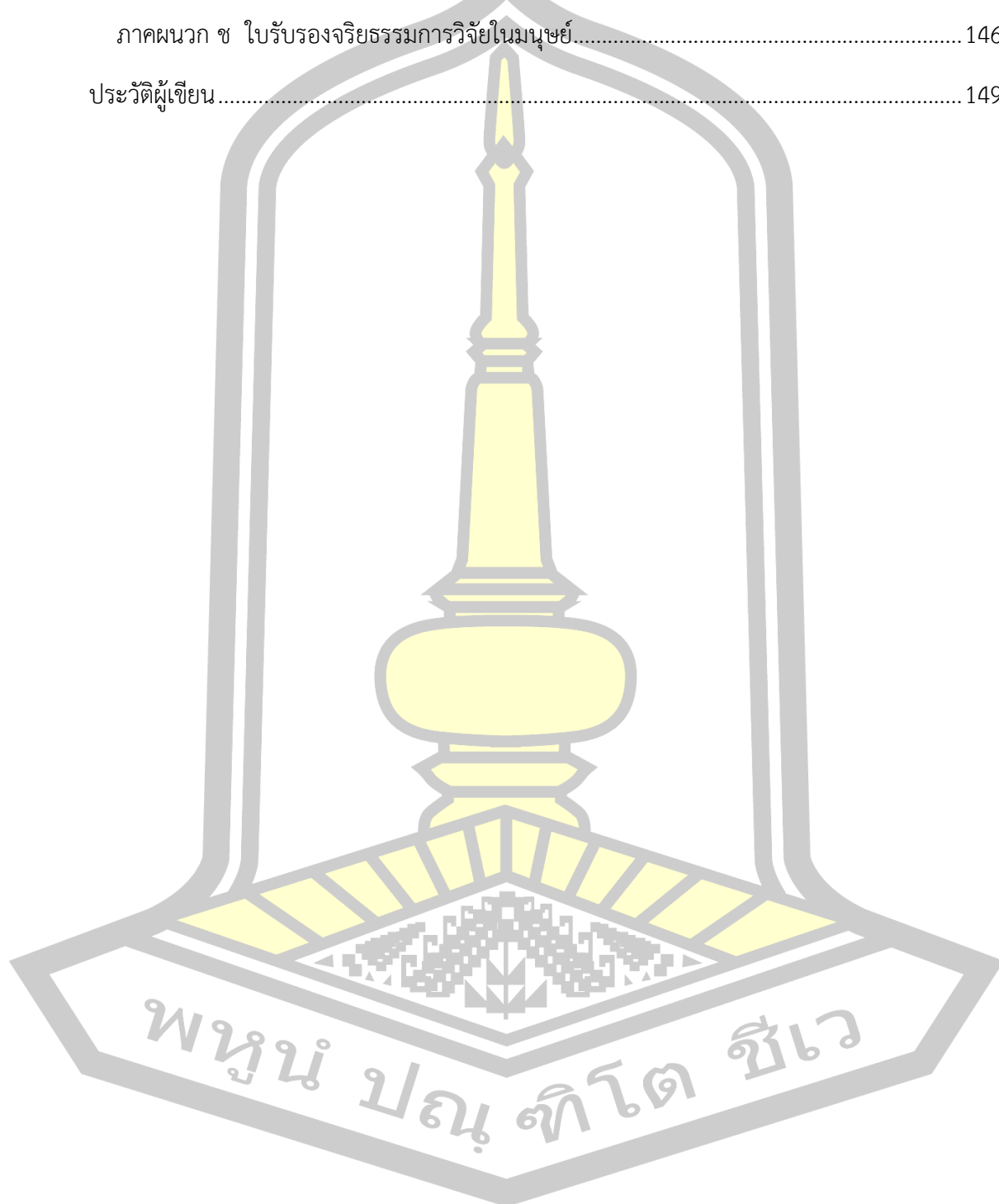
กัณฑ์พัฒน์ ทับชา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	๗
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ภูมิหลัง.....	1
2. ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
3. สมมติฐานของการวิจัย.....	5
4. ความสำคัญของการวิจัย.....	5
5. ขอบเขตของการวิจัย.....	6
6. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานพุทธศักราช 2551.....	10
2. เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Methods).....	18
3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการทำงานเป็นทีม.....	33
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	43
5. ความพึงพอใจ.....	47
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53

7. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	60
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
1. แบบแผนการวิจัย	61
2. กลุ่มเป้าหมาย	62
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	62
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	71
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
1. ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	84
2. สรุปผล	84
3. อภิปรายผล	85
4. ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก แบบชี้แจงอาสาสมัคร	97
ภาคผนวก ข แบบแสดงความยินยอมให้ทำการวิจัยจากอาสาสมัคร	99
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	101
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	106

ภาคผนวก จ การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	120
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ.....	140
ภาคผนวก ช ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	146
ประวัติผู้เขียน.....	149

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 พฤติกรรมสำหรับสังเกตในแต่ละทักษะย่อยของทักษะการทำงานเป็นทีม.....	40
ตารางที่ 2 พฤติกรรมสำหรับสังเกตในการทำงานเป็นทีม	42
ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	77
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน หลังเรียน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70	78
ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ คะแนนเฉลี่ย เปรียบเทียบทักษะการทำงานเป็นทีม.....	79
ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ และคะแนนเฉลี่ย แบบประเมินการทำงานเป็นทีม (ประเมิน ทีม).....	80
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2	82
ตารางที่ 8 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาของเรา โดย ผู้เชี่ยวชาญ	121
ตารางที่ 9 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา โดยผู้เชี่ยวชาญ	123
ตารางที่ 10 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 พระพุทธศาสนาเป็น เอกลักษณ์ของชาติไทย โดยผู้เชี่ยวชาญ	125
ตารางที่ 11 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ศาสนาในประเทศไทย (พระพุทธศาสนา)โดยผู้เชี่ยวชาญ	127
ตารางที่ 12 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ศาสนาอื่น ๆ โดย ผู้เชี่ยวชาญ	129
ตารางที่ 13 สรุปความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	131

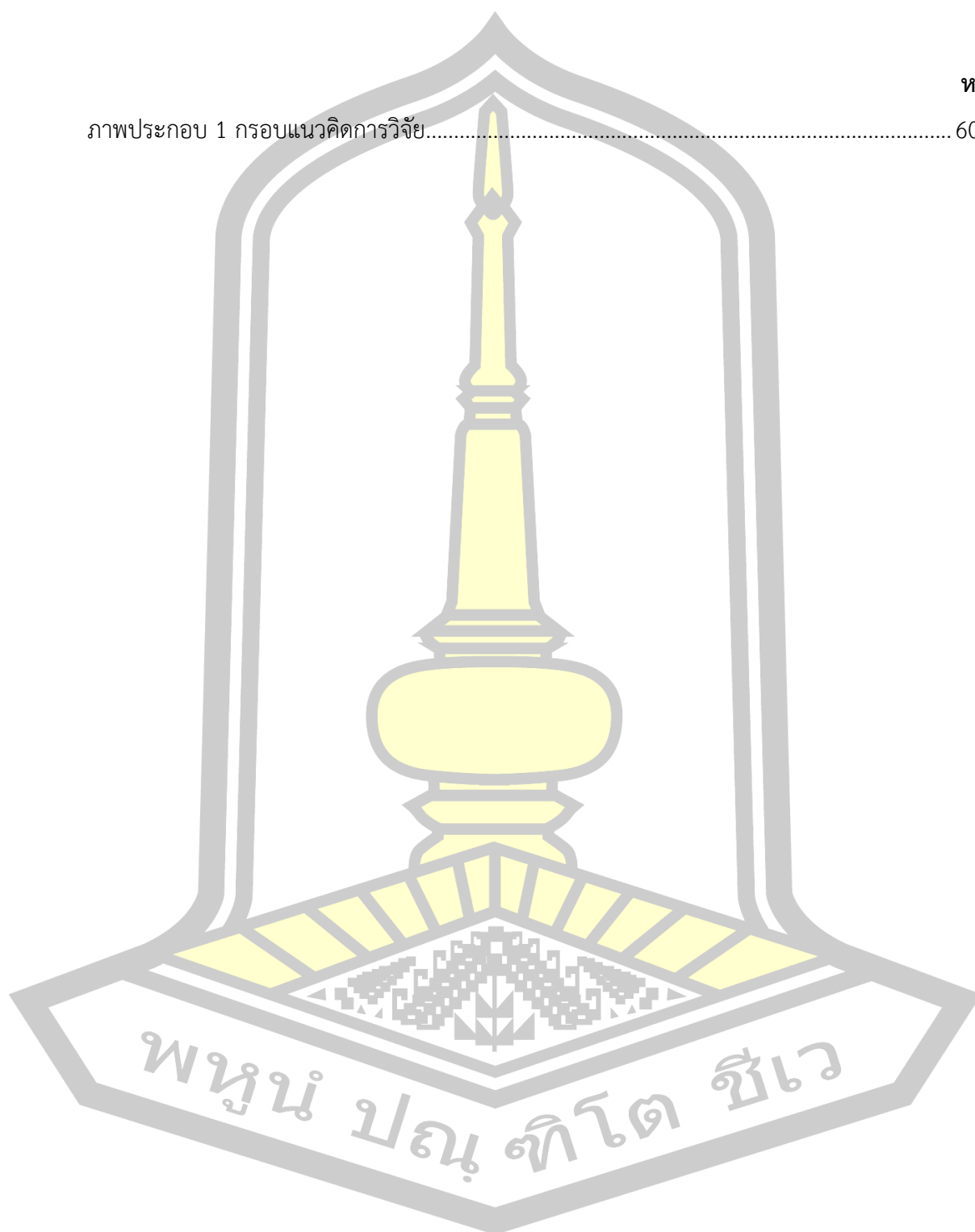
ตารางที่ 14 ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	133
ตารางที่ 15 ค่าความยากง่าย (p), ค่าอำนาจจำแนก (r) และการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ โดยดัชนี B ของเบรนนอน (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เรียนรู้ศาสนา	135
ตารางที่ 16 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together.....	138

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	60
-------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

1. ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบ เศรษฐกิจ และสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนา การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการใช้ชีวิตของคนในสังคม เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของเยาวชนและวัยรุ่น ที่ให้ความสำคัญและเรียนรู้ที่จะก้าวตามเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งได้ส่งผล ต่อแนวคิด ค่านิยม รวมถึงพฤติกรรมการใช้ ชีวิตในสังคมปัจจุบัน ก่อให้เกิดปัญหานานัปการ โดยเฉพาะต่อเด็กและเยาวชนในวัยเรียนปัญหาที่สำคัญที่พบบ่อย คือ การละเมิดศีล 5 ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การทำร้ายกันจนถึงแก่ชีวิต หรือการเปิดเบี่ยนกัน การฉ้อราษฎร์บังหลวง การล่วงละเมิดทางเพศ การไม่ มีความซื่อสัตย์ต่อกัน และการดื่มสุราหรือเสพยาเสพติด เป็นต้น จากการศึกษา พบว่า รากเหง้าแห่งปัญหาที่แท้จริงคือการที่นักเรียน ขาดการกล่อมเกลาจิตใจและปลูกฝังในเรื่องศีลธรรมจริยธรรม จนทำให้ความสำนึกต่อหน้าที่ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การใช้สติพิจารณาอย่างคิดลตน้อยถอยลงและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอกที่ไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมรอบตัวของนักเรียนที่ยู่งส่งเสริม ชักจูงและโน้มน้าวอย่างต่อเนื่องด้วย รูปแบบที่มีการพัฒนาอย่างหลากหลาย ทำให้ยากต่อการควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้สัมฤทธิ์ผลได้ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ เว้นแต่นักเรียนจะถูกจัดระเบียบทางความคิด จนมีจิตใจที่ใฝ่ดีและมีพลังใจที่เข้มแข็งมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นภูมิคุ้มกันเหตุปัจจัยในทางเสื่อมที่จะเข้ามาทำลายคุณภาพชีวิตที่ดีงามได้ด้วยหลักธรรมทางศาสนา (รัตน์ะ บัวสนธ์, 2558)

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข การเป็นพลเมืองดี ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา การเห็นคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ความรักชาติและภูมิใจในความเป็นไทยสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่าครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง จึงต้องรู้จักนำวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการเรียนการสอน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และจะต้องรู้วิธีการฝึกผู้เรียนให้มีทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลของคะแนนสอบในรายวิชาต่าง ๆ (พระวิระวัฒน์ กตปุญโญ (ใจศล) และ ขวาล ศิริวัฒน์, 2565) พบว่า นักเรียนบางส่วนมีผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา ในการสังเกตของผู้วิจัยในฐานะผู้สอนและจากการสอบถามครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เด็กนักเรียนยังมีคะแนนที่ต่างขาดความรับผิดชอบในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน ได้แก่ การเข้าเรียนไม่ตรงเวลา การทำงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนขึ้นมาทำขณะครูสอนส่งงานไม่ทันภายในเวลาที่กำหนด ขอบพูดคุยกันเวลาครูสอน การไม่ติดตามงานและแก้ไขงานให้ถูกต้อง พฤติกรรมเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน และทำให้เกิดปัญหาตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาต่อตนเอง คือ เรียนไม่บรรลุผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังเอาไว้ และยังเป็นปัญหาในครอบครัวอีกด้วย จึงควรปลูกฝังและสนับสนุนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบสูงขึ้น (โรงเรียนบ้านเสื่อกินข้าวโคกน้อย, 2565) ด้วยการพัฒนาพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่จะฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามมาตรฐานตัวชี้วัด โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายในหน่วยนั้น ๆ เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการทางสังคม ฯลฯ กระบวนการเรียนรู้ที่มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัตินั้นจะต้องนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง (แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คือ การที่ผู้เรียนเข้าใจ และนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ให้เป็นชีวิตที่ดิ้งงามและช่วยสร้างสรรค์สังคม ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนสังคมจึงเชื่อมโยงให้เด็กเรียนรู้การใช้ชีวิตที่ถูกต้อง อยู่อย่างมีความสุข โดยเรียนผ่านสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในห้องหรือในโรงเรียน หรือวิเคราะห์จากตัวอย่างสถานการณ์ที่เป็นจริงในสังคม เพื่อให้เด็กฝึกคิดวิเคราะห์ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง รู้จักตัวเอง สามารถจัดการชีวิตของตัวเอง และมีวิถีชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ที่พัฒนาทั้ง 3 ด้านของชีวิต 1. ด้านพฤติกรรม (ศีล) 2. ด้านจิตใจ (สมาธิ) และด้านปัญญา (ปัญญา) (<https://www.aksorn.com/importance-of-social-studies>) การทำงานเป็นทีมก็มีผลสำคัญต่อการพัฒนาการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร (OBE : Outcome-Based Education) ในประเทศไทยโดยตรง โดยทำให้นักเรียนหรือผู้เรียนได้เรียนรู้ว่าการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นส่วนสำคัญของการประสบความสำเร็จในการทำงานในการเรียน และในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ การทำงานเป็นทีมยังช่วยเสริมสร้างทักษะทางความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการแก้ไขปัญหาาร่วมกันอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ที่ซับซ้อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทำงานเป็นทีมนี้สามารถเชื่อมโยงกับเป้าหมายของ OBE Thailand ได้โดยตรงผ่านการพัฒนาความรู้ทางวิชาการและทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม การเรียนรู้เรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคล การแก้ไขปัญหา และการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการประสบความสำเร็จในการทำงานในองค์กรในปัจจุบันและอนาคต จากการศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT (Learning Together) เป็นหนึ่งในเทคนิคการสอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้รูปแบบกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning) โดยการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ 4-5 คน ที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน โดยสมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาเนื้อหาและทำใบงาน กำหนดให้สมาชิกแต่ละคนได้รับผิดชอบการทำงานร่วมกัน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จดบันทึก เป็นผู้นำเสนอ รายงาน เป็นต้น ทำให้ทุกคนได้ช่วยกันทำงาน จนได้ผลงานที่สำเร็จ หากกลุ่มใดมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ถือว่ากลุ่มนั้นเป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ (ทิตนา แคมมณี, 2563) การเรียนรู้เป็นทีมเป็นการใช้กระบวนการกลุ่ม (group process) สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการติดต่อสื่อสารที่ดี รวมทั้งการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สามารถทำให้เกิดความคิดอย่างมีวิจารณญาณ (promote creative thinking) พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา (problem solving) และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (active learning) (Carol & Faye, 1997) ส่วน Gibson และคณะ (Gibson, Ivancevich & Donnelly, 2000) ได้กล่าวถึงผลดีอีกประการหนึ่งของการทำงานเป็นทีมว่าเป็นการเรียนกลุ่มเล็กที่มีความผูกพันมีปฏิสัมพันธ์ กันอย่างใกล้ชิด ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านการติดต่อสื่อสารและการมีมนุษยสัมพันธ์ ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเรียนรู้เป็นทีมนี้สามารถตอบสนองและสามารถแก้ปัญหาในเรื่องการจัดการเรียน

การสอนที่เน้นครูเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหา รูปแบบการเรียนการสอนไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและไม่เน้นปฏิบัติ ซึ่งการเรียนรู้เป็นทีมช่วยให้ผู้เรียนได้วางแผนค้นหาความรู้ พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะต่าง ๆ ที่ขาดหายไปหรือไม่มี ได้จากกลุ่มเพื่อน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้คอยให้ความสะดวก แนะนำ ชี้แนะ ในประเด็นที่ยังสับสนหรือไม่เข้าใจ Hughes & Townley (1994 อ้างใน วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์, 2545) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นทีมนี้มีประโยชน์ ต่อผู้เรียนในแง่สามารถนำมาปรับปรุงทัศนคติ และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้ดีในผู้เรียนทุกช่วงอายุ สามารถพัฒนาทำให้เกิดทักษะการแก้ไขปัญหา พัฒนา การทำงานเป็นทีม และพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้กับเพื่อนได้อย่างดี

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่เป็นเพียงจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม ผู้สอนทำหน้าที่สรุปความรู้ด้วยตนเองเท่านั้น แต่ผู้สอนต้องพยายามใช้ กลยุทธ์วิธีทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบความรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้สอนจะต้องเลือกเทคนิคการจัดการเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมที่จะร่วมกันทำกิจกรรมรับผิดชอบงานของกลุ่มร่วมกัน โดยที่กลุ่มจะประสบความสำเร็จได้ เมื่อสมาชิกทุกคนได้เรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายเดียวกัน นั่นคือการเรียนรู้เป็นกลุ่มหรือเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ (เพ็ญภา พึงวิสาภาพพงษ์, 2558) จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า วิธีเรียนแบบร่วมมือที่มีวิธีการหลัก ๆ ที่แตกต่างกัน เช่น การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน ระบบการให้รางวัล แต่ไม่ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบใดก็จะมีหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เหมือนกันอยู่ 5 ประการดังกล่าว การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้ได้ผลงานกลุ่ม ในขณะที่ทำงานนักเรียนต้องช่วยกันคิดและช่วยกันตอบคำถาม พยายามทำให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมและทุกคนเข้าใจที่มาของคำตอบโดยให้นักเรียนขอความช่วยเหลือจากเพื่อนก่อนที่จะถามครู และครูชมเชยหรือให้รางวัลเป็นกลุ่มตามผลงานของกลุ่มนั้น ๆ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ แล้วเลือกรูปแบบที่เข้ากับลักษณะวิชาเรียนหรือธรรมชาติวิชา และลักษณะผู้เรียนในเรื่องศาสนาของเรา ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สังเคราะห์จึงได้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มาใช้จัดการเรียนรู้ในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเสือกินวัวโคกน้อย และด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของ

พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

2. ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ให้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อศึกษาทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together

3. สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together รายบุคคล สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together มีความพึงพอใจระดับมาก

4. ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเสือกินวัวโคกน้อย และด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข นอกจากนี้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ไปใช้สอนในกลุ่มสาระและระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเสือกินวัวโคกน้อย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 13 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ตัวแปรของการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เรียนรู้ศาสนา

2.2.2 ทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม

2.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

กรอบเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ คือเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสนาของเรา) ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาวิชาที่จัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การปฐมนิเทศและชี้แจงรายละเอียด	จำนวน 1 ชั่วโมง
2. ศาสนาของเรา	จำนวน 1 ชั่วโมง
3. ความสำคัญของพระพุทธศาสนา	จำนวน 1 ชั่วโมง
4. พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย	จำนวน 2 ชั่วโมง
5. ศาสนาในประเทศไทย(พระพุทธศาสนา)	จำนวน 2 ชั่วโมง
6. ศาสนาอื่น ๆ	จำนวน 2 ชั่วโมง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดเวลาในการดำเนินการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง จำนวน 9 สัปดาห์ รวม 9 ชั่วโมง

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย นอกจากนี้ระดับความรู้ความสามารถที่ได้รับและพัฒนาจากการเรียนการสอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ Learning Together วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ศาสนาของเรา) โดยอาศัยเครื่องมือในการวัดผลหลังจากการเรียนรู้ คะแนนที่ได้จากก่อนและหลังเรียน โดยใช้ข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ ลักษณะเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาวิชารายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสนาของเรา) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยประเมินจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT (Learning Together) หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้สมาชิกในกลุ่มได้รับผิชอบ มีบทบาทหน้าที่ที่ทุกลักษณะการจัดกิจกรรม กลุ่มผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กันทำงาน เช่น เป็นผู้อ่านคำสั่งใบงาน เป็นผู้จัดบันทึกงาน เป็นผู้หาคำตอบ เป็นผู้ตรวจคำตอบ กลุ่มจะได้ผลงานที่เกิดจากการทำงานของทุกคน มี 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) การพึ่งพาและช่วยเหลือกัน (Positive Interdependence), 2) การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (Face-to-face Promotion Interaction), 3) ความรับผิดชอบของแต่ละคนที่สามารถตรวจสอบได้ (Individual Accountability), 4) การใช้ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small-group Skills), และ 5) การใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) เช่น

1. ครูกำหนดงานให้นักเรียนทำ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่นักเรียนเคยเรียนมาก่อน กำหนดว่าให้ทำงานอะไร แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดของงาน เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีความคิดสร้างสรรค์ ผลงานเอง อาจจะเป็นงานขนาดใหญ่ที่ต้องทำทั้งชั้นเรียน แต่ต้องมีการแบ่งงานกันทำในส่วนต่าง ๆ และนำมารวมกัน และจะต้องรับรู้ในงานส่วนอื่น ๆ ของเพื่อนนักเรียนคนอื่นที่ทาด้วย

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม โดยละความสามารถ ซึ่งแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3-5 คนและทำงานตามที่ครูได้กำหนดไว้ให้ จากนั้นร่วมกันวางแผนการทำงาน มอบหมายบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนให้ชัดเจน

3. งานที่ทำนั้นมีลักษณะที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน สมาชิกกลุ่ม มีความรับผิดชอบในงานส่วนของตนเอง เมื่องานในส่วนของตนเองเสร็จแล้ว จะนำงานของทุกคนมารวมเป็นงานของกลุ่ม ดังนั้นความสำเร็จของกลุ่มเกิดจากความร่วมมือของสมาชิกกลุ่มทุกคน

4. มีการนำเสนอผลงานเมื่องานเสร็จสิ้นลง โดยสมาชิกกลุ่มได้ร่วมปรึกษาดังวิธีการนำเสนอผลงานและวิธีการทำงานของกลุ่ม

5. ครูเป็นผู้ประเมินผลการทำงานของกลุ่ม โดยเน้นผลงานและกระบวนการทำงาน ซึ่งมีวิธีการประเมินโดยคัดเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาสอบถามเกี่ยวกับงานที่ได้ทำ และกระบวนการทำงานของกลุ่ม

3. ทักษะการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของสมาชิก โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ธารณณ์ บุญเลิศ (2561)

1. ด้านบทบาทในการทำงานเป็นทีม การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน มีการประสานงานให้ ความช่วยเหลือ และมีการสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีต่อกัน ตระหนักในความสำคัญของคนและกัน แสดงออกโดย การยอมรับ การให้เกียรติ ปรึกษาหารือ ให้โอกาสในการทำงาน

2. ด้านกระบวนการทำงานเป็นทีม มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายร่วมกัน มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนงาน ฯลฯ ในรายละเอียดร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและทำให้งานประสบผลสำเร็จ การมีโครงสร้างของทีม การแบ่งงานกันทำภายในทีม การแบ่งงานตามความรู้ความสามารถ และความพึงพอใจ มีกฎ มีระเบียบ แบบแผน ซึ่งเป็นแบบแผนเฉพาะกลุ่มสมาชิกจะต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อกลุ่มโดยรวม จะช่วยให้ การทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จ

3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในทีม สมาชิกมีบทบาทและมีความรู้ สึกร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความผูกพันกัน เข้าใจกัน เรียนรู้ ความแตกต่างของกันและกัน มีความสุขในการทำงาน มีความรักใคร่สามัคคีกลมเกลียว และมีปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของทีมในทุกรูปแบบ จะช่วยให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม แบ่งออกเป็น 2 ตอน 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ และ 2) การประเมินการร่วมมือในการทำงานเป็นทีม จำนวน 6 ข้อ

5. ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการเรียนการสอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ Learning Together วัดโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นคำถามลักษณะแบบให้ เลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 17 ข้อคำถาม แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านเนื้อหาสาระ และสื่อการเรียนรู้, ด้านการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together, และด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560)
 - 1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.3 คุณภาพของผู้เรียน
 - 1.4 ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ชั้น ป.2
2. เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Methods)
 - 2.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.2 หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.4 ประเภทของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.6 การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together)
3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการทำงานเป็นทีม
 - 3.1 ความหมายเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม
 - 3.2 หลักการทำงานเป็นทีม
 - 3.3 องค์ประกอบในการทำงานเป็นทีม
 - 3.4 ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม
 - 3.5 การประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.4 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. ความพึงพอใจ

5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

5.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

5.3 การวัดความพึงพอใจ

5.4 วิธีเขียนข้อความความพึงพอใจ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศไทย

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

7. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศไทย และสังคมโลก

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

1.2 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมไว้อย่างชัดเจนซึ่ง กระทรวง ศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดสารและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 5 สาร 11 มาตรฐาน เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

1.3 คุณภาพของผู้เรียน

ด้านมาตรฐานของคุณภาพของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดคุณลักษณะที่ผู้เรียนที่จบประถมศึกษาปีที่ 3 ไว้ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

- มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง
- มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
- มีความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีตมีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง
- รู้และเข้าใจในแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส12101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 120 ชั่วโมง

จำนวน 3 หน่วยกิต

.....

รู้และเข้าใจความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด แบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด ความหมาย ความสำคัญ และการเคารพพระรัตนตรัย การปฏิบัติตามหลักธรรม โอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด การทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว และในโรงเรียนตามหลักศาสนา การสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ชื่อศาสนา ศาสดา และความสำคัญของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น ๆ การปฏิบัติตนต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด การปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนด

รู้และเข้าใจการปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การแสดงพฤติกรรมในการยอมรับความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของบุคคลอื่นที่แตกต่างกันโดยปราศจากอคติ การเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเอง และผู้อื่น ความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ผู้มีบทบาทอำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียนและชุมชน

รู้และเข้าใจทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มาของรายได้ และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว รายรับ – รายจ่ายของตนเอง ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

รู้และเข้าใจเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัว หรือในชีวิตของตนเองโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน บุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจ และควรอนุรักษ์ไว้

รู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างโรงเรียนกับบ้าน ตำแหน่งอย่างง่าย และลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในลูกโลก แผนที่ แผนที่ และภาพถ่าย ความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ ความสำคัญ และคุณค่าของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไป และที่ใช้แล้ว

หมดไป ความสัมพันธ์ของฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การมีส่วนร่วมในการฟื้นฟู ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน

- * บุคคลสำคัญทางศาสนาของจังหวัด
- * ผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน
- * ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้าพื้นเมือง อาชีพในชุมชน อาชีพในท้องถิ่น
- * คุณค่าของวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น งานเทศกาลท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการอธิบาย การบรรยาย การอภิปราย การสอบถาม การสัมภาษณ์ การสาธิต การสืบค้น การแสดง บทบาทสมมุติ การใช้สถานการณ์จำลอง กระบวนการกลุ่ม การใช้แหล่งเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี การบูรณาการ การเรียนรู้โดยโครงงาน การปฏิบัติจริง การนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติ ศาสตร์ และภูมิศาสตร์เบื้องต้น ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน เห็นคุณค่าของหลักเศรษฐกิจพอเพียง เห็นความสำคัญของเหตุการณ์ในปัจจุบันและอดีต ร่วมอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และเชื่อมโยงสู่โลกกว้าง

1.4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ชั้น ป.2

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตาม หลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
1. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ	● พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย
2. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึง การออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตน นับถือตามที่กำหนด	● สรุปพุทธประวัติ ● ประสูติ - เหตุการณ์หลังประสูติ - แรกนาขวัญ

	- การศึกษา - การอภิเษกสมรส - เทวทูต 4 - การออกผนวช ● ชาดก - วัณณุปชาดก - สุวัณณสามชาดก ● ศาสนิกชนตัวอย่าง - พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช - เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม)
3. ขึ้นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	● พุทธสาวก พุทธสาวิกา - สามเณราหลุ ● ชาดก - วรุณชาดก - วานรินทชาดก ● ศาสนิกชนตัวอย่าง - สมเด็จพระญาณสังวร (ศุข ใก่เถื่อน) - สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฒโน)
4. บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	● พระรัตนตรัย - ศรัทธา ● โอวาท 3 - ไม่ทำชั่ว : เบญจศีล - ทำความดี : เบญจธรรม : หิริ – โอตตปปะ : สังคหัตถุ 4 : ฆราวาสธรรม 4

	: กตัญญูกตเวทิต่อครู อาจารย์และโรงเรียน : มงคล 38 ➢ กตัญญู ➢ สงเคราะห์ญาติพี่น้อง - ทำจิตใจให้บริสุทธิ์(บริหารจิตและเจริญปัญญา) ● พุทธศาสนสุภาษิต - นิ มิ ต ต ส ำ ร ฐ ร ู ป ำ น ก ต ญ ญ ก ต เว ทิ ต ำ - ความกตัญญูกตเวทิต่อเป็นเครื่องหมายของคนดี - พรหมาติ มาตาปิโตร มารดาบิดา เป็นพรหมของบุตร
5. ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน ตามหลักศาสนา	● ตัวอย่างการกระทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน
6. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	● ฝึกสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา - รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ - ฝึกสมาธิเบื้องต้น - ฝึกสติเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหว อย่างมีสติ - ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
7. บอกชื่อศาสนา ศาสดา และความสำคัญของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น ๆ	● ชื่อศาสนา ศาสดา และคัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ - พระพุทธศาสนา : ศาสดา: พระพุทธเจ้า

	: คัมภีร์: พระไตรปิฎก - ศาสนาอิสลาม : ศาสดา: มุฮัมมัด : คัมภีร์: อัลกุรอาน - คริสต์ศาสนา : ศาสดา: พระเยซู : คัมภีร์: ไบเบิล - ศาสนาฮินดู : ศาสดา: ไม่มีศาสดา : คัมภีร์: พระเวท พราหมณะ อูปนิษัฏ อาร์ณยกะ
--	--

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
1. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	● การฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ - การพนมมือ- การไหว้ - การกราบ - การนั่ง - การยืน การเดิน
2. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	● การเข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพุทธศาสนา - ระบิเียบพิธีการบูชาพระรัตนตรัย - การทำบุญตักบาตร

โครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตร
หน่วยการเรียนรู้ ที่ 1 เรื่อง ศาสนาของเรา
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560)

ลำดับ	บทที่	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
1	บทที่ 1 เรียนรู้ศาสนา	ส 1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/7	ศาสนาทุกศาสนาล้วนแต่มีความสำคัญ และเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้กระทำความดี ซึ่งศาสนิกชนทุกคนพึงศึกษาประวัติศาสตร์ของศาสนาที่ตนนับถือและนาแบบอย่างที่ดีไปเป็นแนวปฏิบัติตน	8
2	บทที่ 2 หลักธรรมนำความสุข	ส 1.1 ป.2/4	การเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ด้วยการไม่ทำชั่ว ทำความดี ทำจิตใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์ ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้อง	4
3	บทที่ 3 เราทำความดี	ส 1.1 ป.2/3 ป.2/5	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ และการศึกษาการทำความดีของบุคคลจากตัวอย่างต่างๆ รวมทั้งเห็นคุณค่าของการทำความดีเหล่านั้น ช่วยให้เราพัฒนาตนเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขในสังคม	4
4	บทที่ 4 ชาวพุทธที่ดี	ส 1.1 ป.2/6 ส 1.2 ป.2/1 ป.2/2	ชาวพุทธที่ดีพึงปฏิบัติตนตามมรรยาทชาวพุทธ ศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาได้ถูกต้อง และสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิ	4
รวม				40

2. เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Methods)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนับว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่เป็นเพียงจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม ผู้สอนทำหน้าที่สรุปความรู้ด้วยตนเองเท่านั้น แต่ผู้สอนต้องพยายามใช้ กลยุทธ์วิธีทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบความรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้สอนจะต้องเลือกเทคนิคการจัดการเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมที่จะร่วมกันทำกิจกรรมรับผิดชอบงานของกลุ่มร่วมกัน โดยที่กลุ่มจะประสบความสำเร็จได้ เมื่อสมาชิกทุกคนได้เรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายเดียวกัน นั่นคือการเรียนรู้เป็นกลุ่มหรือเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนเอง และส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด จึงขอนำเสนอในแต่ละหัวข้อดังนี้

2.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จิราภรณ์ ศิริทวี (2542) ได้ให้ความหมายการเรียนแบบร่วมมือว่า หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการร่วมมือ ร่วมแรงกันระหว่างสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของทุกคนขึ้นอยู่กับความร่วมมือกันของสมาชิก

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) ให้ความหมาย การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือเป็นวิธีการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้นหากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

ทิตินา แคมมณี (2548) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายรูปแบบซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีวิธีการหลัก ได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนนและระบบการให้รางวัล ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด ต่างก็มีวัตถุประสงค์ในทิศทางเดียวกันคือ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุด โดยอาศัยการร่วมมือกัน ช่วยเหลือกัน และแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่ม ความแตกต่างจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระ วิธีการเสริมแรง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหรือแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถต่างกัน ได้ร่วมมือกันทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจและเต็มใจรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในกลุ่มของตน ทาให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายของงานได้

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ หมายถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสนุกสนานในการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มร่วมมือ ทำให้การเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ นักเรียนมีความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม ทั้งยังเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยในชั้นเรียนและเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.2 หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิตินา แคมมณี (2548) ได้อธิบายถึงหลักการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้เรียนควรร่วมมือในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันซึ่งมีหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการดังนี้

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพาอาศัยกัน กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะต้องตระหนักว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากัน เพื่อความสำเร็จร่วมกัน ดังนั้นทุกคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนและในขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มด้วยเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน
2. การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาอาศัยกัน เป็นปัจจัยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ สมาชิกในกลุ่มจะห่วงใย ไว้วางใจ ส่งเสริมและช่วยเหลือกันในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน
3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม การที่สมาชิกในกลุ่มต้องทำงานร่วมกันพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การทำงานจะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญ ๆ เช่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น รวมทั้งการยอมรับไว้วางใจกันและกันงานจึงจะดำเนินไปได้
4. การเรียนรู้กันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น เช่น การวิเคราะห์วิธีการทำงานของกลุ่มพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม

5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงาน หรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ (Individual Accountability) สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ และพยายามทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถไม่มีใครที่จะได้รับผลประโยชน์โดยที่จะไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้นกลุ่มจึงจำเป็นต้องตรวจสอบผลงาน ทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม อาจจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือจับคู่ เพื่อจะได้มีโอกาสเอาใจกันและกัน การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบผลสำเร็จได้นั้น สมาชิกแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่มโดยจะต้องช่วยเหลือ พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและในการทำงานร่วมกันสมาชิกต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันยอมรับไว้วางใจกัน รวมทั้งมีการตรวจสอบผลงานของสมาชิกในกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

2.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สุวิทย์ มูลคำ (2546) ได้สรุปองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. การมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มมีการทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการแข่งขันมีการใช้วัสดุอุปกรณ์และข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกัน มีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน รวมทั้งได้รับผลประโยชน์หรือรางวัลโดยเท่าเทียมกัน

2. การปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างการทำงานกลุ่ม (Face to Face Promotion Interaction) เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟัง และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน

3. การตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เป็นกิจกรรมที่ตรวจสอบให้มั่นใจสมาชิกมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่ม หรือไม่ เพียงใด โดยสามารถที่จะทดสอบเป็นรายบุคคล เช่น การสังเกต การทำงาน การสัมภาษณ์ ปากเปล่า เป็นต้น

4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) ในการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ ผู้เรียนควรจะได้รับฝึกฝนทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่ม เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเป็นผู้นำทักษะการตัดสินใจ การแก้ปัญหา และทักษะการทำงานกลุ่ม เป็นต้น

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน มีการวางแผน ดำเนินงานตามแผน ประเมินผลงาน และปรับปรุงงานร่วมกัน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในการให้ผู้เรียนทำงานกลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. มีการพึ่งพาอาศัยกัน (Positive Interdependence) หมายถึง สมาชิกในกลุ่มมีเป้าหมายร่วมกัน มีส่วนรับความสำเร็จร่วมกัน ใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน มีบทบาทหน้าที่ทุกคนทั่วกัน ทุกคนมีความรู้สึกว่างานจะสำเร็จได้ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. มีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดในเชิงสร้างสรรค์ (Face to Face Promotive Interaction) หมายถึง สมาชิกกลุ่มได้ทำกิจกรรมอย่างใกล้ชิด เช่น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อธิบายความรู้แก่กัน ถามคำถาม ตอบคำถามกันและกัน ด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกัน

3. มีการตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องตรวจสอบว่า สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่มหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เช่น การสุ่มถามสมาชิกในกลุ่ม สังเกตและบันทึกการทำงานกลุ่ม ให้ผู้เรียนอธิบายสิ่งที่ตนเรียนรู้ให้เพื่อนฟัง ทดสอบรายบุคคล เป็นต้น

4. มีการฝึกทักษะการช่วยเหลือกันทำงาน และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Groups Skills) ผู้เรียนควรได้ฝึกทักษะที่จะช่วยให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จ เช่น ทักษะการสื่อสาร การยอมรับและช่วยเหลือกัน การวิจารณ์ความคิดเห็น โดยไม่วิจารณ์บุคคล การแก้ปัญหาความขัดแย้ง การให้ความช่วยเหลือ และการเอาใจใส่ต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การทำความรู้จักและไว้วางใจผู้อื่น เป็นต้น

5. มีการฝึกกระบวนการกลุ่ม (Group Process) สมาชิกต้องรับผิดชอบต่อการทำงานของกลุ่ม ต้องสามารถประเมินการทำงานของกลุ่มได้ว่า ประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ต้องแก้ไขปัญหาคือใด และอย่างไร เพื่อให้การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม เป็นการฝึกกระบวนการกลุ่มอย่างเป็นกระบวนการ

จากการศึกษาองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ จึงสรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือมีองค์ประกอบ 5 ประการด้วยกัน คือ

1. มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยสมาชิกแต่ละคนมีเป้าหมายในการทำงานกลุ่มร่วมกัน ซึ่งจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของการทำงานกลุ่ม

2. มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในเชิงสร้างสรรค์ เป็นการให้สมาชิกได้ร่วมกันทำงานกลุ่มกันอย่างใกล้ชิด โดยการเสนอและแสดงความคิดเห็นกันของสมาชิกภายในกลุ่ม ด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกัน

3. มีความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน หมายความว่า สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนจะต้องมีความรับผิดชอบในการทำงาน โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4. มีการใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มย่อย ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะเหล่านี้ก่อน เพราะเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ เพื่อให้นักเรียนจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีการใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนปฏิบัติงานและเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน โดยจะต้องดำเนินงานตามแผนตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงาน

2.4 ประเภทของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิสนา แคมมณี (2545) ได้อธิบายถึงประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า กลุ่มการเรียนรู้ที่ใช้กันโดยทั่วไปมี 3 ประเภท ดังนี้

1. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (Formal Cooperative) กลุ่มประเภทนี้ครูจัดขึ้นโดยการวางแผน จัดระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้สามารถต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องอาจเป็นหลาย ๆ ชั่วโมงติดต่อกัน หลายสัปดาห์จนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด

2. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative) กลุ่มประเภทนี้จัดขึ้นชั่วคราว เฉพาะกิจ โดยสอดแทรกการสอนปกติ โดยเฉพาะการสอนแบบบรรยาย ครูสามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือสอดแทรกเข้าไปเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจ

3. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างถาวร (Cooperative Base Groups) กลุ่มประเภทนี้เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่สมาชิกกลุ่มมีประสบการณ์การทำงานและการเรียนรู้ร่วมกันมานานจนกระทั่งเกิดความสัมพันธ์ภาพที่แน่นแฟ้น สมาชิกกลุ่มมีความผูกพันห่วงใย ช่วยเหลือกันและกันอย่างต่อเนื่อง

2.5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิสนา แคมมณี (2548) ได้อธิบายถึงรูปแบบการเรียนรู้การสอนแบบร่วมมือว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายรูปแบบจะมีวิธีการหลัก ๆ ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่มการศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัล แตกต่างกันไปเพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะแต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดต่างก็ใช้หลักการเดียวกัน คือ หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการและมีวัตถุประสงค์มุ่งตรงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุดโดยอาศัยการร่วมกัน ช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของรูปแบบแต่ละรูปจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระและวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัล รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่นิยมใช้ทั่วไปในปัจจุบันมี 8 รูปแบบ ดังนี้

1. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอร์ (JIG - SAW) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มและความสามารถ (เก่ง - กลาง - อ่อน) กลุ่มละ 4 คน กลุ่มนี้เรียกว่า กลุ่มบ้าน(Home-group) มอบหมายเนื้อหาให้ช้อย่อยแตกต่างกันแล้ว กลับไปกลุ่มที่มีเนื้อหาเดียวกัน เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เมื่อศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียดก็กลับไปกลุ่มบ้านสอนเพื่อนในกลุ่มในเรื่องสาระของตน สมาชิกของกลุ่มได้รายละเอียดของเนื้อหาทั้งหมดและทดสอบ นำคะแนนทดสอบรายบุคคลมารวมกันหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล

2. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส.ที.เอ.ดี (STAD) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละ 4 คนตามความสามารถ (เก่ง - กลาง - อ่อน) กลุ่มละ 4 คนเรียนว่า กลุ่มบ้านของเราสมาชิกในกลุ่มรับเนื้อหาสาระศึกษาร่วมกันเป็นหลายตอนและสมาชิกในกลุ่มทำแบบทดสอบแต่ละตอนเก็บคะแนนไว้แล้วหาค่าเฉลี่ยของตนไว้ สมาชิกทดสอบรวมยอดครั้งสุดท้าย เอาคะแนนรวมยอดลบคะแนนเฉลี่ยก็จะได้คะแนนเฉลี่ย คะแนนพัฒนาการมารวมกันในกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนสูงได้รับรางวัล

3. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ แอล.ที (LT) (Learning Together) จัดกลุ่มผู้เรียน เข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง - ปานกลาง - อ่อน) กลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน โดยกำหนดบทบาทให้แต่ละคนมีหน้าที่ช่วยเหลือกลุ่มในการเรียนรู้ กลุ่มสรุปคำตอบร่วมกันส่งคำตอบเป็นผลงานของกลุ่ม ผลงานกลุ่มได้คะแนนเท่าไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนเท่ากันทุกคนในการทำกิจกรรมครั้งนี้ได้ใช้เทคนิคการเรียนรู้รูปแบบแอล.ที (LT)

4. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ จี.ไอ (G.I) (Group Investigation) รูปแบบนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูลมาใช้ในการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีขั้นตอนเริ่มจากจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง - ปานกลาง - อ่อน) กลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน โดยแบ่งหัวข้อย่อยให้สมาชิกไปศึกษาหาคำตอบ โดยให้ผู้เรียนอ่อนเลือกก่อนเมื่อศึกษาเสร็จแล้วก็มาให้กลุ่มกลุ่มอภิปรายร่วมกัน สรุปผลการศึกษา นำเสนอหน้าชั้น

5. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที.เอ.ไอ (TAI) (Team Assisted Individualization) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) เรียกกลุ่ม “บ้านของเรา” สมาชิกในกลุ่มได้รับเนื้อหาสาระศึกษาร่วมกัน และสมาชิกจับคู่ทำแบบฝึกหัดแล้วใครทำแบบฝึกหัดได้ 75% ไปรับการทดสอบรวบยอด นักเรียนไม่ช่วยเหลือกัน คนที่ขอต้องช่วยจนทำได้จึงจะได้จึงจะได้ทดสอบรวบยอด เพื่อแต่ละกลุ่มแข่งขันเสร็จ เอาคะแนนสมาชิกของตนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

6. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที.จี.ที (TGT) (Team Games Tournament) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน เรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา สมาชิกในบ้านรับเนื้อหาสาระศึกษาร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มแยกย้ายไปแข่งขันกับกลุ่มอื่นตาม

ความสามารถคือ คนเก่งแข่งกับคนเก่ง คนอ่อนแข่งกับคนอ่อน และรวมคะแนนของตนได้ตามโบนัสที่กำหนด เมื่อแต่ละกลุ่มแข่งขันเสร็จเอาคะแนนสมาชิกของตนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

7. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ซี.ไอ.อาร์.ซี (CIRC) (Co-operative Integrated Reading and Composition) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้สอนอ่านและเขียน โดยเฉพาะมีขั้นตอนดังนี้ แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถในการอ่าน สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน มีพื้นความรู้เท่ากัน 2 คน อีก 2 คน แตกต่างกัน ครูจะเรียกคู่ที่มีระดับความรู้เท่ากันมาสอนให้กลับเข้ากลุ่มแล้วเรียกคู่ต่อไปที่มีความรู้ต่างกันมาสอน และทดสอบรายบุคคลคะแนนที่ได้เป็นทั้งรายบุคคลและทีม

8. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Instruction) รูปแบบนี้คล้ายคลึงกับรูปแบบ จี.ไอ ซึ่งมีขั้นตอนคือ จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ(เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มรับเนื้อหาสาระมารวมกันไปศึกษาสืบค้นโดยสมาชิกรับเนื้อหาตามความสามารถให้คนอ่อนเลือกเนื้อหาก่อน เมื่อแต่ละคนศึกษาเนื้อหาแล้ว กลับเข้ากลุ่มเอาคำตอบให้กลุ่มร่วมกันอภิปราย และสรุปผลการศึกษา เสนอผลงานหน้าชั้น

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า วิธีเรียนแบบร่วมมือที่มีวิธีการหลัก ๆ ที่แตกต่างกัน เช่น การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน ระบบการให้รางวัล แต่ไม่ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบใดก็จะมีหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เหมือนกันอยู่ 5 ประการดังกล่าวมาแล้ว

2.6 การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together)

ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

ไสว พักขาว (2542) ได้อธิบายความหมายของเทคนิคที่ใช้ในการเรียนแบบร่วมมือแบบ LT (Learning Together) ไว้ว่า เป็นวิธีที่เหมาะสมกับการสอนที่มีโจทย์ปัญหา การคำนวณ หรือ การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ เป็นรูปแบบที่มีการกำหนดสถานการณ์และเงื่อนไขให้นักเรียนทำผลงานเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันเอกสารการแบ่งงานที่เหมาะสม และการให้รางวัลกลุ่ม

สุวิทย์ มูลคำ (2546) ได้ให้รายละเอียดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ (Learning Together : LT) เป็นวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลำดับขั้นตอนแน่นอน ผู้เรียนทำงานร่วมกันภายในกลุ่มโดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างเด่นชัดเพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานกลุ่ม

ทิตินา แคมมณี (2548) ได้อธิบายถึงการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยใช้เทคนิค LT ไว้ว่า เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการที่ง่ายไม่ซับซ้อนที่แบ่งกลุ่มผู้เรียนกลุ่มละ 4 คน โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถทั้งเก่ง ปานกลาง อ่อน อยู่ด้วยกัน กลุ่มย่อยกลุ่มละ

4 คน ศึกษาเนื้อหาพร้อมกันโดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ช่วยกลุ่มในการเรียนรู้ เช่น สมาชิกคนที่ 1 : อ่านคำสั่ง สมาชิกคนที่ 2 : หาคำตอบ สมาชิกคนที่ 3 : หาคำตอบ สมาชิกที่ 4 : ตรวจสอบคำตอบ กลุ่มย่อยสรุปคำตอบร่วมกันส่งคำตอบนั้นเป็นผลงานของกลุ่ม ผลงานของกลุ่มได้คะแนนเท่าไรสมาชิกทุกคนจะได้คะแนนนั้นเท่ากันทุกคน ดังนั้นผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น สมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้เรียกรูปแบบร่วมเรียนรู้ว่า กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together : LT) กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้รับฝึกหัด มีบทบาทหน้าที่ทุกคน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จัดบันทึก เป็นผู้รายงานนำเสนอ เป็นต้น ทุกคนช่วยกันทำงาน จนได้ผลงานสำเร็จ ส่งและนำเสนอผู้สอน

การเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT (Learning Together) รูปแบบ LT (Learning Together) นี้ Johnson & Johnson เป็นผู้เสนอในปี ค.ศ. 1975 ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 เขาเรียกรูปแบบนี้ว่า วัฏจักรการเรียนรู้ (Circles of Learning) รูปแบบนี้มีการกำหนดสถานการณ์และเงื่อนไขให้นักเรียนทำผลงานเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันเอกสาร การแบ่งงานที่เหมาะสม และการให้รางวัลกลุ่ม ซึ่งจอตันสันและจอตันสันได้เสนอหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบดังนี้

1. สร้างความรู้สึกพึ่งพากัน (Positive Interdependence) ให้เกิดขึ้นในกลุ่มนักเรียนซึ่งอาจทำได้หลายวิธี คือ

- 1.1 กำหนดเป้าหมายร่วมของกลุ่ม (Mutual Goals) ให้ทุกคนต้องเรียนรู้เหมือนกัน
- 1.2 การให้รางวัลรวม เช่น ถ้าสมาชิกทุกคนของกลุ่มได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 90 ขึ้นไปของคะแนนเต็ม (Joint Rewards) สมาชิกในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนพิเศษอีกคนละ 5 คะแนน
- 1.3 ให้ใช้เอกสารหรือแหล่งข้อมูล (Share Resources) ครูอาจแจกเอกสารที่ต้องใช้เพียง 1 ชุด สมาชิกแต่ละคนจะต้องช่วยกันอ่านโดยแบ่งเอกสารออกเป็นส่วนๆ เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

1.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกในการทำงานกลุ่ม (Assigned Roles) งานที่มอบหมายแต่ละงานอาจกำหนดบทบาทการทำงานของสมาชิกในกลุ่มแตกต่างกัน หากเป็นงานเกี่ยวกับการตอบคำถามแบบฝึกหัดที่กำหนด ครูอาจกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่มเป็นผู้อ่านคำถาม ผู้ตรวจสอบ ผู้กระตุ้นให้สมาชิกช่วยกันคิดหาคำตอบและผู้จัดบันทึกคำตอบ

2. จัดให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน (Face-To-Face Interaction) ให้นักเรียนทำงานด้วยกันภายใต้บรรยากาศของความช่วยเหลือและส่งเสริมกัน

3. จัดให้มีการรับผิดชอบในส่วนบุคคลที่จะเรียนรู้ (Individual Accountability) เป็นการทำให้นักเรียนแต่ละคนตั้งใจเรียนและช่วยกันทำงาน ไม่กินแรงเพื่อน ครูอาจจัดสภาพการณ์ได้ด้วยการประเมินเป็นระยะ สุ่มสมาชิกของกลุ่มให้ตอบคำถามหรือรายงานผลการทำงาน สมาชิกทุกคนจึงต้องเตรียมพร้อมที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่ม

4. ให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะสังคม (Social Skills) การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี นักเรียนต้องมีทักษะทางสังคมที่จำเป็น ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การตัดสินใจ การสร้างความไวใจ การสื่อสาร และทักษะการจัดการกับข้อขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์

5. จัดให้มีกระบวนการกลุ่ม (Group Processing) เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และหาทางปรับปรุงการทำงานกลุ่มให้ดีขึ้นจากหลักการดังกล่าวทำให้ได้รูปแบบการเรียนรู้ร่วมกัน หรือ Learning Together ที่นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อให้ได้ผลงานกลุ่ม ในขณะทำงานนักเรียนช่วยกันคิดและช่วยกันตอบคำถาม พยายามทำให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมและทุกคนเข้าใจที่มาของคำตอบ ให้นักเรียนขอความช่วยเหลือจากเพื่อนก่อนที่จะถามครู และครูชมเชยหรือให้รางวัลกลุ่มตามผลงานของกลุ่มเป็นหลักในการนำรูปแบบนี้ไปใช้ควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์การสอนให้ชัดเจน
2. จัดกลุ่มให้มีขนาดไม่เกิน 6 คน หากนักเรียนยังใหม่ต่อการเรียนแบบร่วมมือ ควรใช้กลุ่มที่มีขนาดเล็ก เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด นักเรียนในแต่ละกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีเพศหญิงและเพศชาย แต่ในบางครั้งการจัดนักเรียนที่มีความสามารถเหมือนกันเข้ากลุ่มเดียวกัน เพื่อฝึกทักษะก็สามารถทำได้

3. จัดให้นักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นวง เพื่อให้สามารถสื่อสารพูดคุยกันได้ง่าย

4. จัดเอกสารหรือสื่อการสอนที่ทำให้นักเรียนต้องพึ่งพาอาศัยกัน เช่น จัดเอกสารให้กลุ่มละชุดเดียว เพื่อให้นักเรียนแบ่งกันดู แบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยให้แต่ละคนรับผิดชอบในการอ่าน และทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างกลุ่มเพื่อให้สมาชิกภายในกลุ่มต้องพึ่งพาช่วยเหลือกันทำให้กลุ่มของตนเป็นกลุ่มที่ชนะ

5. กำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดการพึ่งพากัน ตัวอย่างบทบาทในการทำงานกลุ่มได้แก่ ผู้สรุปย่อ ทำหน้าที่สรุปบทเรียน ผู้ตรวจสอบ ทำหน้าที่สอบถามเพื่อนสมาชิก ผู้กระตุ้น ทำหน้าที่ส่งเสริมชักชวนให้เพื่อนสมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็น ผู้บันทึก ทำหน้าที่จดบันทึกการตัดสินใจของกลุ่มหรือรายงานของกลุ่ม ผู้สังเกต ทำหน้าที่ตรวจสอบความร่วมมือระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม

6. อธิบายงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำ

7. แจ้งเงื่อนไขเพื่อจัดสภาพให้เกิดความเกี่ยวพันกันในเรื่องของเป้าหมายร่วม อาจทำได้โดยกำหนดให้กลุ่มผลิตผลงานร่วมกันเพียง 1 ชิ้น หรือให้รางวัลกลุ่มจากผลงานของสมาชิกแต่ละคน

8. จัดสภาพให้เกิดความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของแต่ละคน ซึ่งจะทำให้ทุกคนมีส่วนให้กับกลุ่ม เช่น ครูจัดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูสุ่มเลือกสมาชิกของคนใดคนหนึ่งขึ้นมา รายงานผลงานของกลุ่ม หรือครูเลือกผลงานของสมาชิกคนใดคนหนึ่งมาเป็นตัวแทนของกลุ่มแล้วให้คะแนนกลุ่มจากผลงานของสมาชิกคนนั้น เป็นต้น

9. จัดสภาพให้เกิดความร่วมมือระหว่างกลุ่ม เป็นต้นว่าให้ถามเพื่อนกลุ่มอื่นได้เมื่อต้องการความช่วยเหลือ

10. อธิบายเกณฑ์ของความสำเร็จ การให้คะแนนควรเป็นแบบอิงเกณฑ์มากกว่าอิงกลุ่ม สำหรับกลุ่มแบบแตกต่าง (Heterogeneous Groups) เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแต่ละกลุ่มจะต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป

11. ระบุพฤติกรรมที่คาดหวัง ในระยะแรกพฤติกรรมที่คาดหวัง คือ ให้อยู่กับกลุ่มถามชื่อเพื่อนสมาชิกในพฤติกรรมระดับที่ซับซ้อนขึ้น ได้แก่ ให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปรายทุกคนเข้าใจ และเห็นด้วยกับคำตอบของกลุ่ม

12. ระหว่างที่นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ครูมีบทบาท ดังนี้

12.1 สังเกตพฤติกรรมการทำงาน of นักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการแก้ไข หากนักเรียนประสบปัญหาในการทำงานหรือปัญหาเกี่ยวกับการร่วมมือกัน

12.2 ให้ความช่วยเหลือนักเรียน ครูจำเป็นต้องเข้าไปแทรกในระหว่างการทำงาน of นักเรียนเป็นครั้งคราว เพื่อชี้แจงคำสั่ง เพื่อตอบปัญหาข้อสงสัย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น พูดคุย และเพื่อสอนทักษะการเรียนรู้

12.3 สอนทักษะการร่วมมือเพื่อให้สื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

13. สรุปบทเรียนโดยนักเรียนและครู

14. นักเรียนประเมินการทำงาน of สมาชิกในกลุ่มและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการทำงานในครั้งต่อไป

15. การประเมินผล

15.1 ประเมินผลงาน of นักเรียน อาจทำได้หลายวิธี เช่น ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้คะแนนเท่ากัน ซึ่งเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนร่วมมือกัน หรือให้แรงเสริมแบบร่วมมือไปพร้อมกับการให้แรงเสริมรายบุคคล โดยให้คะแนนเป็นรายบุคคลจากผลงาน of แต่ละคนและให้

รางวัลกลุ่มจากคะแนนรวมของสมาชิกในกลุ่ม หรือนักเรียนได้คะแนนของตนเองรวมกับคะแนนพิเศษ (Bonus Points) ที่ได้จากจำนวนสมาชิกภายในกลุ่มที่ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

15.2 ประเมินการทำงานของกลุ่มจากการสังเกตระหว่างเรียน และการอภิปรายในชั้นกระบวนการกลุ่ม

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือแบบ LT (Learning Together) เป็นเทคนิคที่มีกระบวนการในการสอนที่ไม่ยุ่งยากและซับซ้อน โดยกระบวนการคือให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันศึกษาเนื้อหาาร่วมกัน โดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ช่วยกลุ่มในการเรียนรู้ และสรุปคำตอบร่วมกันเป็นผลงานของกลุ่ม โดยสมาชิกในมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT

สุวิทย์ มูลคำ (2546) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของเทคนิค LT ดังนี้

1. เพื่อฝึกทักษะเฉพาะเรื่อง เช่น การทดลอง การแก้ปัญหา หรือการสรุปผล
2. เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความรับผิดชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ทิตินา แคมมณี (2548) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของเทคนิค LT ดังนี้

1. เพื่อมุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเอง และด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ
2. เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์
3. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหา

ขั้นตอนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบ LT

David Johnson and Robert Johnson (1991) ได้เสนอการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้ด้วยกัน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความคล้ายคลึงกับรูปแบบการสอนแบบสืบสวนสอบสวน (Group Investigation) ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ด้วยกันนี้ จะแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มความสามารถ เน้นการสร้างกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมก่อนที่จะทำงานร่วมกันจริง และเน้นการอภิปรายในกลุ่มว่าสมาชิกทำงานช่วยกันได้ดีเพียงใด การเรียนรู้แบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้ด้วยกัน มีลักษณะการเรียนรู้ ดังนี้

1. ครูกำหนดงานให้นักเรียนทำ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่นักเรียนเคยเรียนมาก่อนกำหนดว่าให้ทำงานอะไร แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดของงาน เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีความคิดสร้างสรรค์ผลงาน

เอง อาจจะเป็นงานขนาดใหญ่ที่ต้องทำทั้งชั้นเรียน แต่ต้องมีการแบ่งงานกันทำในส่วนต่าง ๆ และนำมารวมกัน และจะต้องรับรู้ในงานส่วนอื่น ๆ ของเพื่อนนักเรียนคนอื่นที่ทาด้วย

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม โดยคละความสามารถ ซึ่งแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3- 5 คนและทำงานตามที่ครูได้กำหนดไว้ให้ จากนั้นร่วมกันวางแผนการทำงาน มอบหมายบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนให้ชัดเจน

3. งานที่ทำนั้นมีลักษณะที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน สมาชิกกลุ่ม มีความรับผิดชอบในงานส่วนของตนเอง เมื่องานในส่วนของตนเองเสร็จแล้ว จะนำงานของทุกคนมารวมเป็นงานของกลุ่ม ดังนั้นความสำเร็จของกลุ่มเกิดจากความร่วมมือของสมาชิกกลุ่มทุกคน

4. มีการนำเสนอผลงานเมื่องานเสร็จสิ้นลง โดยสมาชิกกลุ่มได้ร่วมปรึกษาถึงวิธีการนำเสนอผลงานและวิธีการทำงานของกลุ่ม

5. ครูเป็นผู้ประเมินผลการทำงานของกลุ่ม โดยเน้นผลงานและกระบวนการทำงาน ซึ่งมีวิธีการประเมินโดยคัดเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาสอบถามเกี่ยวกับงานที่ได้ทำ และกระบวนการทำงานของกลุ่ม

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) ได้อธิบายขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ LT ไว้ดังนี้

1. ครูและนักเรียนอภิปราย สรุปเนื้อหาที่เรียนในคาบที่แล้ว
2. แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มคละความสามารถกัน กลุ่มละ 4-5 คน
3. ครูแจกใบงานกลุ่มละ 1 แผ่น
4. แบ่งหน้าที่ของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มดังนี้

คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนในการดำเนินงาน

คนที่ 2 ฟังขั้นตอนและจดบันทึก

คนที่ 3 อ่านคำถามและหาคำตอบ

คนที่ 4 ตรวจคำตอบ (ข้อมูล)

5. แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบเพียงแผ่นเดียวหรือส่งงาน 1 ชิ้น ผลงานที่เสร็จ และส่งเป็นผลงานที่ทุกคนในกลุ่มยอมรับ ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากัน

6. ปิดประกาศชมเชยกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

ไสว พักขาว (2547) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ไว้ดังนี้

1. ครูและนักเรียนทบทวนเนื้อหาเดิม หรือความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง
2. ครูแจกแบบฝึกหรือใบงานให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ชุดเหมือนกัน นักเรียนช่วยทำงานโดยแบ่งหน้าที่แต่ละคน เช่น

นักเรียนคนที่ 1 อ่านคำแนะนำ คำสั่งหรือโจทย์ในการดำเนินงาน

นักเรียนคนที่ 2 ฟังขั้นตอนและรวบรวมข้อมูล

นักเรียนคนที่ 3 อ่านสิ่งที่โจทย์ต้องการทราบแล้วหาคำตอบ

นักเรียนคนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ

3. แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบหรือผลงานเพียงชุดเดียว ถือว่าเป็นผลงานที่สมาชิกยอมรับและเข้าใจแบบฝึกหรือการทำงานชิ้นนี้แล้ว

4. ตรวจสอบคำตอบหรือผลงานให้คะแนนด้วยกลุ่มเองหรือครูก็ได้ กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รางวัลหรือติดประกาศไว้ที่บอร์ด

ข้อดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้ศึกษาข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (LT) ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบตัวเองและกลุ่มร่วมกับผู้อื่น
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกัน
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคมโดยตรง
5. ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนานกับการเรียนรู้

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548) ได้ศึกษาข้อดีของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. นักเรียนทุกคนในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานและการเรียนรู้
2. นักเรียนรู้ทักษะของการอยู่ร่วมกันในสังคม
3. นักเรียนซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กันและกันนั้นได้เกิดการเรียนรู้ในเจตคติ ค่านิยมและความรู้ซึ่งกันและกัน
4. นักเรียนได้ฟังความคิดเห็นจากคนอื่น ทำให้มีความคิดกว้างขวาง

ข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้ศึกษาให้ข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (LT) ไว้ดังนี้

1. ถ้าผู้เรียนขาดการเอาใจใส่และความรับผิดชอบส่งผลให้ผลงานกลุ่มและการเรียนรู้ไม่ประสบผลสำเร็จ

2. เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องเตรียมการดูแลเอาใจใส่กระบวนการเรียน

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548) ได้ศึกษาข้อจำกัดของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. ถ้านักเรียนขาดความรับผิดชอบ ขาดความเอาใจใส่ ขาดความกระตือรือร้น จะส่งผลต่อกลุ่มการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ
2. ในการทำงานร่วมกัน คิดร่วมกัน คนอ่อนไม่ออกความคิดหรือคิดช้า เป็นผลต่อ การทำงานกลุ่มทำให้คนคิดช้าไม่ประสบความสำเร็จ

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ข้อดีและข้อเสียของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน การเรียนรู้ (LT) มีดังนี้

1. ข้อดี

- 1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน
- 1.2 ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางสังคม การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข
- 1.3 ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนฝึกทักษะความเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตนเองและรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น
- 1.4 ปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น / กลุ่ม
- 1.5 ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือเกื้อกูล พึ่งพาอาศัยกันและร่วมมือกัน

2. ข้อเสีย

- 2.1 ถ้านักเรียนคนหนึ่งขาดความรับผิดชอบจะส่งผลต่อกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือไม่ประสบผลสำเร็จ
- 2.2 นักเรียนบางส่วนขาดการยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนอ่อน

สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้ได้ผลงานกลุ่ม ในขณะที่ทำงานนักเรียนต้องช่วยกันคิดและช่วยกันตอบคำถาม พยายามทำให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมและทุกคนเข้าใจที่มาของคำตอบ

การจัดการเรียนแบบ Learning Together (หรือ LT) มีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนจัดการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยเรียนในชั้นเรียนตามปกติ
2. ผู้สอนกำหนดกิจกรรม/ปัญหาให้ผู้เรียนทำ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เคยเรียนมาก่อน
3. แบ่งผู้เรียนออกเป็นทีมเล็ก ๆ ทีมละ 4– 5 คน โดยให้ความสามารถของสมาชิกในทีมคละกัน ผู้สอนอาจเป็นผู้กำหนดทีม และการมอบหมาย กิจกรรม/ปัญหาให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยกันใน

ทีมของตนเอง และผู้เรียนต้องพยายามที่จะช่วยเหลือให้สมาชิกทุกคนเข้าใจในเนื้อหาทั้งหมด และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบของ กิจกรรม/ปัญหา ที่ผู้เรียนแต่ละคนได้ทำมาแล้ว และอภิปรายร่วมกันเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องกติกาศักดิ์และข้อตกลงการทำงานในทีม/กลุ่ม ได้แก่

- ผู้เรียนทุกคนมีความรับผิดชอบในการช่วยเหลือกันและกันเพื่อให้เพื่อนเกิดการเรียนรู้ และจะต้องใช้อุปกรณ์/สื่อการเรียนรู้/ใบงานร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงานกลุ่ม
- การทำงานทีมจะสำเร็จเรียบร้อยก็ต่อเมื่อ สมาชิกทุกคนทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้น และเข้าใจในงานที่ทำอย่างชัดเจน
- สมาชิกทุกคนต้องพยายามทำให้ดีที่สุดเพื่อความสำเร็จของทีม
- นำผลงานของสมาชิกทุกคนมารวมกันเป็นผลงานทีม ดังนั้นความสำเร็จของทีมเกิดจากความร่วมมือของสมาชิกทีมทุกคน

4. ผลงานทีม เป็นการนำผลงานของสมาชิกทุกคนมารวมกันเป็นผลงานทีม และส่งรายงานเพียง 1 ชิ้นต่อทีม คะแนนที่ได้รับขึ้นอยู่กับผลงานของทีม สมาชิกทุกคนได้รับคะแนนเท่ากัน

โดยแบ่งคะแนนออกเป็น 3 ระดับดังนี้

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. การแบ่งกลุ่ม	-ไม่มีปัญหาในการแบ่งกลุ่มและมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่มเป็นอย่างดี	-มีปัญหาบ้างเล็กน้อยในการแบ่งกลุ่มหรือไม่มีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม	- มีปัญหาในการแบ่งกลุ่มและไม่มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม
2. การแบ่งงานและหน้าที่ก่อนการทำงาน	มีการแบ่งงาน หน้าที่ และ มีการกระจายงานได้อย่างเหมาะสม	มีการแบ่งงาน หรือหน้าที่ หรือการกระจายงานอย่างใดอย่างหนึ่งไม่เหมาะสม	มีการแบ่งงาน หน้าที่และมีการกระจายงานไม่เหมาะสม
3. การแสวงหาความรู้	นักเรียนมีการช่วยกันแสวงหาความรู้ แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมเป็นอย่างดี	นักเรียนบางคนไม่ช่วยในการแสวงหาความรู้ แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม	นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ช่วยในการแสวงหาความรู้ แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม

ระดับคุณภาพ

คะแนน 7 - 9 หมายถึง มาก

คะแนน 4 - 6 หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 1 - 3 หมายถึง น้อย

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย

คะแนน 2.33 – 3.00 หมายถึง นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มมาก

คะแนน 1.67 – 2.33 หมายถึง นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มปานกลาง

คะแนน 1.00 – 1.66 หมายถึง นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มน้อย

3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการทำงานเป็นทีม

3.1 ความหมายเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม

วูดส์คอกส์ (Woodcock Mike, 2017) กล่าวว่า ทีม คือ กลุ่มคนที่มีเป้าหมายร่วมกันและผู้ที่ต้องการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การทำงานเป็นทีมจึงต้องมีการให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ สามารถประสานงานหรือกิจกรรมของสมาชิกแต่ละคนได้ มีความมุ่งมั่น มีการฝึกอบรม ให้โอกาสในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร และสามารถทำกิจกรรมของกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจของสมาชิก

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2547, น.5) ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีมว่าคือกระบวนการในการบริหารสมาชิกของทีมงานให้ทำงานตามที่ได้ รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการให้สมาชิกของทีมงานทุกคนได้ทำงานด้วยกันอย่างมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การกำหนดเป้าหมาย วิธีการทำงาน รวมไปถึงการแบ่งงานตามความสามารถของสมาชิกในทีมงาน ซึ่งในการบริหารทีมงานนี้ สมาชิกของทีมงานจะต้องมีการประสานงานกันเพื่อสร้างทีมงานคุณภาพ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานเป็นทีมที่เป็นเลิศ

วรารักษ์ ตระกูลสฤณี (2549) ได้ให้ความหมายว่า การทำงานเป็นทีม คือ การรวมตัวของกลุ่มบุคคลที่มีเป้าหมายร่วมกัน ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2559) ได้กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กันกระทำหรือปฏิบัติภารกิจอย่างมุ่งมั่น โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือความสำเร็จของงาน

จากการให้ความหมายของนักวิชาการหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีม คือ กระบวนการทำงานของกลุ่มบุคคลที่มีการร่วมมือกัน สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ หรือมีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มประสบผลสำเร็จ

3.2 หลักการทำงานเป็นทีม

วูดส์คอกส์ (Woodcock Mike, Parker Glenn M, และ Kropp Richard P, 1989) ได้กล่าวถึง หลักในการทำงานเป็นทีมให้เกิดประสิทธิภาพไว้ 9 ข้อ ดังนี้

1. การมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน (Clear Objectives and Agreed Goals) เพื่อที่จะสามารถมุ่งเน้นไปที่วิธีการที่ชัดเจนทีมงานต้องเข้าใจว่าเป้าหมายคืออะไร มุ่งมั่นที่จะบรรลุผลที่ได้จะดียิ่งขึ้นหากสมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนี้ มีการประชุมหรือพูดคุยเพื่อจัดลำดับความสำคัญและขั้นตอนในการทำงาน สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดวัตถุประสงค์
2. การเปิดเผยและการเผชิญหน้า (Openness and confrontation) บรรยากาศในการทำงานควรเป็นไปอย่างเปิดเผย มีการยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในการทำงาน เพื่อสร้างความเข้าใจในการทำงาน
3. การให้ความสนับสนุนและความไว้วางใจ (Support and trust) สมาชิกมีการช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ยอมรับในข้อผิดพลาดของตนเอง และพร้อมร่วมกันแก้ปัญหา
4. การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความร่วมมือและความขัดแย้ง (Working effectively with co-operation and conflict) ให้ความสำคัญกับการสื่อสารทั้งการร่วมมือและขัดแย้งกัน คำนึงถึงมุมมองที่ขัดแย้งกันเพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ
5. ขั้นตอนในการทำงานและการตัดสินใจ (Sound working and decision making procedures) การประชุมหรือพูดคุย เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน โดยอาศัยข้อมูลและความคิดเห็นของสมาชิกในการตัดสินใจ
6. ความเป็นผู้นำที่เหมาะสม (Appropriate leadership) ผู้นำที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมมีผลต่อการพัฒนาการของทีม ผู้นำควรมีทักษะและความสามารถรวมทั้งยอมรับความคิดเห็นจากสมาชิกในทีม
7. ทบทวนเป็นประจำ (Regular review) ควรมีการทบทวนเป็นประจำถึงแนวทางและขั้นตอนการทำงาน สมาชิกมีการรับฟังความคิดเห็นทั้งจากภายในทีมและภายนอกเพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ
8. การพัฒนาบุคคล (Individual development) สมาชิกได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาเพื่อเติมเต็มศักยภาพ ให้โอกาสสมาชิกในการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถที่มีในการทำงานอย่างเต็มที่
9. ความสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่ม (inter-group relations) การทำงานที่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และให้ความเคารพในทีม กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกและแสวงหาวิธีในการสนับสนุนซึ่งกันและกัน

เสนีย์ แดงวัง (2553) กล่าวถึงหลักในการทำงานเป็นทีมไว้ดังนี้

1. การกำหนดภารกิจหรืองานที่จะทำ หมายถึง การกำหนดภารกิจหรืองานที่จะทำ วัตถุประสงค์ของงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกทุกคน
2. สร้างความเข้าใจกับสมาชิก โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนในการเสนอแนะข้อคิดเห็นและการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ในการทำงาน มาตรฐานในการทำงาน เป็นต้น ผลจากการสร้างความเข้าใจกับสมาชิกโดยมีส่วนร่วมนี้ จะทำให้สมาชิกเกิดความผูกพันกับทีมงานเป็นอย่างมาก
3. ระดมความคิด เมื่อทีมงานเข้าใจวัตถุประสงค์ในการทำงาน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำแล้วต้องมีการระดมความคิดของสมาชิกในทีมเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานต่าง ๆ ทักษะการทำงานที่จำเป็น ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการอัตราการเสี่ยงกับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากทรัพยากรในการทำงานที่มีอยู่ และข้อจำกัดต่าง ๆ ในการทำงาน สำหรับวิธีการระดมความคิดให้ได้ผลนั้น ควรใช้เทคนิคการระดมสมอง (Brain Storming)
4. คัดเลือกความคิด เป็นการพิจารณาความคิดต่าง ๆ ที่ได้จากการระดมสมองโดยเฉพาะวิธีการปฏิบัติงาน ขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำงาน ซึ่งผู้บริหารและทีมงานเห็นว่าดีที่สุดเพื่อนำไปกำหนดแผนการปฏิบัติงาน
5. กำหนดแผนปฏิบัติงาน หมายถึง การวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และเพื่อให้สมาชิกของทีมงานทุกคนรับทราบแผนงานตรงกันว่าใครมีหน้าที่ทำอะไร ที่ไหน และเมื่อไหร่ ผู้บริหารต้องแน่ใจว่าสมาชิกของทีมงานเข้าใจตรงกันว่าต้องมีหน้าที่รับผิดชอบอะไรในการปฏิบัติงานตามแผน
6. การปฏิบัติตามแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารต้องมีการกำกับและ ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ในขั้นปฏิบัติแผนนี้ ผู้บริหารอาจจะไม่ต้องลงมือปฏิบัติงานเอง แต่ต้องคอยส่งเสริมสนับสนุน สั่งการ ให้คำแนะนำและกระตุ้นให้กำลังใจแก่ลูกทีม
7. การประเมินผล เป็นการสรุปผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าของการทำงาน คุณภาพของผลงาน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น วิธีการดำเนินงานที่ได้ผล ซึ่งควรจะปฏิบัติต่อไป ตลอดจนประสพการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน เป็นต้น

3.3 องค์ประกอบในการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีม จำเป็นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การทำงานร่วมกันนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของการทำงานเป็นทีมซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมจากนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2547) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม ดังนี้

1. ทีมงาน ควรจะต้องประกอบด้วย ผู้เป็นหัวหน้าทีม และสมาชิกในทีมงาน ซึ่งทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน มีการประสานงานให้ความช่วยเหลือ และมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
2. มีระบบ การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ แผนงาน ฯลฯ ในรายละเอียดร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ
3. มีจิตสำนึกในการทำงานร่วมกันที่ดี มีความมุ่งมั่นตั้งใจเสียสละทุ่มเททำงานเพื่อผลสำเร็จของงาน โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รวมทั้งเห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกันและตระหนักถึงความเป็นผู้มีประโยชน์ที่สุดคนหนึ่งของทีมงานและองค์กร
4. มีบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นทีมที่ดี ทำให้สมาชิกในทีมงานทุกคนมีความสุขในการทำงาน มีความรักใคร่สามัคคีกลมเกลียว และมีปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของทีมงานในทุกรูปแบบ อาทิ การมีส่วนร่วมของทีมงาน
5. มีความสมดุลในทีมงาน การทำงานเป็นทีมเป็นการประสานความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันให้ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ดังนั้นทีมงานจึงต้องสร้างความสมดุลโดยประกอบด้วยบุคคลที่หลากหลายจะได้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานร่วมกันสูงสุด
6. ความสำเร็จเป็นทีมงาน สมาชิกในทีมงานทุกคน คือ ผู้สร้างความสำเร็จให้แก่ทีมงานและองค์กร ทำให้ทุกคนมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อทีมงานเป็นอย่างมาก

วราภรณ์ ตระกูลสฤณี (2549) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม ดังนี้

1. มีเป้าหมายร่วมกัน การทำงานเป็นทีมจะเกิดผลดี สมาชิกทุกคนในทีมงานจะต้องมีเป้าหมาย กล่าวคือ มีการรับรู้ ทราบถึงแนวความคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของทีมในเรื่องเดียวกัน นั่นคือการมุ่งให้ทุกคนในทีมงานช่วยกัน ร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมาย หรือ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของทีม
2. การยอมรับนับถือกัน การรวมกลุ่มทำงานกันเป็นทีม ภายใต้อาณัติเชื่อว่าทุกคนในทีมมีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน และหวังว่าหากได้มีการนำความแตกต่างของทุกคนในทีมมาใช้ ย่อมจะทำให้งานของทีมหรืองานกลุ่มนั้นมีคุณภาพดี คือเป็นงานที่สามารถดึงเอาศักยภาพ หรือ ความสามารถของทุก ๆ คนที่มีอยู่มาใช้เป็นประโยชน์ต่องานส่วนรวม ดังนั้นสมาชิกทุกคนในทีมจะต้องยอมรับนับถือกันในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

○ คนแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถไม่เหมือนกัน

○ ยอมรับในความแตกต่างของมนุษย์ ได้แก่ ความแตกต่างทางความคิด อารมณ์ความรู้สึก ความเข้าใจ ฯลฯ

๐ ยอมรับในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่ต้องการเอาใจใส่ การยกย่อง การยอมรับ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน

3. ความร่วมมือ พร้อมใจในการทำงาน ทุกคนในทีมล้วนมีความสำคัญ ประจุฟันเฟืองของเครื่องจักรกลไก ซึ่งจะขาดมิได้แม้แต่อัตว์เล็ก ๆ เพียงตัวหนึ่ง งานของกลุ่มก็เช่นกันกล่าวคือ งานกลุ่มของเราอาจทำสำเร็จได้เพียงลำพังแค่ความสามารถของคนๆเดียวเท่านั้น หากต้องอาศัยความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจของสมาชิกทุก ๆ คนในการระดมความคิด ช่วยกันแสดงความคิดเห็น อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนทาง ช่วยกันวิเคราะห์วางแผนการทำงาน และละเอียดลึกซึ้งไปจนถึงการร่วมกันปฏิบัติงานตามแผนงานที่กลุ่มได้ช่วยกันวางแผนเอาไว้ ให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

4. การแบ่งงานกันทำตามความรู้ความสามารถ การจัดแบ่งการทำงานถือเป็นหัวใจสำคัญของการทำงานเป็นทีม หลักการแบ่งงานกันทำภายในทีมควรยึดหลักการแบ่งงานตามความรู้ความสามารถ และความพึงพอใจ กล่าวคือ การจะมอบหมายให้ใครทำอะไร มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถที่บุคคลนั้น ๆ มีอยู่ในตัว หัวหน้ากลุ่มหรือผู้นำของทีมควรเป็นผู้ที่รู้จักและคุ้นเคยกับสมาชิกภายในทีมเป็นอย่างดีเพียงพอที่จะได้รู้ว่าใครเป็นอย่างไร ใครชอบงานแบบไหน ใครถนัดทำงานประเภทใด เพื่อที่จะสามารถมอบหมายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบให้ตรงตามความรู้ความสามารถของบุคคลผู้นั้น สมาชิกในทีม มีส่วนสำคัญเช่นกัน ควรมีส่วนช่วยในการแบ่งงาน การมอบหมายงาน กล่าวคือ ทุกคนภายในทีม ควรได้ช่วยกันเปิดเผยตัวเองให้ผู้อื่นรู้จัก และทราบว่าตัวเรานั้นมีความรู้ ความสามารถ ความถนัดและความพอใจในการทำงานแบบใด เพื่อจะได้เป็นการง่ายสำหรับการมอบหมายงาน เพื่อช่วยกระจายงานและความรับผิดชอบไปสู่สมาชิกทุกคนอย่างทั่วถึง

5. ความรับผิดชอบ ถือเป็นหัวใจสำคัญอีกประการหนึ่งของการทำงานร่วมกันเพราะความรับผิดชอบของแต่ละคน หมายถึงความสำเร็จของทีมงาน สมาชิกในทีมจะต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อกลุ่มสมาชิกโดยรวมและยังต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง จึงจะช่วยให้การทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จ

6. ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความผูกพันต่อกัน ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ช่วยให้สมาชิกในทีมมีความผูกพันกัน เข้าใจกัน เรียนรู้ ความแตกต่างกันและกัน จะช่วยให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วรารณัตระกูล สุษดี (2549) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของการทำงานเป็นทีม ดังนี้

1. การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล หมายถึง การที่สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมีความเกี่ยวข้องกันในการดำเนินกิจกรรมของทีม แต่ละคนควรตระหนักในความสำคัญของกันและกัน

แสดงออกโดย การยอมรับ การให้เกียรติ ปรึกษาหารือ ให้โอกาสในการทำงาน ไม่ดูถูกดูแคลน สำหรับกลุ่มขนาดใหญ่มีปฏิสัมพันธ์กันเป็นเครือข่ายมากกว่าการติดต่อกันตัวต่อตัว

2. มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายร่วมกัน การที่สมาชิกมีความรู้ และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน หากจุดประสงค์ของสมาชิกกลุ่มที่สอดคล้องกับองค์กร มักจะนำมาซึ่งความสำเร็จของการทำงานได้ง่าย

3. การมีโครงสร้างของทีม หมายถึง การมีกฎ มีระเบียบ แบบแผน ซึ่งเป็นแบบแผนเฉพาะกลุ่มสมาชิก กลุ่มจะต้องปฏิบัติตามกฎหรือมติของกลุ่ม ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มแบบทางการ (Formal Group) หรือ กลุ่มแบบไม่เป็นทางการ (Informal Group) ก็ได้ สมาชิกทุกคนของกลุ่มจะต้องยอมรับ และปฏิบัติตามเป็นอย่างดี สมาชิกกลุ่มย่อย อาจจะมีเกณฑ์แบบไม่เป็นทางการ มีความสนิทสนมกัน อย่างใกล้ชิดระหว่างสมาชิกด้วยกัน

4. สมาชิกมีบทบาทและมีความรู้สึกร่วมกัน การรักษาบทบาทที่มั่นคงในแต่ละทีม จะมีความแตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่ม รวมทั้งความรู้ความสามารถของสมาชิก โดยมีการจัดแบ่งบทบาท และหน้าที่ ความรับผิดชอบ กระจายงานกันตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดของสมาชิก

จากการศึกษาข้อมูลสามารถสรุปองค์ประกอบในการทำงานเป็นทีม ได้ดังนี้

1. การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล สมาชิกมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน มีการประสานงานให้ความช่วยเหลือ และมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันตระหนักในความสำคัญของคนและกัน แสดงออกโดย การยอมรับ การให้เกียรติ ปรึกษาหารือ ให้โอกาสในการทำงาน

2. มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายร่วมกัน มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนงาน ฯลฯ ในรายละเอียดร่วมกัน สำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และทำให้งานประสบผลสำเร็จ

3. การมีโครงสร้างของทีม การแบ่งงานกันทำภายในทีมถือเป็นหัวใจสำคัญ ควรยึดหลักการแบ่งงานตามความรู้ ความสามารถ และความพึงพอใจ มีกฎ มีระเบียบ แบบแผน ซึ่งเป็นแบบแผนเฉพาะกลุ่มสมาชิก สมาชิกในทีมจะต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อกลุ่มสมาชิกโดยรวมจะช่วยให้การทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จ

4. สมาชิกมีบทบาทและมีความรู้ สึกร่วมกัน ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ช่วยให้สมาชิกในทีมมีความผูกพันกัน เข้าใจกัน เรียนรู้ ความแตกต่างกันและกัน สมาชิกในทีมทุกคนมีความสุขในการทำงาน มีความรักใคร่สามัคคีกลมเกลียว และมีปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของทีมในทุกรูปแบบ จะช่วยให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3.4 ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม

กรรณก ทิพรส (2545) กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมไว้ว่า

1. ทำให้การแก้ปัญหามีความละเอียดรอบคอบและประสบความสำเร็จ
2. ช่วยเพิ่มกิจกรรมที่มีความสร้างสรรค์มากขึ้น
3. ช่วยแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการตัดสินใจ
4. สร้างขวัญและกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความรู้ สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน มี

ความรับผิดชอบร่วมกันและผูกพันซึ่งกันและกัน

5. ช่วยในการควบคุมระเบียบวินัยของสมาชิก
6. มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของพนักงาน
7. ทำให้การทำงานบรรลุเป้าหมายและองค์การมีความเจริญก้าวหน้า
8. ช่วยลดต้นทุนในการทำงานและเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน

ดอนเนลลอน แอน (2551) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมว่า

1. มีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ด้วยฐานความรู้และประสบการณ์ที่กว้างขึ้น
2. มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น มีมุมมองที่กว้างขึ้นและสามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้

อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. มีความพร้อมที่จะตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง
4. มีความรับผิดชอบต่องานและทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน
5. มีการมอบหมายงาน (การกระจายหน้าที่ ความรับผิดชอบ และอ านาจการตัดสินใจ) ได้

อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่ช่วยให้สมาชิกในทีมมีแรงกระตุ้น และแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้น

3.5 การประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม

ปริญดา เลิศศรีมงคล (2554) ได้พัฒนาแบบวัดทักษะการทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ จากโครงสร้างทักษะที่ต้องการวัดที่ได้สังเคราะห์ไว้เป็นคุณลักษณะที่ต้องการวัด 5 ด้าน มาพัฒนาเป็นสถานการณ์ และข้อความในเครื่องมือโดยจัดทำเป็น 2 ชุด ได้แก่

1. แบบวัดทักษะการทำงานเป็นทีมด้วยสถานการณ์เฉพาะสร้างแบบวัดโดยสังเคราะห์

ตัวบ่งชี้ทักษะการทำงานเป็นทีม 5 ทักษะย่อย ได้แก่

- 1.1 การร่วมกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์และแบ่งหน้าที่กันทำงาน
- 1.2 การตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- 1.3 การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ฟังพาวอาศัยและช่วยเหลือกัน

1.4 การรักษาสภาพอากาศในการทำงานและปรับตัวหากัน

1.5 การสื่อสารแบบเปิดมีการปรึกษาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน

2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม สร้างแบบสังเกตโดยใช้กรอบโครงสร้างทักษะการทำงานเป็นทีมที่ได้สังเคราะห์มาจากข้างต้น ทั้ง 5 ทักษะย่อย มากำหนดเป็นพฤติกรรมที่ชัดเจนขึ้น เพื่อใช้ในการสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนโดยดัดแปลงวิธีการบันทึกการสังเกตมาจากแบบประเมินการอภิปรายกลุ่มของ นฤมล จันทร์สุขวงศ์ (2551, อ้างถึงใน ปริณดา เลิศศรีมงคล, 2554) ซึ่งนำไปใช้เก็บข้อมูลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน โดยกำหนดพฤติกรรมสำหรับสังเกตในแต่ละทักษะย่อยของทักษะการทำงานเป็นทีม ดังตาราง

ตารางที่ 1 พฤติกรรมสำหรับสังเกตในแต่ละทักษะย่อยของทักษะการทำงานเป็นทีม

ทักษะการทำงานเป็นทีม	พฤติกรรมที่สังเกต
1. การร่วมกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์และแบ่งหน้าที่กันทำงาน	1. วางแผนและปรึกษากันในทีม 2. กำหนดหน้าที่ของสมาชิก
2. การตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง	1. อยู่ร่วมในทีม ช่วยทีมคิดระดมสมอง 2. ทำตามหน้าที่ตนเอง เป็นคนเขียนหรือนำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ฟังพาทอาศัยและช่วยเหลือกัน	1. ช่วยอำนวยความสะดวก ส่งของให้เพื่อน 2. อาสาทำหน้าที่ในทีม
4. การรักษาสภาพอากาศในการทำงานและปรับตัวเข้าหากัน	1. บอกเพื่อนให้ช่วยกันทำงาน 2. อยู่ร่วมในทีม ไม่แยกตัวออกไป
5. การสื่อสารแบบเปิดมีการปรึกษาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน	1. เสนอความคิดเห็นตนเอง รับฟังและสนับสนุนเพื่อน 2. ใช้ภาษาเหมาะสม ร่วมแก้ปัญหาในทีม

ภัทธา นิธมานนท์ (2538) ได้กล่าวว่า เมื่อพิจารณาประเภทที่ใช้เทคนิคการสังเกตดังกล่าวนี้สรุปเกี่ยวกับบันทึกการสังเกตได้ 2 แบบ คือ บันทึกสิ่งที่สังเกตได้ทั้งหมดโดยไม่ได้กำหนดกรอบของแบบบันทึกการสังเกตได้ล่วงหน้า และบันทึกการสังเกตโดยใช้แบบบันทึกการสังเกตที่กำหนดกรอบไว้แล้วซึ่งแบบบันทึกการสังเกตมีหลายแบบดังนี้

1. แบบกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตไว้ในตารางซึ่งมีวิธีการบันทึก โดยผู้สังเกตจะบันทึกค่าระดับคะแนนพฤติกรรมที่สังเกตได้ลงในแต่ละช่วงที่แตกต่างกัน ตามจำนวนระดับที่กำหนด

ในการบันทึกข้อมูลการสังเกตนี้ ผู้บันทึกจะบันทึกเฉพาะพฤติกรรมที่ครูสังเกตได้เท่านั้น จะไม่มีการอธิบายวิจารณ์

2. แบบบรรยายมีการกำหนดรูปแบบตารางที่ประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นข้อมูลของนักเรียน เช่น ชื่อ ชั้น วันที่บันทึก และช่วงพฤติกรรมที่สังเกตได้

3. แบบบันทึกการบรรยายสะสม มีการกำหนดรูปแบบตารางที่ประกอบไปด้วยชื่อของนักเรียน วันที่ทำการสังเกตชั้นเรียน เวลาเรียน และช่วงของการสังเกตพฤติกรรมเป็นครั้งที่ทำการสังเกตพฤติกรรมที่สังเกตได้

4. แบบสำรวจความถี่ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการที่ต้องการสังเกตว่าผู้สังเกตเพียงแต่ต้องการทราบความถี่ของพฤติกรรมที่แสดงออก

กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์ (2540) ได้กล่าวว่า การสังเกตนี้สามารถจำแนกได้ 4 ประเภทดังนี้

1. ระเบียบสะสมส่วนบุคคล เป็นการบันทึกพฤติกรรมของแต่ละบุคคล โดยทั่วไปผู้วัดต้องสังเกตพฤติกรรมเป็นระยะ ๆ ไป เป็นรายบุคคลจนกระทั่งเห็นว่าเพียงพอที่จะเห็นพฤติกรรมนั้นชัดเจน ระเบียบสะสมส่วนบุคคลจะเป็นการบันทึกพฤติกรรมอันเป็นผลจากการศึกษาด้านการปรับตัวของบุคคลในสังคม

2. แบบสำรวจ เป็นระบบที่จัดเตรียมไว้แล้ว ซึ่งมีลักษณะเป็นประโยชน์ ข้อความที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ต้องวัด โดยตรวจสอบพฤติกรรมว่ามีหรือไม่มีตามที่ถูกวัดหรือผู้ใช้แบบสำรวจสังเกตได้

3. การจัดระดับคุณภาพ ผู้ใช้แบบวัดผลแบบนี้ จะเป็นผู้สังเกตคุณภาพหรือลักษณะที่สังเกตได้แล้วกำหนดลักษณะคุณภาพเหล่านั้น เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เหมาะสำหรับการวัดการพูด การแสดงพฤติกรรมในการเรียนและความร่วมมือในการทำงาน เป็นต้น

4. เทคนิคสังคมมิติ เทคนิคนี้เป็นวิธีการที่ใช้สังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่มกับกลุ่ม หรือการศึกษากลุ่มเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งกลุ่มเพื่อนอิทธิพลต่อค่านิยม ต่อบรรยากาศของกลุ่ม หรือโครงสร้างของกลุ่ม โดยครูกำหนดสถานการณ์ เช่น ถ้ามีปัญหาจะปรึกษาเพื่อนคนใดให้นักเรียนแต่ละคนระบุชื่อเพื่อนหนึ่งชื่อหรือถ้าจะทำงานชนิดหนึ่งเพียง 2 คน นักเรียนจะเลือกเพื่อนคนใดเป็นเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น แล้วกำหนดตำแหน่งของแต่ละคนลงบนกระดาษ เขียนเส้นโยงเป็นลูกศรชี้แสดงว่าถูกเลือกของแต่ละคน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมนั้นสามารถวัดได้หลากหลายวิธี โดยไม่เพียงแต่การสังเกตของผู้สอนเท่านั้น แต่ยังอาศัยความคิดเห็นของนักเรียนในการวัดและการประเมินตนเองและทีมด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธีวัดในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสังเกตปฏิบัติการส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม แบบประเมินการทำงานเป็นทีม แบบบันทึกอนุทิน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ธนาภรณ์ บุญเลิศ (2561) ได้ศึกษาพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร แบ่งพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านบทบาทในการทำงานเป็นทีม
2. ด้านกระบวนการทำงาน
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในทีม

จากการศึกษาผู้วิจัยได้นำพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมทั้ง 3 ด้านมาพัฒนาเป็นเครื่องมือโดยกำหนดพฤติกรรมสำหรับสังเกตในแต่ละด้านในการแสดงพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนดังนี้

ตารางที่ 2 พฤติกรรมสำหรับสังเกตในการทำงานเป็นทีม

พฤติกรรมสำหรับสังเกตในการทำงานเป็นทีม	พฤติกรรมที่แสดงออกของสมาชิกในทีม
1. ด้านบทบาทในการทำงานเป็นทีม	1. สมาชิกในทีมรับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมาย 2. สมาชิกในทีมเสนอความคิดในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาการทำงานของทีม 3. สมาชิกในทีมเคารพและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
2. ด้านกระบวนการทำงาน	1. มีการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการทำงานร่วมกันในทีม 2. มีการกำหนดวิธีการ ขั้นตอนการทำงานและระยะเวลาอย่างเป็นระบบ 3. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับสมาชิกในทีมได้อย่างเหมาะสม
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในทีม	1. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันเพื่อความสัมพันธ์ที่ดี 2. เสนอตัวทำงานให้ทีมเมื่อคิดว่าสามารถทำงานนั้นได้ 3. กล่าวคำชมเชยเพื่อนสมาชิกในทีมเมื่อผลงานประสบผลสำเร็จได้ตามแผน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้รับประสบการณ์จากกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดให้มีคุณภาพนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

สมพร เชื้อพันธ์ (2547) สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง ความสามารถ ความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2548) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน

ปราณี กองจินดา (2549) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2546) ให้ความหมายว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดความสำเร็จทางการเรียน หรือวัดประสบการณ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอน โดยวัดตามจุดมุ่งหมายของการสอนหรือวัดผลสำเร็จจากการศึกษาอบรมในโปรแกรมต่าง ๆ

ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2556) ให้คำจำกัดความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า คือคุณลักษณะรวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการเรียน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

4.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน หรือการตัดสินผลการเรียน เพราะเป็นการวัดระดับความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลหลังจากที่ได้รับการฝึกฝน โดยอาศัยเครื่องมือประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นิยมมากที่สุด

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดของ Bloom (1982) ถือว่าสิ่งใดก็ตาม ที่มีปริมาณอยู่จริงสิ่งนั้นสามารถวัดได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว ซึ่งผลการวัดจะเป็นประโยชน์ในลักษณะทราบและประเมินระดับความรู้ ทักษะและเจตคติของนักเรียน และระดับความรู้ความสามารถตามแนวคิดของ Bloom มี 6 ระดับ ดังนี้

1) ความจำ คือ สามารถจำเรื่องต่าง ๆ ได้ เช่น คำจำกัดความสูตรต่าง ๆ วิธีการ เช่น นักเรียนสามารถบอกชื่อสารอาหาร 5 ชนิดได้ นักเรียนสามารถบอกชื่อธาตุที่เป็นองค์ประกอบของโปรตีนได้ครบถ้วน

2) ความเข้าใจ คือ สามารถแปลความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้

3) การนำไปใช้ คือ สามารถนำความรู้ ซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี ฯลฯ ไปใช้ในสภาพการณ์ที่ต่างออกไปได้

4) การวิเคราะห์ คือ สามารถแยกแยะข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยเช่น วิเคราะห์องค์ประกอบ ความสัมพันธ์ หลักการดำเนินการ

5) การสังเคราะห์ คือ สามารถนำองค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันเป็นหมวดหมู่อย่างมีความหมาย

6) การประเมินค่า คือ สามารถพิจารณาและตัดสินจากข้อมูล คุณค่าของ หลักการ โดยใช้มาตรการที่ผู้อื่นกำหนดไว้หรือตัวเองกำหนดขึ้น

เยาเวี วิบูลย์ศรี (2540) ได้กล่าวถึงข้อตกลงเบื้องต้นที่ควรคำนึงถึงในการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1) เนื้อหา หรือทักษะภายในขอบเขตที่ครอบคลุมในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์นั้น จะต้องสามารถจำกัดอยู่ในรูปของพฤติกรรม ซึ่งมีความเฉพาะเจาะจงในลักษณะที่จะสื่อสารไปยังบุคคลอื่นได้ ถ้าเป้าหมายทางการศึกษาไม่สามารถจำกัดอยู่ในรูปของพฤติกรรมแล้ว ย่อมไม่สามารถที่จะวัดได้ในลักษณะของผลสัมฤทธิ์ได้อย่างชัดเจน

2) ผลผลิตที่แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วัดนั้น จะต้องเป็นผลผลิตเฉพาะที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการเท่านั้น จะวัดผลผลิตผลอย่างอื่นไม่ได้

3) ผลสัมฤทธิ์หรือความรู้ต่าง ๆ ที่แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วัดได้นั้น ถ้าจะนำไปเปรียบเทียบกันแล้ว ผู้เข้าสอบทุกคนจะต้องมีโอกาสได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ เท่าเทียมกัน

4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมบูรณ์ ดันยะ (2545) ได้ให้ความหมายว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับวัดพฤติกรรมทางสมองของผู้เรียนว่ามีความรู้ ความสามารถในการ เรื่องที่เรียนรู้อย่างไร หรือได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้วมากน้อยเพียงใด ส่วน พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2544) กล่าวว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างไรแล้ว ว่า บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่นักเรียนได้เรียนรู้อย่างไรแล้วว่า บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

สิริพร ทิพย์คง (2545) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงชุดคำถามที่มุ่งวัดพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนว่ามีความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านสมองด้านต่างๆ ในเรื่องใดที่เรียนรู้อย่างไรแล้วมากน้อยเพียงใด

สมพร เชื้อพันธ์ (2547) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบหรือชุดของข้อสอบที่ใช้วัดความสำเร็จหรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนว่าผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้เพียงใด

ดังนั้นสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ และทักษะความสามารถจากการเรียนรู้ในอดีตหรือในสภาพปัจจุบันของแต่ละบุคคล

4.4 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2556) ได้จัดประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher made tests) และแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) ซึ่งทั้ง 2 ประเภทจะถามเนื้อหาเหมือนกัน คือถามสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอนซึ่งจัดกลุ่มพฤติกรรมได้ 6 ประเภท คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน

4.4.1 แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในการทดสอบผู้เรียนในชั้นเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

4.4.1.1 แบบทดสอบปรนัย (Objective tests) ได้แก่

แบบถูก – ผิด (True-false) แบบจับคู่ (Matching) แบบเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion) หรือแบบคำตอบสั้น (Short answer) และแบบเลือกตอบ (Multiple choice)

4.4.1.2 แบบอัตนัย (Essay tests) ได้แก่ แบบจำกัดคำตอบ (Restricted response items) และแบบไม่จำกัดคำตอบ หรือ ตอบอย่างเสรี (Extended response items)

4.4.2 แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้าง โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหา และมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ มีค่าชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนนและการแปลผล มีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบมาตรฐาน ได้แก่ California Achievement Test, Iowa Test of Basic Skills, Stanford Achievement Test และ the Metropolitan Achievement tests เป็นต้น

ส่วนพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ได้จัดประเภทแบบทดสอบไว้ 3 ประเภท ดังนี้

4.4.3 แบบปากเปล่า เป็นการทดสอบที่อาศัยการซักถามเป็นรายบุคคล ใช้ได้ดีถ้ามีผู้เข้าสอบจำนวนน้อย เพราะต้องใช้เวลามาก ถามได้ละเอียด เพราะสามารถโต้ตอบกันได้

4.4.4 แบบเขียนตอบ เป็นการทดสอบที่เปลี่ยนแปลงมาจากการสอบแบบปากเปล่า เนื่องจากจำนวนผู้เข้าสอบมากและมีจำนวนจำกัด แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ

4.4.4.1 แบบความเรียง หรืออัตนัย เป็นการสอบที่ให้ผู้ตอบได้รวบรวมเรียบเรียงคำพูดของตนเองในการแสดงทัศนคติ ความรู้สึก และความคิดได้อย่างอิสระภายใต้หัวข้อที่กำหนดให้ เป็นข้อสอบที่สามารถ วัดพฤติกรรมด้านการสังเคราะห์ได้อย่างดี แต่มีข้อเสียที่การให้คะแนน ซึ่งอาจไม่เที่ยงตรง ทำให้มีความเป็นปรนัยได้ยาก

4.4.4.2 แบบจำกัดคำตอบ เป็นข้อสอบ ที่มีคำตอบถูกต้องแน่นอนที่กำหนดให้อย่างจำกัด ข้อสอบแบบนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ

4.4.5 แบบปฏิบัติ เป็นการทดสอบที่ผู้สอบได้แสดงพฤติกรรมออกมาโดยการกระทำหรือลงมือปฏิบัติจริง ๆ เช่น การทดสอบทางดนตรี ช่างกล พลศึกษา เป็นต้น

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ แบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งสร้างจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านวัดผลการศึกษา มีการหาคุณภาพเป็นอย่างดี ส่วนอีกประเภทหนึ่ง คือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการทดสอบในชั้นเรียน ในการออกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์เพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยได้เลือกแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปฏิบัติ ในการวัดความสามารถในการนำคำศัพท์ไปใช้ในการสื่อสารด้านการการพูดและการเขียน และเลือกแบบทดสอบแบบเขียนตอบที่จำกัดคำตอบโดยการเลือกตอบจากตัวเลือกที่กำหนดให้ ในการวัดความรู้ความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และการนำคำศัพท์ไปใช้ในการฟังและการอ่าน

5. ความพึงพอใจ

5.1 ความหมายความพึงพอใจ

ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติทักษะใดๆ ก็ตาม มักจะเกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นหลังจากการปฏิบัติงานเหล่านั้นทุกครั้ง ซึ่งความพอใจจะเกิดมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน ประการหนึ่งนั่นก็คือ แรงจูงใจที่จะเป็นผลให้เกิดแรงผลักดันหรือจูงใจให้กระทำ หรือตอบสนองเพื่อกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีจุดหมาย ฉะนั้นในการเรียนหรือการปฏิบัติงานใดๆ ก็ตาม ย่อมต้องใช้แรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก เพื่อผลักดันให้เกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

Applewhite (1965) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งรวมไปถึงความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งรวมไปถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วย การมีความสุขที่ทำงานร่วมกับคนอื่นที่เข้ากันได้มีทัศนคติที่ดีต่องานด้วย

Good (1973) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นผลรวมจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่องาน

กษกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2550) ได้กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจว่า สิ่งที่เราควรจะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมากหรือน้อยก็ได้ และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ก็เมื่อได้สิ่งนั้น สามารถตอบสนองความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกบวก เป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวัง ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

กัญญา หนูจีนแสง (2552) สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกเชิงบวกของบุคคลที่ส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ

ปราณี เปล่งสูงเนิน (2554) สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง เจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก

อุดม กาญจนจันทร์ (2555) ให้ความหมายว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกด้านบวกของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของสิ่งรอบข้างทั้งในด้าน วัตถุและจิตใจ ทำให้มีผลต่อความรู้สึกนึกคิด ความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ พอใจ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจด้านบวกที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน

5.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

จากการศึกษาพบว่า ทฤษฎีทางจิตวิทยา ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน โดยมีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงแนวทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจ ดังนี้

ณัฐพรหม อินทุยศ (2553) กล่าวว่า การสร้างแรงจูงใจในการเรียนว่าด้วยเหตุเพราะแรงจูงใจในการเรียนส่งผลอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้และความพึงพอใจต่อการเรียนของผู้เรียน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยวิธีที่สามารถทำได้ ได้แก่

1. การเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ให้เขาทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถ แบ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ออกเป็นช่วงสั้นๆ เพื่อให้เขามีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กเกิดกำลังใจที่จะเรียนรู้ครั้งต่อไป ทำให้เกิดความมั่นใจในตัวเองเรื่องการเรียนรู้มากขึ้น
2. ฝึกการคาดหวังเชิงบวกในการเรียนให้แก่เด็ก เช่น ทำให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตน พร้อมให้เชื่อว่าความสามารถในการเรียนพัฒนาได้ เสนอแม่แบบที่ดีโดยการใช้ตัวแบบที่มีความสามารถระดับใกล้เคียงกับผู้เรียน เพื่อจะช่วยให้เขาเห็นว่าถ้าเขาใช้ความพยายามก็มีโอกาสจะประสบความสำเร็จได้เหมือนกัน
3. สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การให้เด็กเห็นคุณค่าและประโยชน์ของสิ่งที่เรียน เช่น ทำให้การเรียนสนุกสนาน สอนให้คล้ายคลึงกับสถานการณ์ในชีวิตจริง แนะนำการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อ การทำงาน หรือการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นต้น
4. สนองความต้องการเบื้องต้นหรือความต้องการที่ขาดของผู้เรียน เช่น สร้างบรรยากาศห้องเรียนให้มีความอบอุ่น สนใจผู้เรียนอย่างทั่วถึง ไม่ทำให้ผู้เรียนแบ่งพรรคแบ่งพวกการเสริมแรงด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
5. การเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจหรือการตื่นตัวอยู่เสมอด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสอนโดยใช้โจทย์ปัญหา สถานการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ สื่อ กิจกรรม เกมส์ มากระตุ้นความสนใจของผู้เรียน การทดสอบแล้วแจ้งผลให้ทราบพร้อมทำให้รู้ว่าสิ่งที่ตนเรียนรู้ไปนั้นมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้เพียงใด การใช้สื่อการสอนที่แปลกใหม่ การพาผู้เรียนออกไปทัศนศึกษา หรือการเชิญวิทยากรภายนอกออกมาให้ความรู้
6. หลีกเลี่ยงการทำให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวลเกินไป ถึงแม้ว่าการเร้าความสนใจหรือความตื่นตัวจะมีความสำคัญอย่างยิ่ง แต่ต้องอยู่ในระดับที่เหมาะสมด้วย ตามหลักจิตวิทยาเชื่อว่าความคิดวิตกกังวลในระดับปานกลางจะมีผลดีต่อการเรียนมากที่สุด ดังนั้นครูจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความวิตกกังวลในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถทำได้เช่น ใช้คะแนนอื่นมาประกอบการตัดสินผลการเรียน สอนหรือสั่งงานให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดเวลาให้เพียงพอต่อการทำงานหรือกิจกรรม เป็นต้น

7. ลดสถานการณ์ที่ผู้เรียนไม่พึงปรารถนา เช่น เสียงรบกวน ถูกทดสอบในสิ่งที่ไม่ได้เรียนบทเรียนยากเกินไป อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีความแตกต่างมากเกินไป เป็นต้น

8. ให้ผู้เรียนตระหนักว่าการเรียนรู้หรือทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม อาจประสบกับปัญหาอุปสรรค หรืออาจล้มเหลวบ้างเป็นธรรมดา ถ้านำความล้มเหลวมาเป็นบทเรียนที่ดี อาจทำให้เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้มากกว่าเดิมก็ได้

9. ครูควรให้ความสนใจ ให้ความเข้าใจและให้ความช่วยเหลือตามกำลังในเรื่องปัญหาส่วนตัว หรือปัญหาทางอารมณ์อื่น ๆ ของผู้เรียนด้วย เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมและสามารถใส่ใจกับการเรียนได้มากขึ้น

10. ครูและผู้ปกครองควรร่วมมือกันในการส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมในเรื่องการเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากโรงเรียนและที่บ้าน

สวีย์ พรมหมวก (2556) สรุปว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู จะทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจได้ ครูจะต้องมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากจะเรียนรู้ สิ่ง que เรียนรู้จะต้องตอบสนองความต้องการและมีความหมายต่อผู้เรียน ความสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมาย และการยอมรับจากผู้อื่นเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียนเช่นกัน

บุพผา กิตยง (2557) สรุปว่า บุคคลทุกคนมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง และมีความต้องการหลายระดับ ซึ่งหากได้รับการตอบสนองก็จะก่อให้เกิดความพอใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใด ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ ก็จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากจะเรียนรู้ สิ่ง que เรียนรู้จะต้องตอบสนองความต้องการและมีความหมายต่อผู้เรียน ความสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมาย และการยอมรับจากผู้อื่นเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียน การสร้างแรงจูงใจในการเรียนส่งผลอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้และความพึงพอใจต่อการเรียนของผู้เรียน

5.3 การวัดความพึงพอใจ

ขวลิต ชูกำแพง (2551) ได้กล่าวว่า วิธีเขียนข้อความแบบมาตราการวัดความพึงพอใจ (Attitude Scale) ว่าประกอบด้วยข้อคำถาม โดยทำหน้าที่เป็นตัวเร้าให้บุคคลแสดงความรู้สึกออกมา การวัดความพึงพอใจจะได้ผลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อความที่ใช้ถาม การเขียนข้อความเพื่อวัดความพึงพอใจ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องพิจารณาโดยยึดหลักต่อไปนี้

1. ใช้ข้อความที่กล่าวถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นปัจจุบัน

2. หลีกเลี่ยงข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง ทำให้ไม่ทราบความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคล

3. ข้อความที่ใช้ต้องสามารถเดาความหมายได้ คือสามารถบอกทิศทางหรือความคิดเห็นของบุคคลได้

4. ข้อความนั้นต้องมีความเป็นปรนัย คือมีความชัดเจน มีความหมายแน่นอนไม่ใช้ภาษาทวน หรือคลุมเครือ

5. ข้อความหนึ่งๆ ควรถามแสดงความคิดเห็นเพียงอย่างเดียว เช่น ไม่ควรให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยใช้ข้อความว่า “การสอนแบบบรรยายทำให้เสียเวลามาก ได้ผลการเรียนไม่ดี” ควรแยกข้อความเป็นหลายข้อ เช่น

5.1 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย

5.2 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

6. ข้อความที่ใช้ควรมีลักษณะเป็นกลางๆ เพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำบางคำ เช่น เสมอ ทั้งหมด ไม่เคยเลย เท่านั้นหรือเพียงเล็กน้อย

7. หลีกเลี่ยงข้อความที่ไม่อาจแสดงความคิดเห็นได้ หรือข้อความที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะพิจารณา เช่น ข้อความที่กล่าวออกนอกเรื่องที่จะศึกษา

บุญชม ศรีสะอาด (2553) วิธีการวัดความพึงพอใจเป็นการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียน โดยดำเนินการหลังจากนักเรียนได้ศึกษาบทเรียนและปฏิบัติการครบทุกหน่วยการเรียนรู้แล้ว โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดแล้วหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนาค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น การสัมภาษณ์และการสังเกตเป็นวิธีการต้องอาศัยเทคนิค จึงจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง หรือการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ แล้วนำมาหาค่าทางสถิติ บทสรุป ครูผู้สอนต้องตระหนักถึงการนำกระบวนการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อนักเรียน จึงจะทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเป็นไปตามความคาดหวังด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน กล่าวได้ว่าผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ต้องคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนในชั้นเรียนเป็นอันดับแรก ประกอบกับการจัดองค์ประกอบสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียน เมื่อนักเรียนได้รับสิ่งที่ต้องการจะเกิดความพึงพอใจ เช่น ความพึงพอใจต่อ

กระบวนการสอนของครูผู้สอน มีความพึงพอใจในรูปแบบวิธีการสอน เทคนิคการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน อยากรู้ความรู้อย่างที่ได้ทดลองแก้ปัญหา ในกิจกรรมต่างๆ ที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น ผลที่ได้รับตามมา คือ ช่วยลดปัญหาการมาสาย หรือ การขาดเรียน นักเรียนมีความสุขในการเรียนยอมทบทวนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ครูผู้สอนประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ สามารถพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพ มีความรู้ ทักษะเพื่อนำไปต่อยอดเป็นองค์ความรู้และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จากความสำคัญของการสร้างแรงจูงใจทำให้เกิดความพึงพอใจต่อนักเรียนดังที่กล่าวมานั้น

5.4 การสร้างเครื่องมือวัดความพึงพอใจ

ในการจัดการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรงเพราะบุคคลย่อมมุ่งกระทำการสิ่งใดที่ตนเองมีความพึงพอใจ ดังนั้นการวัดความพึงพอใจของผู้เรียนต่อวิธีการสอนที่ใช้สอนย่อมส่งผลต่อการปรับปรุงพัฒนาการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

ศิริวรรณ ศรีพหล (2551) ได้กล่าวถึงการวัดพฤติกรรมความพึงพอใจของผู้เรียนว่า นิยมใช้เครื่องมือที่เรียกว่าสเกล (Scale) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดจุดมุ่งหมายทางเจตพิสัย เช่น ทศนคติ ความพึงพอใจ ความสนใจ สเกลจำแนกออกเป็น 3 อย่างคือ

1. สเกลแบบเทอส์โตน (Thurstone Scale) เป็นสเกลวัดที่อาศัยเทคนิคช่วงดูที่เท่ากัน พัฒนาโดยเทอส์โตน สร้างโดยกำหนดค่ามัธยฐานของข้อความแต่ละข้อที่ผู้ตอบเห็นด้วยแล้ว อาศัยการรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบมาวิเคราะห์
2. สเกลแบบลิเคิร์ท (Likert Scale) เป็นวิธีการวัดที่มีผู้นิยมมากเพราะสร้างได้ง่ายกว่า วิธีเทอส์โตน ปกติจะสร้างข้อความลงบนแนวเส้นตรง ซึ่งแบ่งเป็น 5 ช่วงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดและต่อมาได้พัฒนาเป็นแบบประมาณค่าโดยแปลงอักษรเป็นตัวเลขเรียงกันตามช่วงความมากน้อยจาก 1-5

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2550) กล่าวว่าเจตพิสัยเป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคล ความรู้สึกนี้มีตั้งแต่ระดับเบื้องต้น เช่น ความสนใจ ความพึงพอใจ ไปจนถึงลักษณะที่ค่อนข้างซับซ้อน เช่น เจตคติ ค่านิยม รวมถึงคุณธรรมจริยธรรมทั้งหลายในการวัดด้านเจตพิสัยนั้นวัดจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม โดยมีองค์ประกอบของคุณลักษณะด้านเจตพิสัยที่ควรคำนึงคือ

1. เป็นลักษณะที่แสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึก
2. เป็นลักษณะที่มีแบบแผนเฉพาะคน เช่น คนที่มีความรู้สึกเหมือนกันแต่ไม่จำเป็นต้องแสดงออกเหมือนกัน

3. มีทิศทาง หมายความว่าความรู้สึกนั้นเป็นไปในทิศทางที่พึงปรารถนาหรือไม่พึงปรารถนาก็ได้ เช่น ดี-เลว พอใจ-ไม่พอใจ

4. มีความเข้ม เป็นระดับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น พอใจมาก-พอใจน้อยชอบมาก-ชอบน้อย

5. มีเป้า บุคคลต้องการแสดงความรู้สึกต่อสิ่งที่เป็นเป้าซึ่งต้องกำหนดให้ชัดเจน เช่น “ความพึงพอใจต่อการสอนวิชาภาษาไทย” ย่อมชัดเจนกว่า “ความพึงพอใจต่อการสอน” เพราะความพึงพอใจต่อการสอนวิชาภาษาไทยสามารถให้ขอบข่ายได้ชัดเจน

นอกจากนี้ สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2550) ยังได้กล่าวถึงเครื่องมือวัดเจตพิสัยว่ามีหลายรูปแบบและหลายระดับจากระดับเบื้องต้นจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ในส่วนของการวัดความพึงพอใจเจตคติหรือทัศนคตินั้น ส่วนใหญ่นิยมใช้แบบวัดของลิเคิร์ท หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ซัมเมตเรตติ้งสเกล (Sumated Rating Scale) มาตรวัดนี้ประกอบด้วยข้อความที่กล่าวถึงลักษณะที่ต้องการวัดความรู้สึกหลายๆ ข้อความ และมีข้อแม้ว่าข้อความนั้นต้องมีความหมายเป็นบวกหรือเป็นลบเท่านั้น ส่วนการตอบสนองต่อข้อความในมาตรวัดแบบลิเคิร์ทนั้นให้ตอบสนองต่อระดับความรู้สึก 5 ระดับ จาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด หรือใช้ลำดับตัวเลขเช่น 5 4 3 2 1 ถ้าข้อความเชิงบวกอยู่ที่ระดับ 5 แสดงว่าดีที่สุด ถ้าข้อความเชิงลบอยู่ที่ระดับ 1 แสดงว่าน้อยที่สุด

จากความหมายและแนวคิดที่เกี่ยวกับความพึงพอใจและการประเมินความพึงพอใจ ที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่าความพึงพอใจ คือความรู้สึกในด้านบวกของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของสิ่งรอบข้างทั้งในด้านวัตถุและจิตใจ ทำให้มีผลต่อความรู้สึกนึกคิดความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ พอใจ โดยวัดจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถามและในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้แบบสอบถามตามแบบลิเคิร์ทสเกล ในการวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและการประเมินผลและด้านประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับเกณฑ์การให้ความหมายของคะแนน แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ แปลตาม (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศไทย

จริยา ปัตถาเดช และอรรณู ชูยกระเดื่อง (2566) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ก่อนและหลังเรียน เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ (4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 นักเรียนจำนวน 36 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ในการศึกษา ได้แก่ (1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และ (4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การทดสอบที (t-test dependent) ผลการวิจัยพบว่า (1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมมาก (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ ของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดี (4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT อยู่ในระดับมากที่สุด

ปาณิสรา สายศรี, อีรภัทร ลอยวิรัตน์และอรรณู ชูยกระเดื่อง (2565) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวันนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นปีที่ 2 2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT จำนวน 10 แผน, แบบทดสอบวัด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 30 ข้อ และ แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 15 ข้อ โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 15 คน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโพธิ์วิทยาคมที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มแล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเครื่องมือการวิจัยมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด 2) ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ร้อยละ 43.52 3) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

พระวิฑูรย์ ขนชัยภูมิ และธนภุต รัชตะศิริกุล (2565) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาโดยใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนก่อนเรียนและหลังเรียนและศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนมัธยมวัดดาวคะนองเขตธนบุรีกรุงเทพมหานคร จำนวน 25 คนโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แผนการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาแบบประเมินผลสัมฤทธิ์และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน(t-Test Dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง “พุทธสาวก พุทธสาวิกา” ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมยศ บุญรักษ์ (2563) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT โดยการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบร่วมมือเทคนิค TGT 2) ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ ที่กำลังศึกษา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนา มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบร่วมมือเทคนิค TGT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT มีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

ประดับศิลป์ ชากำนัน, ประสพสุข ฤทธิเดช และวิไล จุมปาแผด (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Learning Together :LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 19 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านหนองหิน ตำบลโคกก่อ อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา จำนวน 5 เล่ม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ Wilcoxon matched pairs sign rank test ผลการวิจัยพบว่า 1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.85/85.09 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีค่าเท่ากับ 0.7185 แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 71.85 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

สุปรียา ไผ่ล้อม (2563) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง พลเมืองต้นแบบโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ (Learning Together : LT) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน และ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก จำนวน 45 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการจัดการเรียนรู้ มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ $82.93/82.37$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.61 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

อมร เมยมงคล (2560) ได้ศึกษาผลการพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีค่าเท่ากับ 0.50 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 0.50 หรือคิดเป็นร้อยละ 50.00

ชนะเกียรติ สิงหมาตรย์ (2562) ได้ทำการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่องหน้าที่ชาวพุทธ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงเหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบเหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า $t - test$ (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ (2) การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ก่อนเรียนอยู่ในระดับปานกลาง หลังเรียนอยู่ในระดับสูง (3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT อยู่ในระดับมาก

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Jackson (2008) ได้ศึกษาผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือการเรียนรู้ที่มีต่อการพัฒนามิตรภาพข้ามเชื้อชาติ เป็นการศึกษาวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้ ที่มีผลสัมฤทธิ์เป็นทีมที่ออกแบบเรื่องส่งเสริมมิตรภาพข้ามเชื้อชาติ ได้น าไปเก็บข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาการวัดตัวแปรเพิ่มเติมคือเทคนิคการวัดมนุษยสัมพันธ์ซึ่งได้ตั้งเป็นสมมติฐานว่าเป็นตัวแทนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 92 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ยุบเลิกไปแล้วในกลุ่มทดลองได้ศึกษาแผนงานไป 4 - 5 ทีมที่สมาชิกเป็นคน 2 เชื้อชาติและเป็นที่รู้จักตามจำนวนคะแนนการทดสอบย่อยของสมาชิกนักเรียนในกลุ่มควบคุมศึกษาตามลำพังและได้รับคะแนนเป็นรายบุคคลเท่านั้นการเปรียบเทียบทั้งสองกลุ่มนี้ได้ศึกษาผลของรูปแบบการสอนที่มีต่อแบบวัดมิตรภาพหลายแบบ ผลการศึกษาพบว่า เมื่อใช้การวัดที่เสนอรายชื่อแบบดั้งเดิมนักเรียนชายผิวดำมีมิตรภาพข้ามเชื้อชาติมากกว่านักเรียนชายผิวดำในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญ การสอนแบบร่วมมือการเรียนรู้ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญสำหรับนักเรียนชายผิวขาว นักเรียนหญิงผิวดำ และนักเรียนหญิงผิวขาว

Johnson, D., Johnson, R. (2013) ได้ทำการศึกษา พลังของการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติ ในการทบทวนการวิจัยของเรา เราพบการศึกษา มากกว่า 1,200 เรื่องซึ่งมีข้อมูลเพียงพอที่จะรายงานเพื่อคำนวณขนาดผลลัพธ์ การศึกษาดำเนินการ ตั้งแต่คริสต์ทศวรรษ 1890 จนถึงปัจจุบัน เราจัดสิ่งที่ค้นพบให้อยู่ภายในกรอบของทฤษฎีการพึ่งพาซึ่งกันและกันทางสังคม นอกจากนี้ เราได้ทำการศึกษาวิจัยมากกว่า 100 ฉบับเป็นการส่วนตัวเพื่อตรวจสอบ ปรับเปลี่ยน และปรับปรุงทฤษฎีการพึ่งพาซึ่งกันและกันทางสังคม จากทฤษฎีที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว เราได้รับขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับการเรียนรู้แบบร่วมมือตั้งแต่อ่อนวัยเรียนไปจนถึงระดับบัณฑิตศึกษาและโปรแกรมการฝึกอบรมสำหรับผู้ใหญ่ ขั้นตอนการปฏิบัติเหล่านี้เรียกว่า “การเรียนรู้ร่วมกันและอยู่คนเดียว” เราได้ช่วยนำขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้ในโรงเรียน มหาวิทยาลัย ธุรกิจ โรงพยาบาล และการตั้งค่าอื่น ๆ ทั่วทั้งอเมริกาเหนือ กลาง และใต้ ยุโรป เอเชีย ริมมหาสมุทรแปซิฟิก ตะวันออกกลาง และแอฟริกา จากประสบการณ์ของเราในการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เราค้นพบข้อบกพร่องในทฤษฎีการพึ่งพาซึ่งกันและกันทางสังคมที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข ดำเนินการวิจัยใหม่ ปรับเปลี่ยนขั้นตอนการปฏิบัติ และนำขั้นตอนที่แก้ไขแล้วไปใช้ในโรงเรียน และมหาวิทยาลัย การผสมผสานระหว่างทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติทำให้การเรียนรู้แบบร่วมมือมีความมั่นคงและยืนยาว

Pernilla Nilsson a. and Jan van Driel (2010) ได้ทำการศึกษาการสอนและการเรียนรู้ร่วมกัน—ครูนักเรียนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา “และพี่เลี้ยง” การเรียนรู้ร่วมกันในห้องเรียนประถมศึกษา บทความนี้มุ่งเน้นไปที่สิ่งที่ครูนักเรียนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาและพี่เลี้ยงเรียนรู้จากการวางแผนและการไตร่ตรองบทเรียนวิทยาศาสตร์ของกันและกันสำหรับนักเรียนอายุ 7-9 ปี

ร่วมกัน นักศึกษาครูได้รับการฝึกอบรมความรู้ทางวิทยาศาสตร์แต่มีประสบการณ์การสอนเพียงช่วงสั้นๆ พี่เลี้ยงมีประสบการณ์ในการสอนและให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี แต่ไม่มั่นใจในความรู้เนื้อหาวิทยาศาสตร์และการสอนวิทยาศาสตร์ ตลอดจนกระบวนการสอนและการไตร่ตรองร่วมกัน นักเรียนครูและพี่เลี้ยงได้แสดงตัวอย่างที่เฉพาะเจาะจงหลายประการของการเรียนรู้ร่วมกันของพวกเขา ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนแนวคิดที่ว่าการให้คำปรึกษาทำหน้าที่เป็นตัวเร่งในการคิดของครูที่มีประสบการณ์ สิ่งนี้จะเริ่มต้นกระบวนการเติบโตหรือการพัฒนาของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ เมื่อพวกเขาทบทวนแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิตการทำงานของพวกเขาอีกครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ของนักเรียนครู พี่เลี้ยงต้องเข้าใจว่าครูนักเรียนคิดและเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์อย่างไร รวมทั้งต้องมีความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนวิทยาศาสตร์เฉพาะ การเรียนรู้ของนักเรียน

Burcin Gokkurt a *, Sefa Dundar a, Yasin Soylu a ,and Levent Akgun (2010) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันโดยอาศัยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในชั้นเรียนคณิตศาสตร์ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันในวันที่ 9 ให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในบทเรียนคณิตศาสตร์ ใบงานที่พัฒนาขึ้นเพื่อจุดประสงค์นี้นำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 9 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นเวลา 4 ชั่วโมงในภาคเรียนที่สอง ในการศึกษาทดลองนี้ มีการใช้การทดสอบก่อนและหลังการทดสอบร่วมกับ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีนักเรียนในกลุ่มควบคุม 25 คน และกลุ่มทดลอง 25 คน ในขณะที่ชั้นเรียนดำเนินการโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันซึ่งยึดหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือในกลุ่มทดลองดำเนินการโดยวิธีเรียนแบบเดิมในกลุ่มควบคุมแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ประกอบด้วยใช้คำถามจำนวน 10 ข้อเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลคะแนนความสำเร็จที่ได้รับจากคะแนนก่อนสอบและหลังสอบได้รับการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบที่อิสระในโปรแกรมแพ็คเกจ SPSS จากผลการวิจัยนี้พบเห็นในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 9 ชั้นเรียนคณิตศาสตร์มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างระดับความสำเร็จระหว่างกลุ่มทดลองที่มีการประยุกต์ใช้การเรียนรู้ร่วมกันและกลุ่มควบคุมที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบดั้งเดิม

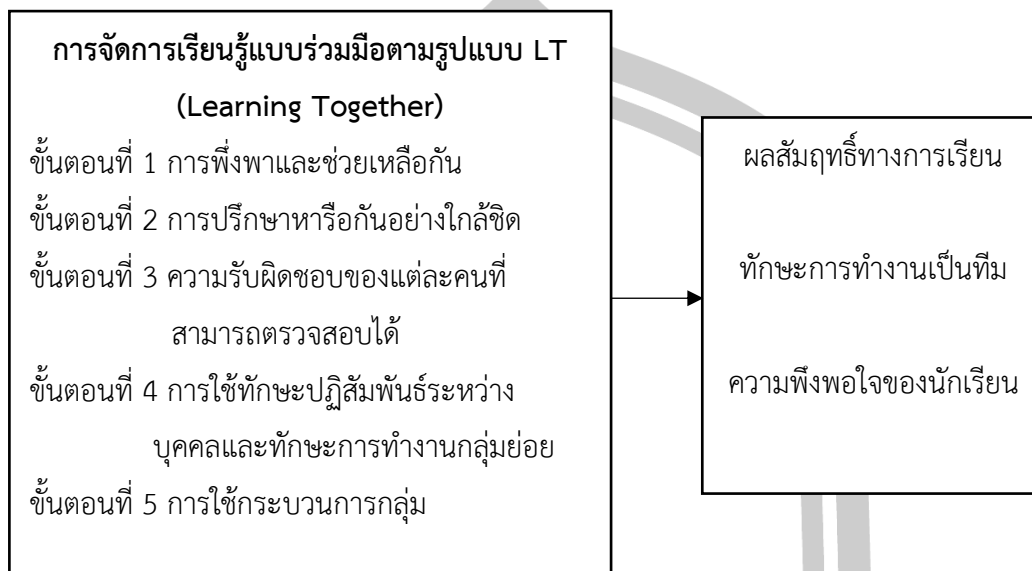
Claire Polo. and Kristine Lund (2022) ได้ทำการศึกษาอย่างมีอารมณ์ร่วมกัน: พิจารณาธรรมชาติทางสังคม-ความรู้ความเข้าใจ-อารมณ์ของการเรียนรู้ร่วมกันในการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ทางการศึกษา เมื่อเจ็ดปีก่อน เบเกอร์; Andriessen, & Järvelä เรียบเรียง Affective Learning Together (2013) ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมการศึกษาเชิงประจักษ์หลายเรื่อง และชี้ให้เห็นถึงมิติทางสังคมและอารมณ์ของการเรียนรู้ที่ประเมินต่ำเกินไป เอกสารฉบับนี้แสดงให้เห็นถึงความเห็นพ้องต้องกันเมื่อเร็วๆ นี้ แม้ว่าอาจจะค่อนข้างเป็นทั่วไปในวิทยาศาสตร์การศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยมุมมองว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการสามขาที่เกี่ยวข้องกับด้านความรู้ความเข้าใจ สังคม และอารมณ์ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน มีงานวิจัยเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่สามารถเข้าใจบท

สนทนาทางการศึกษาโดยคำนึงถึงสามมิติเหล่านี้ทั้งหมดรวมกัน การศึกษาจำนวนมากค่อนข้างยืนกรานในด้านกระบวนการศึกษาทางสังคมและความรู้ความเข้าใจหรือด้านสังคมและอารมณ์ เราเชื่อว่าเป็นเพราะสิ่งที่หลงเหลืออยู่ของการแบ่งแยกเหตุผล/อารมณ์แบบตะวันตกแบบเก่าในแนวทางทางทฤษฎีและระเบียบวิธีตามปกติที่ดำเนินการเพื่อวิเคราะห์บทสนทนาทางการศึกษา ในบทความนี้ เราเสนอโครงสร้างแนวความคิดเพื่อเอาชนะการแบ่งขั้วดังกล่าว และวาดนัยเชิงระเบียบวิธีของทฤษฎีการเรียนรู้เชิงบูรณาการนี้ในฐานะกระบวนการทางสังคม-การรับรู้-อารมณ์ แท้จริงแล้ว ลักษณะบทสนทนาเชิงการศึกษาที่ซับซ้อนและเป็นสามมิตินั้น ผู้วิจัยจะต้องปฏิบัติตามหลักการวิเคราะห์ที่สำคัญ 2 ประการในขณะที่ดีความข้อมูล: 1) กล่าวถึงทั้งระดับความรู้ความเข้าใจและระดับปัญญาของการโต้ตอบ 2) เคารพธรรมชาติของการสื่อสารของมนุษย์ เรามีกรณีง่ายๆ 3 กรณีเพื่อแสดงให้เห็นว่าข้อโต้แย้งของเรานำไปใช้กับบทสนทนาที่แท้จริงซึ่งมีความสำคัญต่อการศึกษาได้อย่างไร

Hobri, Dafik, & Hossain, A. (2018) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ การศึกษาวิจัยนี้ศึกษาผลกระทบของรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันของการเรียนรู้แบบกลุ่มต่อความสำเร็จทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนและทัศนคติต่อคณิตศาสตร์ และระบุการรับรู้ของครูต่อการนำการเรียนรู้ร่วมกันไปใช้ในห้องเรียนคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาในเมืองนาตอเร ประเทศบังกลาเทศ มีการใช้อารมณ์ของสามเหลี่ยมซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสำหรับการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน ทัศนคติต่อแบบสอบถามคณิตศาสตร์ และการสัมภาษณ์ครู การทดสอบที่ตัวอย่างอิสระใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ในขณะที่การวิเคราะห์เนื้อหาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่าผลของ Learning Together ต่อความสำเร็จทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนและทัศนคติต่อคณิตศาสตร์มีนัยสำคัญ และการรับรู้ของครูต่อการนำ Learning Together ไปใช้เป็นบวก ผลการวิจัยพบว่าโมเดล Learning Together มีส่วนช่วยในการพัฒนาสมรรถนะทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน เนื่องจากการจัดกลุ่มอย่างเหมาะสม ความร่วมมือของสมาชิกกลุ่มในการเรียนรู้ของกันและกัน และความตั้งใจต่อสิ่งงูใจของครูในระหว่างช่วงการรึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT ซึ่งมีลักษณะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งต้องอาศัยความสามัคคีกันภายในกลุ่ม จึงจะทำให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงไปได้ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น และนักเรียนมีทักษะการท่เป็นทีมที่เป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงนำมาบูรณาการสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

7. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental Designs) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ทักษะการทำงานเป็นทีม และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเสือกินว้าวโคกน้อย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบแผนการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental Designs) โดยดำเนินการตามแบบแผนวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียว วัดผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest – Posttest Design) (Cambell and Stanley, 1969)

E	O ₁	X	O ₂
---	----------------	---	----------------

E หมายถึง กลุ่มทดลอง (Experimental Group)

X หมายถึง สิ่งทดลองหรือทรีตเมนต์ (Treatment)

O₁ หมายถึง การสังเกต (หรือการวัดผล) ก่อนการทดลอง (Pre-Observation)

O₂ หมายถึง การสังเกต (หรือการวัดผล) หลังการทดลอง (Post-Observation)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเสือกินวัว โคน้อย อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 13 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together เรื่อง เรียนรู้ศาสนา จำนวน 5 แผน

1. การปฐมนิเทศและชี้แจงรายละเอียด	จำนวน 1 ชั่วโมง
2. ศาสนาของเรา	จำนวน 1 ชั่วโมง
3. ความสำคัญของพระพุทธศาสนา	จำนวน 1 ชั่วโมง
4. พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย	จำนวน 2 ชั่วโมง
5. ศาสนาในประเทศไทย(พระพุทธศาสนา)	จำนวน 2 ชั่วโมง
6. ศาสนาอื่น ๆ	จำนวน 2 ชั่วโมง

2. ข้อสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เรียนรู้ศาสนา จำนวน 30 ข้อ

3. แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสนาของเรา) ด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเสือกินวัวโคน้อย

1.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มีลำดับการสร้างดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรม

ของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและ ปฏิบัติตาม หลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และ ธารงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

1.1.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ ขอบข่ายเนื้อหา หน่วยการเรียนรู้เรื่องศาสนานำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ดังตาราง

ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สอนอย่างไร (วิธีสอน)	เวลา (ชั่วโมง)
1. ศาสนาของเรา	บอกพุทธประวัติหรือประวัติของศาสนาที่ตนนับถือ โดยสังเขป	-อธิบาย -กระบวนการกลุ่ม	1
2. ความสำคัญของพระพุทธศาสนา	ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	-ดูวีซีดีพุทธศาสนาและศาสนิกชนตัวอย่าง เช่นพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯลฯ	1
3. พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย	บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธ ศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	-สืบค้นข้อมูล -กระบวนการกลุ่ม	2
4. ศาสนาในประเทศไทย (พระพุทธศาสนา)	เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตาแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	-สืบค้นข้อมูล -กระบวนการกลุ่ม	2
5. ศาสนาอื่น ๆ	บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน ของศาสนาที่ตนนับถือ	-เล่าประสบการณ์	2

1.1.3 กำหนดองค์ประกอบโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ซึ่งสามารถกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ โดยมีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ ดังนี้

1.1.3.1 ชื่อหน่วยการเรียนรู้

1.1.3.2 สารสำคัญ

1.1.3.3 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1.3.4 สารการเรียนรู้

1.1.3.5 การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together มีองค์ประกอบ ดังนี้

1) การพึ่งพาและช่วยเหลือกัน (Positive Interdependence) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องตระหนักอยู่เสมอว่าสมาชิกกลุ่มทุกคนมีความสำคัญเท่ากันเพราะความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนในกลุ่มใช่ของใครคนใดคนหนึ่ง ในขณะที่ทุกคนสมาชิกแต่ละคนจะประสบความสำเร็จได้เมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จเท่านั้น และความสำเร็จของบุคคลรวมทั้งของกลุ่มนั้นขึ้นอยู่กับกันและกัน ดังนั้นในแต่ละคนจึงต้องมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนและในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วยเพื่อประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

2) การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (Face -to-face Promotion Interaction) เป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ด้วยการพึ่งพากันช่วยเหลือเกื้อกูลกันทำให้ผู้เรียนมีแนวทางดำเนินการให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่ม จนในที่สุดสมาชิกกลุ่มจะเกิดความรู้สึกไว้วางใจกัน ส่งเสริมและช่วยเหลือกันและกันในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกันส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันจึงควรมีการให้ข้อมูลย้อนกลับและเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนวคิดใหม่ๆ เพื่อเลือกในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด

3) ความรับผิดชอบของแต่ละคนที่สามารถตรวจสอบได้ (Individual Accountability) สมาชิกกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ เป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละบุคคลที่จะต้องมีการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่ม โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจและพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล ดังนั้นทุกคนจะต้องพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเพราะไม่มีใครที่จะได้รับประโยชน์โดยไม่ทำหน้าที่ของตน กลุ่มจำเป็นต้องมีระบบการตรวจสอบผลงานที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม สำหรับวิธีการที่สามารถส่งเสริมให้ทุกคนทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่หลายวิธี เช่น การจัดกลุ่มให้เล็กเพื่อให้มีการเอาใจใส่กันและกันอย่างทั่วถึง การทดสอบเป็นรายบุคคล การสุ่มเรียกชื่อให้รายงาน ครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม การจัดให้กลุ่มมีผู้สังเกตการณ์ หรือการให้ผู้เรียนสอนซึ่งกันและกัน เป็นต้น

4) การใช้ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small-group Skills) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญหลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพยอมรับและไว้วางใจกันและกัน ดังนั้นครูต้องฝึกทักษะผู้เรียนเพื่อให้เกิดทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวเพราะเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) การใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) กระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้มีการดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีงานร่วมกัน และดำเนินงานตามแผน ตลอดจนมีการประเมินผลและปรับปรุงงาน นอกจากนี้จะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานกลุ่ม การวิเคราะห์การเรียนรู้นี้อาจทำได้โดยครู หรือผู้เรียน หรือทั้งสองฝ่าย การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน เพราะรู้ว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับ และช่วยฝึกทักษะการรู้คิด (Metacognition) คือ สามารถที่จะประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนที่ได้ทำไป

1.1.3.6 สื่อและแหล่งเรียนรู้

1.1.3.7 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม เพื่อแก้ไขและปรับปรุง โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
2. อาจารย์ ดร.อารีย์รัตน์ โนนสุวรรณ อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วราพร เอรารวรรณ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย การวัดและประเมินผล
4. นางวาสนา ศรีหาญ ครูชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5. นางเบญจพร วรรณ ครูชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

การหาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการหาคุณภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together การประเมินใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับการประเมิน 5 ระดับ

5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง เหมาะสมมาก

3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

จากนั้นนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย โดยยึดเกณฑ์ตัดสินระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51 - 5.00 จึงจะถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ได้ ซึ่งค่าความเหมาะสมที่ได้เท่ากับ 4.51 ภาคผนวก จ หน้า 130 ถือว่าเครื่องมือสามารถนำไปใช้ได้ และผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ควรระบุตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ ให้ชัดเจน
- 2) ระบุเวลาในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม
- 3) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ถูกต้อง

1.1.5 เมื่อผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จึงนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน แต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อหาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together

1.1.6 ผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการทดลองใช้ (Try-Out) และผ่าน

การอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการทำวิจัยต่อไป

2. ข้อสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างข้อสอบจากหนังสือวิธีการต่าง ๆ

2.2 สร้างข้อสอบเรื่อง ศาสนาของเรา ก่อนและหลังเรียน (Pre-Post test) จำนวน 50 ข้อ ลักษณะเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ ดังตาราง

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
		ทั้งหมด	ต้องการ
1. ศาสนาของเรา	บอกพุทธประวัติหรือประวัติของศาสนาที่ตนเองนับถือโดยสังเขป	10	3
2. ความสำคัญของพระพุทธศาสนา	อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือได้	10	3
3. พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย	อธิบายความหมายและความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เรื่องโอวาท 3 ได้	10	8
4. ศาสนาในประเทศไทย (พระพุทธศาสนา)	อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นสถาบันหลักของสังคมไทยได้	10	8
5. ศาสนาอื่น ๆ	อธิบายความสำคัญของศาสนาอื่น ๆ ในประเทศไทยได้	10	8
รวม		50	30

2.3 นำข้อสอบ ที่สร้างขึ้นต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องตามเนื้อหาและประเมินความสอดคล้องกับจุดประสงค์ แล้วนำข้อสอบมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำข้อสอบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วพร้อมประเมินนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาว่าข้อสอบที่สร้างขึ้นนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ซึ่งมีเกณฑ์ความสอดคล้องดังนี้

- +1 เมื่อวัดได้ว่าข้อสอบนั้นตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์โดยคัดเลือก ข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่แสดงว่าข้อสอบนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ซึ่งผลการประเมินความสอดคล้องของข้อสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้ (ภาคผนวก จ หน้า 133)

2.5 นำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) การวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ โดยดัชนี B ของเบรนนัน (Brennan) โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ คือมีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20-1.00 (ภาคผนวก จ หน้า 136)

2.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกแล้ว จำนวน 30 ข้อ จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้มาจัดทำเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบเดียวกันแต่สลับข้อคำถามและสลับตัวเลือกให้แตกต่างกันแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม

เป็นแบบประเมินที่มีเกณฑ์ในการให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (Analysis Rubric) โดยมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาการสร้างแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม จากเอกสารหลักการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม

3.2. สร้างแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม โดยปรับปรุงมาจากแบบประเมินการทำงานเป็นทีมของ ธนาภรณ์ บุญเลิศ (2561) ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 การประเมินการร่วมมือในการทำงานเป็นทีม จำนวน 6 ข้อ

โดยแบบประเมินจะเป็นการสอบถามความถี่เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ในการวัดระดับดังนี้

สม่ำเสมอ หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือการกระทำต่อเนื่องกันทั้งในชั่วโมงเรียน หรือมีการกระทำอย่างน้อย 5 ครั้งขึ้นไป

บางครั้ง หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือการกระทำเป็นบางครั้ง หรือมีการกระทำ 3-4 ครั้ง

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือการกระทำน้อยครั้ง หรือมีการกระทำ 1-2 ครั้ง

เกณฑ์ในการให้คะแนน

สม่ำเสมอ 3 คะแนน

บางครั้ง 2 คะแนน

นาน ๆ ครั้ง 1 คะแนน

3.3 นำแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง นำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมที่ปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายต่อไป

4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียน ด้านการวัดผลประเมินผล เกณฑ์การให้ความหมายของคะแนนแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ แปลตาม (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.2 ศึกษาวิธีการสร้างและกำหนดรูปแบบแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together จำนวน 17 ข้อ ตามวิธีการวัดของลิเคิร์ท (Likert) โดยกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า ระดับคะแนนแต่ละระดับเทียบกับระดับความพึงพอใจ ดังนี้

ความพึงพอใจมากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

ความพึงพอใจมาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ความพึงพอใจปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

ความพึงพอใจน้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

ความพึงพอใจน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งแบบประเมินความเหมาะสม เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา และหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.75 (ภาคผนวก จ หน้า 137)

4.5 นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 17 ข้อ จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามวัดความพึงพอใจฉบับจริง และผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการทำวิจัยต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อผ่านขั้นตอนการจัดทำเค้าโครงและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้ว (เลขที่การรับรอง 091-045/2567)

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามเสนอต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเสื่อกินข้าวโคกน้อย จังหวัดมหาสารคาม และได้เลือกกลุ่มเป้าหมาย 13 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการทำวิจัย โดยการเซ็นหนังสือยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย และชี้แจงให้ทราบว่า หากเข้าร่วมการวิจัยแล้วสามารถออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจะถือเป็นความลับและนำมาใช้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น การนำเสนอข้อมูลกระทำในภาพรวมและนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น ขั้นตอนและวิธีการศึกษาในครั้งนี้ ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อกลุ่มตัวอย่าง และไม่รบกวนเวลาการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และกักตัวประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจะได้รับการปฐมนิเทศก่อนทำการฝึกเพื่อให้ทราบ

วัตถุประสงค์ในการฝึก การดำเนินงาน และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนาของเรา รวมทั้งเวลาในการจัดการเรียนการสอนตลอดจนข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน

4. ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักเรียน

5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ที่สร้างขึ้น เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้

6. เริ่มทำการทดลองโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2566 รวมทั้งสิ้น 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน ตามชั่วโมงการเรียน

7. ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม บันทึกข้อมูลเป็นรายบุคคลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 8 และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลอง โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์คำนวณค่าทางสถิติ ดังนี้

1. หาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติ Wilcoxon signed-rank test เนื่องจากมีการแจกแจงข้อมูลแบบไม่ปกติ

3. หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยเทียบเกณฑ์ร้อยละ 70

4. การหาคุณภาพของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน

4.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้ Item total Correlation แบบ Pearson (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.2 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

5. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ ด้วยแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจน้อย
1.00– 1.50	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ Percentage (%) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$S.D = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$IOC = \sum \frac{R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	ΣR	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ เกณฑ์ความยากง่ายที่ยอมรับได้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ถ้าค่า p ไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องปรับปรุงข้อสอบนั้นหรือตัดทิ้งไป

ความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าความยากง่าย (p) จากสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	p	แทน	ดัชนีความยากง่ายของข้อสอบ
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบข้อนั้นได้ถูกต้อง
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบทั้งหมด

2.3 หาค่าการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ โดยดัชนี B ของเบรนนอน (Brennan) ได้พัฒนาสูตรอำนาจจำแนกเรียกว่า Discrimination Index B มีสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad B = \frac{H}{N_H} - \frac{L}{N_L}$$

เมื่อ	B	แทน	ดัชนีค่าอำนาจจำแนก
	H	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มผู้รอบรู้ที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
	L	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มไม่รอบรู้ที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
	NH	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มรอบรู้ทั้งหมด
	NL	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มไม่รอบรู้ทั้งหมด

การแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มรอบรู้และไม่รอบรู้ให้ยึดคะแนนจุดตัดเป็นหลัก และแน่นอนว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มรอบรู้และไม่รอบรู้อาจไม่เท่ากันได้

2.4 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้โดยวิธีของ ครอนบาร์ค ในรูปสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์, 2547)

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	N	แทน	จำนวนข้อสอบแบบทดสอบ
	Si 2	แทน	ความแปรปรวนรายข้อของแบบทดสอบ
	St 2	แทน	ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ

2.5 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบตามวัดความพึงพอใจของนักเรียน โดยเลือกใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(\frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k	แทน จำนวนข้อความที่วัด
$\sum s_i^2$	แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน โดยใช้สถิติ Wilcoxon signed-rank test เนื่องจากมีการแจกแจงข้อมูลแบบไม่ปกติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวิธีการวิจัย และทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
Σx	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Σx_i	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
Z	แทน	ค่าสถิติทดสอบ (Wilcoxon signed-rank test)
n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติ Wilcoxon signed-rank test

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนทดสอบหลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยเทียบเกณฑ์ร้อยละ 70

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติ Wilcoxon signed-rank test

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (n=13)	$\bar{x}$	S.D.	Z	P-Value
ก่อนเรียน	12.84	1.57	3.18	0.001*
หลังเรียน	23.08	3.73		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ก่อนเรียน เท่ากับ 12.84 ของคะแนนเต็ม 30 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.57 หลังเรียน เท่ากับ 23.08 ของคะแนนเต็ม 30 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.73 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนทดสอบหลังเรียน
โดยเทียบเกณฑ์ร้อยละ 70

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน หลังเรียน
เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

นักเรียนคนที่	หลังเรียน		เกณฑ์ร้อยละ	
	คะแนน (30)	คะแนนร้อยละ	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
1	17	56.67		/
2	26	86.67	/	
3	27	90.00	/	
4	15	50.00		/
5	27	90.00	/	
6	26	86.67	/	
7	25	83.33	/	
8	21	70.00	/	
9	23	76.67	/	
10	23	76.67	/	
11	21	70.00	/	
12	24	80.00	/	
13	25	83.33	/	
รวม			11	2
ร้อยละ			76.92	23.08

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 13 คน มีนักเรียนสอบได้คะแนนหลังเรียนผ่านเกณฑ์
ร้อยละ 70 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 ของนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนสอบได้คะแนน
หลังเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 ของนักเรียนทั้งหมด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ คะแนนเฉลี่ย เปรียบเทียบทักษะการทำงานเป็นทีม
แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม (ครูผู้สอน)

รายการ	สีแดง	สีเหลือง	สีฟ้า	สีเขียว	$\bar{X}$
ด้านบทบาทในการทำงานเป็นทีม					
1. สมาชิกในทีมรับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมาย	3	3	3	3	3
2. มีการประสานงานให้ ความช่วยเหลือ และมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	3	3	3	3	3
3. สมาชิกในทีมเสนอความคิดในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาการทำงานของทีม	3	2	3	3	2.75
4. ตระหนักในความสำคัญของกันและกัน แสดงออกโดย การยอมรับ การให้เกียรติ ปกป้องหรือ ให้โอกาสในการทำงาน	3	3	3	3	3
ด้านกระบวนการทำงาน					
5. มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และวางแผนการทำงานร่วมกันในทีม	3	3	3	3	3
6. มีการกำหนดวิธีการ ขั้นตอนการทำงานและระยะเวลาอย่างเป็นระบบ	3	3	2	2	2.5
7. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับสมาชิกในทีมได้อย่างเหมาะสม	3	2	3	2	2.5
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในทีม					
8. มีการให้ความร่วมมือกับทีมอย่างเต็มที่ มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความผูกพันกัน เข้าใจกัน เรียนรู้ ความแตกต่างของกันและกัน	3	3	3	3	3
9. มีการกล่าวคำชมเชยเพื่อนสมาชิกในทีมเมื่อผลงานประสบผลสำเร็จได้ ตามแผน	3	3	3	3	3
10. มีความสุขในการทำงาน มีความรักใคร่สามัคคีกลมเกลียวเกลียว และมีปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของทีมในทุกรูปแบบ	3	3	3	3	3
รวม (30 คะแนน)	30	28	29	28	28.75
ร้อยละ	100	93.33	96.67	93.33	95.83

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	0.00	0.42	0.32	0.42	0.21
แปลผล	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก

จากตาราง 5 พบว่า ทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนทั้งหมด 4 ทีม มีทีมที่ได้คะแนนลำดับ 1 คือทีมสีแดง คิดเป็นร้อยละ 100.00 อยู่ในระดับดีมาก, ลำดับ 2 คือทีมสีฟ้าของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 96.67 อยู่ในระดับดีมาก, และลำดับ 3 ร่วม คือทีมสีเขียว และทีมสีเหลือง คิดเป็นร้อยละ 93.33 อยู่ในระดับดีมาก โดยภาพรวมพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 95.83 อยู่ในระดับดีมาก

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ และคะแนนเฉลี่ย แบบประเมินการทำงานเป็นทีม (ประเมินทีม)

แบบประเมินการทำงานเป็นทีม (ประเมินทีม)

คนที่	ประเด็นที่สังเกต						รวม	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6		
คนที่ 1	3	3	3	3	3	3	18.00	100.00
คนที่ 2	3	3	2	3	3	3	17.00	94.44
คนที่ 3	3	3	3	3	3	3	18.00	100.00
คนที่ 4	3	3	3	3	3	3	18.00	100.00
คนที่ 5	3	3	2	3	3	3	17.00	94.44
คนที่ 6	3	3	3	3	3	3	18.00	100.00
คนที่ 7	3	3	3	2	3	3	17.00	94.44
คนที่ 8	3	3	3	3	3	3	18.00	100.00
คนที่ 9	3	3	2	3	3	3	17.00	94.44
คนที่ 10	3	3	3	3	3	3	18.00	100.00
คนที่ 11	3	3	3	2	3	3	17.00	94.44
คนที่ 12	3	3	3	3	3	3	18.00	100.00
คนที่ 13	3	3	3	3	3	3	18.00	100.00
ผลรวม	39	39	36	37	39	39	38.17	97.86
$\bar{X}$	3.00	3.00	2.77	2.85	3.00	3.00	17.62	97.89

ประเด็นที่สังเกต	คะแนนเต็ม (39 คะแนน)	คะแนนเต็ม (18 คะแนน)
1. พวกเราจับฟังความรู้และความคิดเห็นของสมาชิกในทีม	39	3.00
2. พวกเราช่วยกันคิดและแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรม	39	3.00
3. เมื่อมีประเด็นที่เกิดจากการไม่เห็นด้วย พวกเราจะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนั้นด้วยความสุภาพ	36	2.77
4. พวกเรามักจะมีการลงความเห็นอย่างเป็นเอกฉันท์	37	2.85
5. พวกเรามีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ในการทำงานเป็นทีม	39	3.00
6. พวกเรามีการบริหารเวลาในการดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ	39	3.00
ค่าเฉลี่ยรวม	38.17	17.62
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.33	2.94
ร้อยละ	97.86	97.89

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 13 คน ได้คะแนนการทำงานเป็นทีม (ประเมินทีม) ผลการประเมินรายคนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.94 คิดเป็นร้อยละ 97.86 ของนักเรียนทั้งหมด และผลการประเมินจากรายด้านจากประเด็นที่สังเกต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.17 เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.33 คิดเป็นร้อยละ 97.89

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ที่	ประเด็นความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านเนื้อหาสาระ และสื่อการเรียนรู้				
1	ครูใช้วิธีการสอนและจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา	4.69	0.48	มากที่สุด
2	กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยอำนวยความสะดวกให้ฉันได้ยิ่งขึ้น	4.08	1.04	มาก
3	ครูมีสื่อหรือเว็บสนับสนุนที่เป็นแหล่งความรู้ช่วยในการทำกิจกรรม	4.39	0.51	มาก
4	ครูเปิดโอกาสให้ฉันได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละเนื้อหา	4.69	0.48	มากที่สุด
5	ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ฉันได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน	4.31	0.48	มาก
6	สื่อหรือเว็บสนับสนุนที่สามารถเรียนง่าย สะดวก รวดเร็ว	4.39	0.96	มาก
	รวม	4.42	0.66	มาก
ด้านการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together				
7	ฉันได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในห้องและครูในแต่ละเนื้อหา	4.77	0.44	มากที่สุด
8	ฉันทำงานร่วมกับผู้อื่นในทีมได้ดี	4.62	0.51	มากที่สุด
9	ฉันได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	4.77	0.44	มากที่สุด
10	กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ฉันมีความรับผิดชอบต่องาน และทีมได้เป็นอย่างดี	4.46	0.52	มาก
11	กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ฉันมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.39	0.96	มาก
12	ฉันเกิดความคิดที่หลากหลายในการทำกิจกรรม	4.46	0.78	มาก
	รวม	4.58	0.61	มากที่สุด

ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ				
13	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันสามารถแบ่งงานตามหน้าที่และมีความรับผิดชอบ เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายได้	4.69	0.48	มากที่สุด
14	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขึ้น	4.39	0.87	มาก
15	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันมีความสามัคคีกับเพื่อนร่วมทีมมากขึ้น	4.23	0.93	มาก
16	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น	4.54	0.66	มากที่สุด
17	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันนำวิธีการไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่นได้	4.54	0.52	มากที่สุด
รวม		4.48	0.69	มาก
โดยรวม		4.49	0.65	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together โดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.49$ / S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 8 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ ครูใช้วิธีการสอนและจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.44), ครูเปิดโอกาสให้ฉันได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละเนื้อหา ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.44), ฉันได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในห้องและครูในแต่ละเนื้อหา ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.48), ฉันได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.48) และการทำงานเป็นทีมทำให้ฉันสามารถแบ่งงานตามหน้าที่และมีความรับผิดชอบ เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายได้ ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.48)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีลำดับขั้นการสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ให้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อศึกษาทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together

2. สรุปผล

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยเทียบเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 13 คน มีนักเรียนสอบได้คะแนนหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 ของนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนสอบได้คะแนนหลังเรียนไม่ผ่านเกณฑ์

ร้อยละ 70 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together มีทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีมหลังเรียน โดยภาพรวมพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเทียบเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 13 คน มีนักเรียนสอบได้คะแนนหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 ของนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนสอบได้คะแนนหลังเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจากในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ทำให้นักเรียนแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งเสริมการทำงานร่วมกันและความสามัคคีในกลุ่ม นอกจากนี้ การเรียนรู้แบบร่วมมือยังเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้จากกันและกัน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับหลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) โดย Johnson & Johnson ที่เน้นการทำงานร่วมกันและการพัฒนาทักษะสังคม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการช่วยเหลือกันในกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้นและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้อง จริยา ปัดถาเดช และอรรณู ชูยกระเดื่อง (2566) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ก่อนและหลังเรียน เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ นักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 2 (3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ (4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ผลการวิจัยพบว่า (1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมมาก (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ ของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดี (4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT อยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาณิสรา สายศรี, อธิภัทร ลอยวิรัตน์ และอรุณ ชูกระเดื่อง (2565) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวันนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นปีที่ 2 2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด 2) ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ร้อยละ 43.52 3) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together มีทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีมหลังเรียน โดยภาพรวมพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบผลสำเร็จได้นั้นสมาชิกแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบตนเองและต่อกลุ่มโดยจะต้องช่วยเหลือ ฟังพาดำซึ่งกันและกันและในการทำงานร่วมกันสมาชิกต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันยอมรับไว้วางใจกัน รวมทั้งมีการตรวจสอบผลงานของสมาชิกในกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้อง นกสร มิลินทานุช (2561) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ (สสวท.) ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ (สสวท.) ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรินทร์ มั่งคั่ง และเตชินี ทิมเจริญ (2565) ได้ทำการศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3) เพื่อศึกษาระดับทักษะการทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยกึ่งทดลอง ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า เป็นกระบวนการที่พัฒนาและส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียน สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ 2) การศึกษาผลการเรียนก่อนและหลังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหัวหินวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักเรียนมีคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ระดับทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหัวหินวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หลังการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่เป็นเพียงจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม ผู้สอนทำหน้าที่สรุปความรู้ด้วยตนเองเท่านั้น แต่ผู้สอนต้องพยายามใช้ กลยุทธ์วิธีทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบความรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้สอนจะต้องเลือกเทคนิคการจัดการเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมที่จะร่วมกันทำกิจกรรมรับผิดชอบงานของกลุ่มร่วมกัน โดยที่กลุ่มจะประสบความสำเร็จได้ เมื่อสมาชิกทุกคนได้เรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายเดียวกัน นั่นคือการเรียนรู้เป็นกลุ่มหรือเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูใช้วิธีการสอนและจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา, ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละเนื้อหา, นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในห้องและครูในแต่ละเนื้อหา, นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และการทำงานเป็นทีมทำให้นักเรียนสามารถแบ่งงานตามหน้าที่และมีความรับผิดชอบ เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับของ อัญชลีพร แซ่ตั้ง และอรนุช ลิ้มศิริ (2564) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยบทเรียนมัลติมีเดีย มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนมัลติมีเดียเรื่อง ประชากรและการตั้งถิ่นฐาน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนมัลติมีเดีย 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนมัลติมีเดีย ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของบทเรียนมัลติมีเดีย เรื่อง ประชากรและการตั้งถิ่นฐาน ที่สร้างขึ้น มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.26/80.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยบทเรียนมัลติมีเดีย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนมัลติมีเดีย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพและน่าสนใจมากขึ้น ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือส่งเสริมทักษะในการทำงานร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จที่ดี และการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีทางสังคม การเรียนแบบร่วมมือช่วยปลูกฝังทักษะในการทำงานเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนไม่มีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและส่งผลให้งานกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน ทักษะทางสังคมที่นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้แก่ความเป็นผู้นำการสร้างควมไว้วางใจ การตัดสินใจ การสื่อสาร การจัดการกับข้อขัดแย้ง ทักษะเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่ม ทักษะการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาในการทำงานกลุ่ม นอกจากนี้ สุวิทย์มูลคำและอรรถัย มูลคำ (2545) และจินตราหรรษา นิราศสูงเนิน (2562) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้สอดคล้องกันว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สมาชิกในกลุ่มทุกคนเป็นส่วนสำคัญของกลุ่มที่จะต้องมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน

4. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติการทำงานเป็นทีมกับเพื่อน ๆ ในการแบ่งงานกลุ่มถือเป็นหัวใจสำคัญ ควรยึดหลักการแบ่งงานตามความรู้ ความสามารถ และความพึงพอใจ มีกฎ มีระเบียบ แบบแผน ซึ่งเป็นแบบแผนเฉพาะกลุ่มสมาชิก สมาชิกในทีมจะต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อกลุ่มสมาชิกโดยรวมจะช่วยให้การทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จ

1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ควรพิจารณาให้เหมาะสมอาจมีตามความรู้ ความสามารถ ความพึงพอใจ และศักยภาพของผู้เรียน และที่สำคัญควรพัฒนาให้ต่อเนื่อง

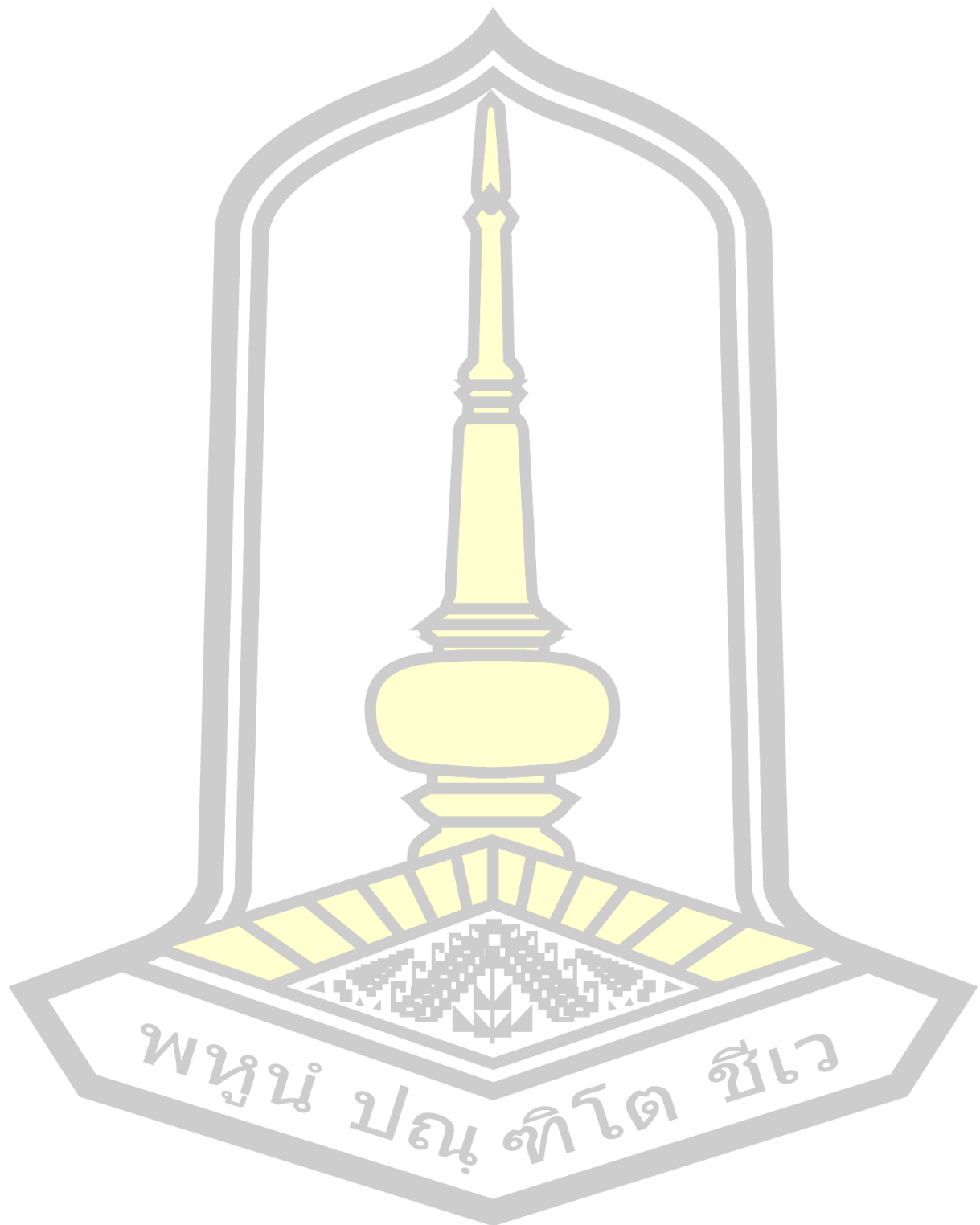
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ในเนื้อหาและระดับชั้นอื่น ๆ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สมาชิกมีบทบาทและมีความรู้ สึกร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความผูกพันกัน เข้าใจกัน เรียนรู้ ความแตกต่างของกันและกัน มีความสุขในการทำงาน มีความรักใคร่สามัคคีกลมเกลียว และมีปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของทีมในทุกรูปแบบ จะช่วยให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.2 ควรศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together กับตัวแปรอื่น ๆ หรือเทคนิคการจัดการเรียนสอนต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือเกิดเป็นความรู้ใหม่ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2535). ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎีการเรียนการสอนการวัดผลประเมินผล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.
- จริยา ปัตถาเดช และอรัญ ชูกระเดื่อง. (2566). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ มัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 17(1), 55-65.
- จินดาหรา นิราศสูงเนิน. (2562). การส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีสื่อสังคมสนับสนุน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบรบือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิราภรณ์ ศิริทวี. (2542). “โครงการการสร้างทางเลือกใหม่ของการสร้างปัญญา,” วารสารวิชาการ. 2(8) : 33-38.
- ชนะเกียรติ สิงหมาตรย์. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่องหน้าที่ชาวพุทธ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชรินทร์ มั่งคั่ง และเดชนิ ทิมเจริญ. (2565). การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารการวิจัยกาสะลองคำ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 16(1), 97-107.
- ทิตนา แหมมณี. (2548). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี. (2563). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 24). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภสร มลิณทานุช. (2561). การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์(สวท.) ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธนาภรณ์ บุญเลิศ. (2561). การส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับเว็บสนับสุนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. 2543). การวิจัยเบื้องต้น . กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.

_____. (2555). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.

_____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน.

_____. (2537). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.

ประดับศิลป์ ชากำนัน และคณะ. (2557). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค

Learning Together :LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. Rajabhat Maha Sarakham University Journal, 8(2), 271-280.

ปาณิสรา สายศรี, ชีรภัทร์ ลอยวิรัตน์ และอรรณ ชุยกะเดื่อง. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่องเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวันนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 6(4), 282-291.

พระวีระวัฒน์ กตปุญโญ (ใจศล) และ ขวาล ศิริวัฒน์. (2565). การพัฒนาการเรียนวิชา

พระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านกูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3 จังหวัดสุรินทร์. *Journal of MCU Humanities Review*, 8(1), 91-101.

เพ็ญญา เพ็งวิสาภาพพงษ์. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

รัตน์ะ บัวสนธ์. (2558). การประเมินโครงการ/การวิจัยเชิงปริมาณ. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วรารณ ตระกูลสถิตย์. (2545). การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบโครงการ เพื่อการเรียนรู้ เป็นทีมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาคโสตทัศนศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สมนึก ภัททิยธนี, (2549) การวัดผลการศึกษา. กทม: ประสานการพิมพ์.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.

กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์

สุวิทย์ มูลคำ. (2546). 19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

สุปรียา ไผ่ล้อม. (2563). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง พลเมืองต้นแบบโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือรูปแบบร่วมมือเรียนรู้ (Learning Together : LT). *Journal of Educational Technology and Communications Faculty of Education Mahasarakham University (JETC)*, 3(7).

ไสว พักขาว. (2544). หลักการสอนสำหรับการเป็นครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). หลักการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อรนุช ศรีสะอาด, สมบัติ ท้ายเรือคำ และทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน,(2550) เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 1601502 วิธีการทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ . มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อุทุมพร จามรมาน. (2538). “การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย” ในแบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Carol, J., & Faye, S. (1997). The validity of a peer evaluation instrument for team learning and group processes. *Accounting Education: A Journal of Theory, Practice, and Research*, 2 (1), 21-40.

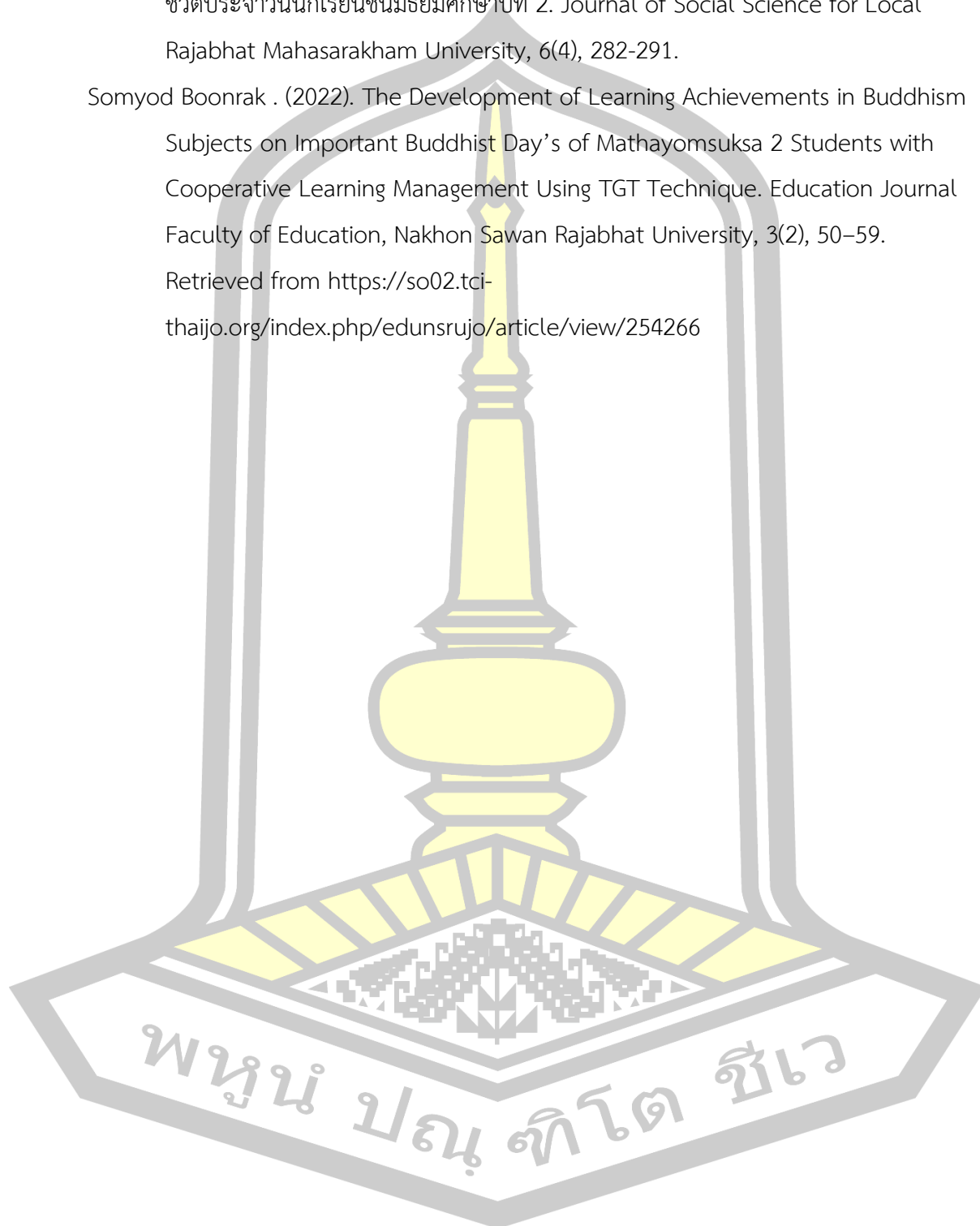
Gibson, J. L., Ivancevich, J. M., & Donnelly, J. H. (2000). *Organization: Behavior, Structure, Processes*. 10th ed. Boston: McGraw-Hill.

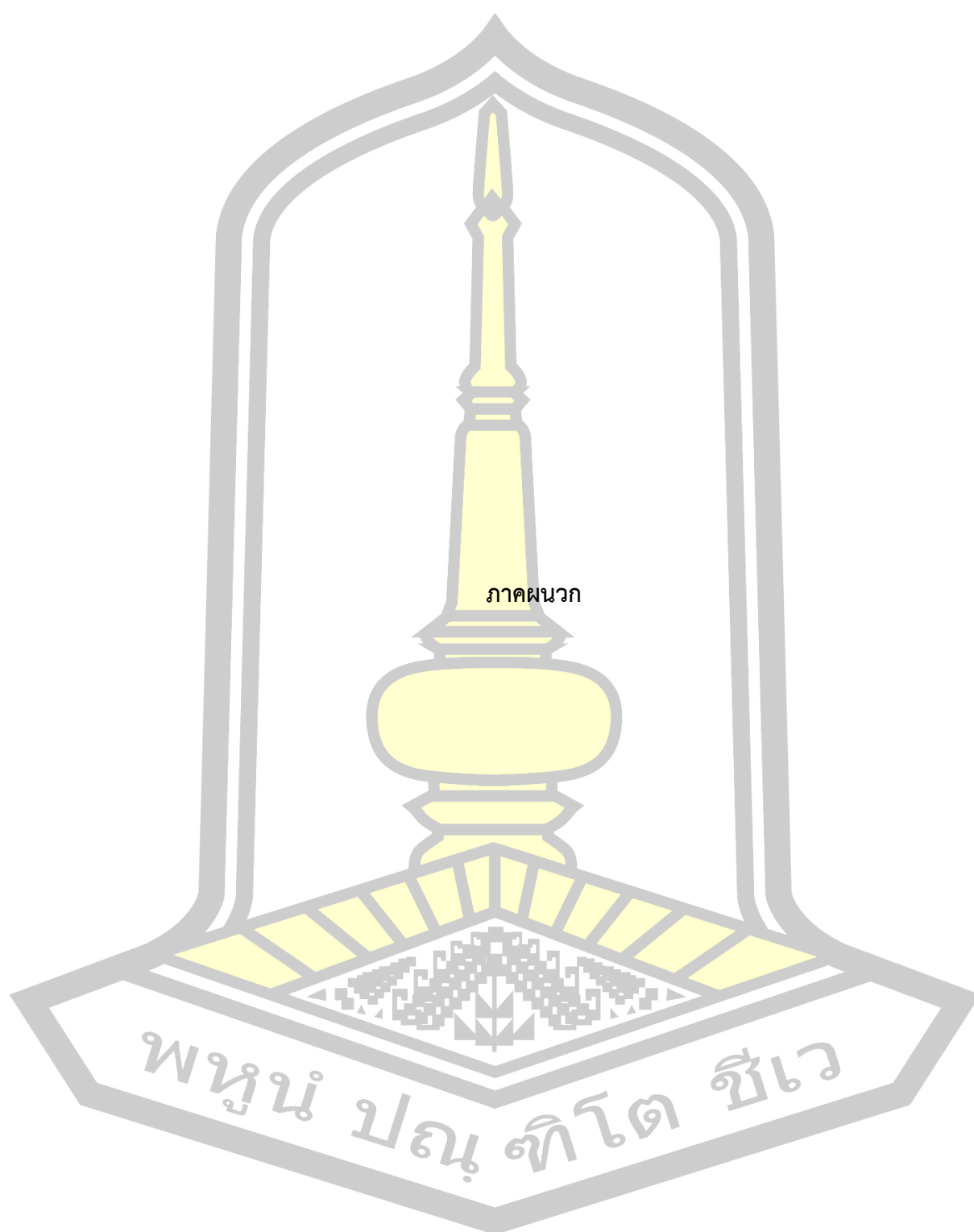
Hughes, H. W., & Townley, A. J. (1994). *Cooperative Learning in Graduate Education: A Study of Its Effectiveness in Administrator Training in Two California Universities*.

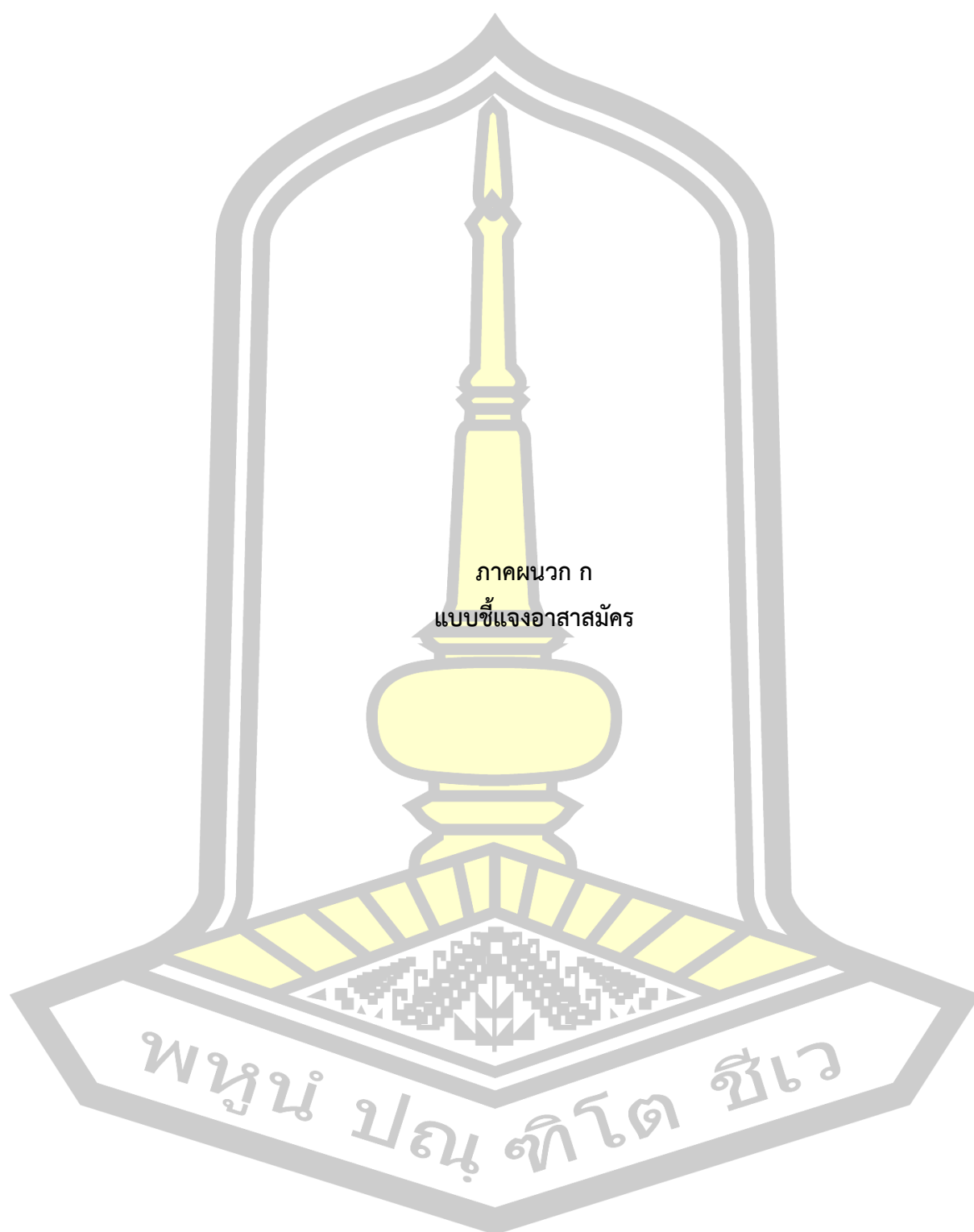
- Hobri, Dafik, & Hossain, A. (2018). The Implementation of Learning Together in Improving Students' Mathematical Performance. *International Journal of Instruction*, 11(2), 483-496. <https://doi.org/10.12973/iji.2018.11233a>
- Jackson, C. W. (2008). An analysis of the emotional intelligence and personality of principals leading professional learning communities. University of North Texas.
- Johnson, D., Johnson, R. (1975). Learning together and alone, cooperation, competition, and individualization. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Johnson, D., Johnson, R. (1994). Learning together and alone, cooperative, competitive, and individualistic learning. Needham Heights, MA: Prentice-Hall.
- Johnson, D., Johnson, R., & Holubec, E. (1988). Advanced Cooperative Learning. Edin, MN: Interaction Book Company.
- Johnson, D. W., Johnson, R., & Holubec, E. (2013). Cooperation in the classroom (9th Ed.). Edina, MN: Interaction Book Company.
- Katapunyo, P., & Siriwat, C. (2022). การพัฒนาการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านกุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3 จังหวัดสุรินทร์. *Journal of MCU Humanities Review*, 8(1), 91-101.
- Khonchaiyaphum, P., & RATCHATASIRAKUL, T. (2022). The Development of learning achievements in Buddhism by using group learning process skills Cooperative Learning of students secondary 2. *The Journal of Institute of Trainer Monk Development*, 5(3), 76-88.
- Nilsson, P. & van Driel, J. (2010). Teaching together and learning together - Primary science student teachers' and their mentors' joint teaching and learning in the primary classroom. *TEACHING AND TEACHER EDUCATION*, 26(6), pp. 1309-1318. doi:10.1016/j.tate.2010.03.009
- Polo, C., & Lund, K. (2022, November). Affective Dialoguing Together: Considering the Socio-Cognitive-Emotional Nature of Collaborative Learning in the Analysis of Educational Interactions. In EARLI.
- Pudtadech, J., & Suikradung, A. (2023). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ มัธยมศึกษาปีที่ 2. *Rajabhat Maha Sarakham University Journal*, 17(1), 55-65.

Saisri, P. (2022). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ใน
ชีวิตประจำวันนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. Journal of Social Science for Local
Rajabhat Mahasarakham University, 6(4), 282-291.

Somyod Boonrak . (2022). The Development of Learning Achievements in Buddhism
Subjects on Important Buddhist Day's of Mathayomsuksa 2 Students with
Cooperative Learning Management Using TGT Technique. Education Journal
Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, 3(2), 50–59.
Retrieved from [https://so02.tci-
thaijo.org/index.php/edunsrujo/article/view/254266](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edunsrujo/article/view/254266)

เอกสารชี้แจงสำหรับผู้ปกครองอาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถาม (เด็กอายุ 7-18 ปี)
(สำหรับการตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 18 ปี)

เรียน ผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

เนื่องด้วยข้าพเจ้า **นายกันต์พัฒน์ ทับชา** นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” : “The Development of Learning Achievement in Social Studies Religion and Culture Courses on Learning Religion By Organizing Cooperative Learning Activities Using the Learning Together Technique for Grade 2 Students” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together เรื่อง เรียนรู้ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together หลังเรียน

ประโยชน์ที่ท่านจะได้รับจากการวิจัยนี้ คือจะทำให้ทราบถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเสือกินวัวโคกน้อย และด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข นอกจากนี้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ไปใช้สอนในกลุ่มสาระและระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

หากท่านตัดสินใจให้เด็กในปกครองของท่านเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะขอให้เด็กในปกครองของท่านเข้าร่วมในโครงการวิจัย โดยนักเรียนจะได้รับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักเรียน ประมาณ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน รวม 8 ชั่วโมง (ตามรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้)

หากเด็กในปกครองของท่านรู้สึกอึดอัด หรือรู้สึกไม่สบายใจกับบางแบบทดสอบ เด็กในปกครองของท่านมีสิทธิที่จะไม่ทดสอบเหล่านั้นได้ รวมถึงเด็กในปกครองของท่านมีสิทธิถอนตัวออกจากโครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบและไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อกลุ่มตัวอย่าง และไม่รบกวนเวลาการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และกิจวัตรประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป ข้อมูลในการทดสอบของเด็กในปกครองของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น และจะดำเนินการทำลายข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เด็กในปกครองของท่านจะไม่ได้รับค่าตอบแทนและไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

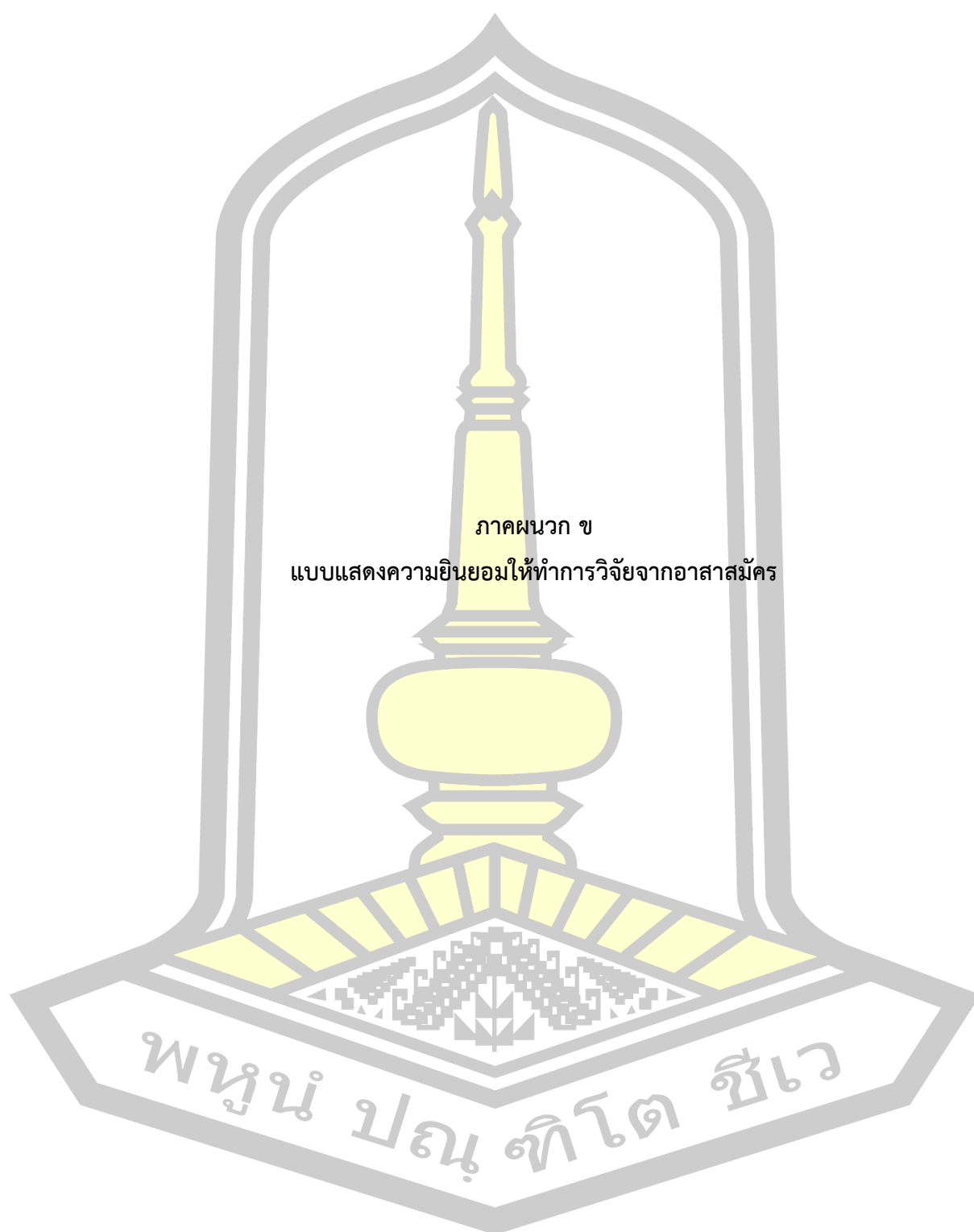
หากท่านและเด็กในปกครองของท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัย โปรดติดต่อได้ที่ นายกันต์พัฒน์ ทับชา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 082-452-2292

หากท่านและเด็กในปกครองของท่านได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้หรือต้องการทราบสิทธิของท่านและเด็กในปกครองของท่านขณะเข้าร่วมการวิจัยนี้ สามารถติดต่อได้ที่ “คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” โทร. 043-754416 เบอร์ภายใน 1755

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

(นายกันต์พัฒน์ ทับชา)

ผู้วิจัย

ECMSU01-06.02

แบบยินยอมให้ทำการวิจัยสำหรับอาสาสมัครอายุ 7-18 ปี

ข้าพเจ้า (นาย /นาง /นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี เกี่ยวข้อง
เป็นบิดา/มารดา/ผู้ปกครองของ (ต.ญ./ต.ช./นาย/นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี

ขอแสดงความยินยอมให้เด็กในปกครองของข้าพเจ้าเข้าร่วมการวิจัย ในโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2”

ข้าพเจ้าและเด็กในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้า ได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและวัตถุประสงค์ใน
การทำวิจัย รายละเอียดขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติหรือได้รับการปฏิบัติ ความเสี่ยง/อันตราย และประโยชน์ซึ่งจะ
เกิดขึ้นจากการวิจัยเรื่องนี้ ข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดในแบบชี้แจงสำหรับอาสาสมัครหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยโดย
ตลอด และได้รับคำอธิบายจากผู้วิจัย จนเข้าใจเป็นอย่างดีแล้ว

ตลอดจนการรับรองจากผู้วิจัยที่จะเก็บรักษาข้อมูลของเด็กในปกครองของข้าพเจ้าไว้เป็นความลับ และจะไม่ระบุ
ชื่อหรือข้อมูลส่วนตัวเป็นรายบุคคลต่อสาธารณชน โดยผลการวิจัยจะนำเสนอในลักษณะภาพรวมที่เป็นการสรุป
ผลการวิจัยเพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

ข้าพเจ้าจึงสมัครใจให้เด็กในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้าเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้
ในแบบชี้แจงอาสาสมัคร โดยข้าพเจ้ายินยอมให้เด็กในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้า เข้าร่วมในการวิจัย และเด็กใน
ปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้าสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในแบบชี้แจงอาสาสมัคร

ข้าพเจ้ามีสิทธิให้ผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้าหรือเป็นความประสงค์ของผู้ที่อยู่ในปกครอง/ใน
ความดูแล ถอนตัวออกจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล ซึ่งการถอนตัวออกจากการวิจัยนั้น จะไม่มีผลกระทบ
ในทางใดๆ ต่อผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้าและตัวข้าพเจ้าทั้งสิ้น ในการวิจัยครั้งนี้จะไม่รบกวนเวลาการ
เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และกิจวัตรประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมการวิจัย
ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ข้าพเจ้าได้รับคำรับรองว่า ผู้วิจัยจะปฏิบัติต่อผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้า ตามข้อมูลที่ระบุไว้
ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้า ผู้วิจัยจะ
เก็บรักษาเป็นความลับ โดยจะนำเสนอข้อมูลจากการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่มีข้อมูลใดในการรายงานที่จะนำไปสู่
การระบุตัวผู้ที่อยู่ในปกครอง/ในความดูแลของข้าพเจ้าและตัวข้าพเจ้า

หากข้าพเจ้าและผู้ที่อยู่ในความปกครองของข้าพเจ้ามีข้อข้องใจเกี่ยวกับขั้นตอนของการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถ
ติดต่อกับ นายกันต์พัฒน์ ทับชา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 082-452-2292 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

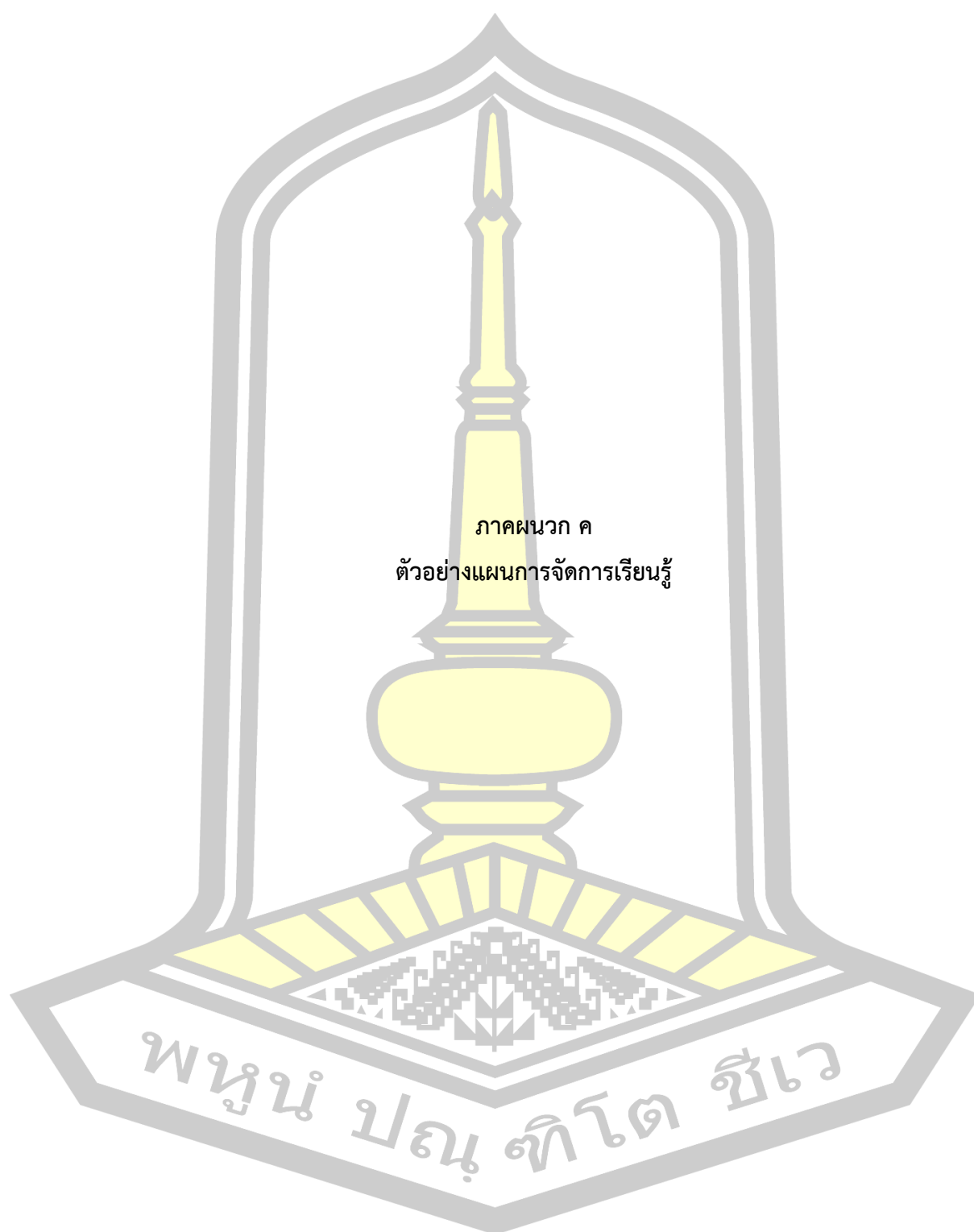
ข้าพเจ้าและผู้ที่อยู่ในปกครองของข้าพเจ้าเข้าใจข้อความในแบบคำชี้แจงอาสาสมัคร และแบบยินยอมนี้โดย
ตลอดแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้

ลงชื่อ.....อาสาสมัคร
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

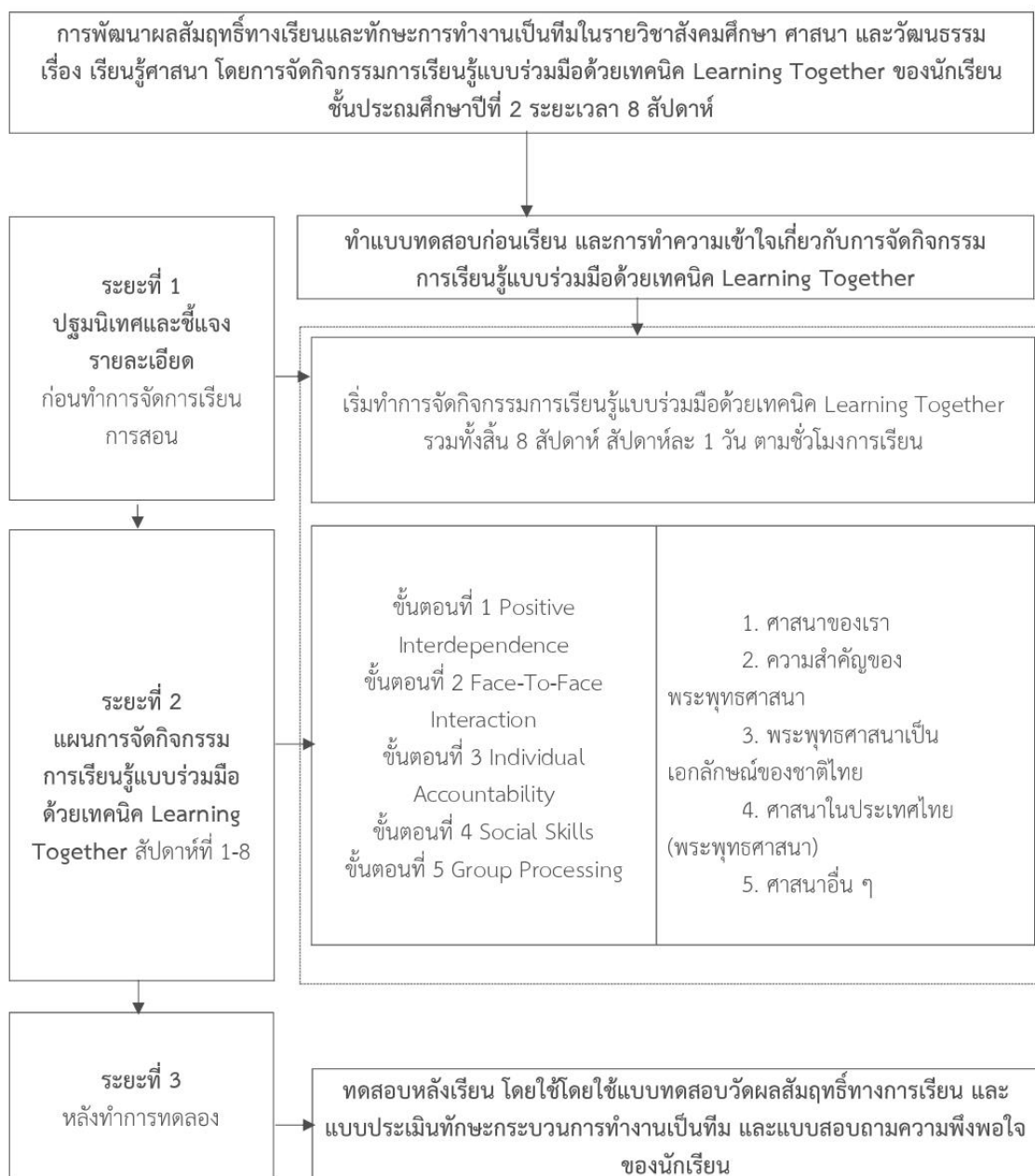
ลงชื่อ.....ผู้ปกครอง
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้ข้อมูลและขอความยินยอม
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ ในกรณีที่มีผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยอายุระหว่าง 7-18 ปี ต้องลงนามให้ความยินยอมร่วมกับบิดา/มารดาหรือ
ผู้ปกครอง (Assent)

โครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together

พูน ปณ ภิโต ชีเว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง เรียนรู้ศาสนา	เวลา 8 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ศาสนาของเรา	เวลา 1 ชั่วโมง
ผู้สอน นายกันต์พัฒน์ ทับชา	โรงเรียนบ้านเสือกินวัวโคกน้อย

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัด

ป. 2/1 สรุปรูปพุทธประวัติหรือประวัติของศาสดาที่ตนเองนับถือโดยสังเขป

สาระสำคัญ

ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของศาสนิกชน การศึกษาประวัติ ศาสดาที่ตนนับถือจะช่วยให้ศาสนิกชนมีความเข้าใจเรื่องราวของศาสนาที่ตนนับถือและเห็นแบบอย่างที่ดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความสำคัญของศาสนาของเราที่ตนเองนับถือได้ (K)
2. สรุปรูปพุทธประวัติหรือประวัติของศาสดาที่ตนเองนับถือโดยสังเขป (P)
3. เห็นความสำคัญของศาสนาของเราที่ตนเองนับถือ (A)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้น 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูให้นักเรียนดูภาพการทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของชาวพุทธ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้
 - ภาพกิจกรรมต่าง ๆ นั้น เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องใด
 - ผลของการร่วมทำกิจกรรมนั้น มีผลดีหรือประโยชน์อย่างไรบ้าง มีการแบ่งงานกันทำในส่วนต่าง ๆ และนำมารวมกัน และจะต้องรับรู้ในงานส่วนอื่น ๆ ของเพื่อนนักเรียนคนอื่นที่ทำได้

ขั้น 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ (20 นาที)

2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน แล้วครูอธิบายให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกัน ปฏิบัติตาม กติกาของการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากนั้นร่วมกันวางแผนการทำงาน มอบหมายบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนให้ ชัดเจน เช่น

- 1) มีการช่วยเหลือกัน
- 2) ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบในภาระหรือหน้าที่ของตน
- 3) สมาชิกทุกคนมีบทบาทเท่าเทียมกัน

4) สมาชิกทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง

ครูสอนให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความกระตือรือร้นและตั้งใจทำงานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จอย่างมี

คุณภาพ

ขั้น 3 ขั้นการเรียนรู้เป็นกลุ่ม (20 นาที)

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ แล้วบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน เมื่องานในส่วนของตนเองเสร็จแล้ว จะนำงานของทุกคนมารวมเป็นงานของกลุ่ม จากนั้นร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่สำคัญ

ขั้น 4 ขั้นสรุปเนื้อหา (5 นาที)

4. มีการนำเสนอผลงานเมื่องานเสร็จสิ้นลง โดยสมาชิกกลุ่มได้ร่วมปรึกษาถึงวิธีการนำเสนอผลงานและวิธีการทำงานของกลุ่ม

ขั้น 5 ขั้นการให้คะแนนกลุ่มและการได้รับการยกย่อง (5 นาที)

5. ครูเป็นผู้ประเมินผลการทำงานของกลุ่ม โดยเน้นผลงานและกระบวนการทำงาน ซึ่งมีวิธีการประเมิน โดยคัดเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาสอบถามเกี่ยวกับงานที่ได้ทำ และกระบวนการทำงานของกลุ่ม

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. บัตรภาพ การทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K)			
1. อธิบายความสำคัญของศาสนาของเราที่ตนเองนับถือได้	1. ตรวจสอบแบบฝึกหัด 1 เรื่อง ศาสนาของเรา	1. แบบฝึกหัด 1 เรื่อง ศาสนาของเรา	นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดี
ด้านทักษะกระบวนการ (P)			
1. สรุปพุทธประวัติหรือประวัติของศาสนาที่ตนเองนับถือโดยสังเขป	1. ประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม	1. แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม	นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดี

ด้านคุณลักษณะ (A)			
1. ตั้งใจเรียนรู้ แสวงหาความรู้ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	1. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดี

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

2. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อผู้สอน.....

(นายกัมน์พัฒน์ ทับชา)

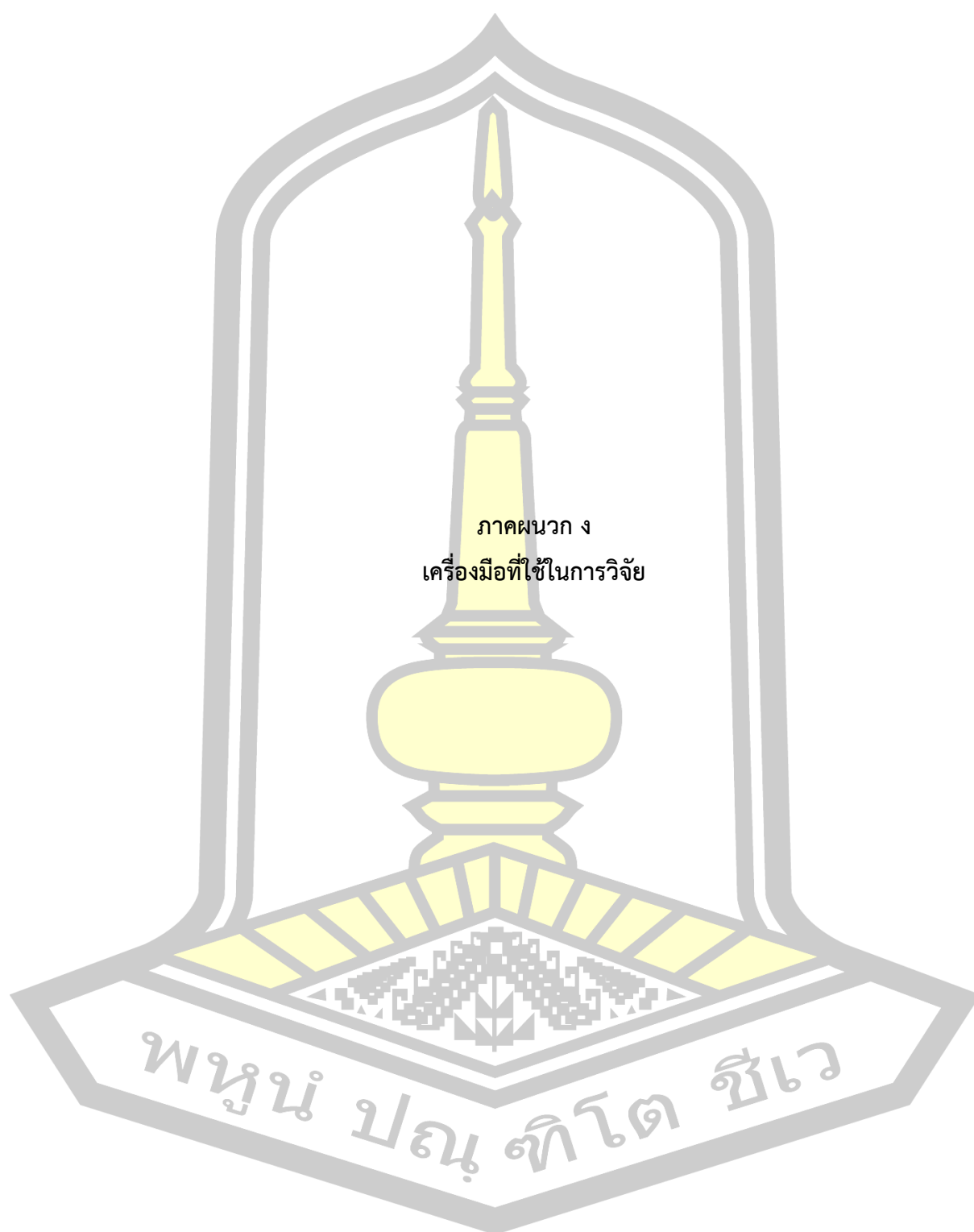
ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

ลงชื่อผู้บริหาร.....

(.....)

ข้อสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เรียนรู้ศาสนา จำนวน 50 ข้อ

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
		ทั้งหมด	ต้องการ
1. ศาสนาของเรา	บอกพุทธประวัติหรือประวัติของศาสดาที่ตนเองนับถือโดยสังเขป	10	3
2. ความสำคัญของพระพุทธศาสนา	อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือได้	10	3
3. พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย	อธิบายความหมายและความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เรื่องโอวาท 3 ได้	10	8
4. ศาสนาในประเทศไทย (พระพุทธศาสนา)	อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นสถาบันหลักของสังคมไทยได้	10	8
5. ศาสนาอื่น ๆ	อธิบายความสำคัญของศาสนาอื่น ๆ ในประเทศไทยได้	10	8
รวม		50	30

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง ศาสนาความรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ มี 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 45 นาทีในการทำแบบทดสอบ
2. ให้นักเรียนอ่านคำถามให้เข้าใจแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย X ทับ อักษร ก ข ค หรือ ง ลงในกระด้าขคำตอบ

1. องค์ประกอบที่มีปรากฏอยู่ในศาสนาสำคัญในปัจจุบันคือข้อใด
 - ก. ศาสดาและนักบวช
 - ข. รูปเคารพและศาสนสถาน
 - ค. ศาสนพิธีและหลักคำสอน
2. องค์ประกอบใดจำแนกศาสนาเป็นอเทวนิยม เทวนิยม เอกเทวนิยมหรือพหุเทวนิยม
 - ก. ศาสดา
 - ข. ความเชื่อ
 - ค. พิธีกรรม
3. ศาสนาในข้อใดแตกต่างจากข้ออื่น
 - ก. พุทธ
 - ข. อิสลาม
 - ค. ฮินดู
4. พระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์อิสลาม พราหมณ์- ฮินดู มีคำสอนในเรื่องเดียวกัน ยกเว้นข้อใด
 - ก. หลักคำสอนเรื่องพระเจ้า
 - ข. หลักจริยธรรมและศีลธรรม
 - ค. หลักคำสอนเรื่องนรกและสวรรค์
5. ใครคือผู้ที่ได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้เลิศในทางไฝ่การศึกษา
 - ก. พระอานนท์
 - ข. พระสารีบุตร
 - ค. สามเณรราहुล
6. ถ้าทุกคนปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาผลที่ได้รับจะเป็นอย่างไร
 - ก. ไม่มีคนจน
 - ข. สังคมสงบสุข

- ค. ทุกคนเรียนได้ดี
7. ศาสนาใด มีความเชื่อเรื่อง วันพิพากษา
- ก. พราหมณ์- ฮินดู
ข. อิสลาม - คริสต์
ค. ฮินดู- อิสลาม
8. ดินแดนศักดิ์สิทธิ์ของศาสนายูดาห์และคริสต์คือข้อใด
- ก. ไคโร
ข. แบกแดด
ค. ปาเลสไตน์
9. คำสอนในพระพุทธศาสนาที่แตกต่างจากศาสนาพราหมณ์คือเรื่องใด
- ก. อนัตตา
ข. ความหลุดพ้น
ค. เวียนว่ายตายเกิด
10. ข้อใดมีเฉพาะในศาสนาพราหมณ์
- ก. การแบ่งวรรณะ
ข. การบูชาอัญญ
ค. การอวตารของพระเจ้า
11. พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นในประเทศใด
- ก. อินเดีย
ข. เนปาล
ค. บังกลาเทศ
12. พระพุทธเจ้าทรงใช้วิธีการใดที่ทำให้พระองค์ตรัสรู้พระธรรมอันประเสริฐ
- ก. อดอาหาร
ข. ทำใจให้สงบ
ค. กลั้นลมหายใจ
13. พระพุทธเจ้าทรงคิดอย่างไรจึงออกผนวช
- ก. เบื่อหน่ายชีวิตอยู่
ข. ต้องการดับทุกข์
ค. ต้องการเป็นศาสดา
14. พุทธศักราชเริ่มนับจากเวลาใด
- ก. หลังพระพุทธเจ้าประสูติ

- ข. หลังพระพุทธเจ้าตรัสรู้
ค. หลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน
15. หน้าที่ของพระสงฆ์คืออะไร
ก. ทำนายโชคชะตา
ข. สั่งสอนคนให้เป็นคนดี
ค. ดูแลรักษาสิ่งของในวัด
16. หน้าที่ของชาวพุทธที่ดีที่สุดคือข้อใด
ก. สวดมนต์
ข. ใส่บาตรพระสงฆ์
ค. ปฏิบัติตนตามหลักธรรม
17. พระสงฆ์เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอย่างไร
ก. เป็นผู้สืบทอดศาสนา
ข. เป็นผู้ก่อตั้งศาสนา
ค. เป็นผู้บำรุงศาสนา
18. พระพุทธเจ้าเกิดในวรรณะใด
ก. กษัตริย์
ข. พราหมณ์
ค. แพศย์
19. ข้อใดคือพิธีกรรมของพระพุทธศาสนา
ก. พิธีละหมาด
ข. พิธีอุปสมบท
ค. พิธีรับศีลศักดิ์สิทธิ์
20. ข้อใดหมายถึงเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า
ก. พุทธสาวก
ข. พุทธประวัติ
ค. พุทธศาสนสุภาษิต
21. เราควรทำอย่างไรให้จิตใจสงบ
ก. นอนหลับพักผ่อนให้มาก ๆ
ข. ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา
ค. เก็บตัวอยู่แต่ในบ้าน

22. ถ้าทุกคนปฏิบัติตามคำสอนของศาสนา ผลที่ได้รับจะเป็นอย่างไร

- ก. ไม่มีคนจน
- ข. การจราจรไม่แออัด
- ค. สังคมสงบสุข

23. การทำงานร่วมกันให้สำเร็จ ควรยึดคุณธรรมข้อใด

- ก. ความเมตตา
- ข. ความสามัคคี
- ค. ความกตัญญู

24. นักเรียนจะแสดงความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนได้อย่างไร

- ก. ช่วยเพื่อนทำงาน
- ข. ชื้อของมาฝากเพื่อน
- ค. มีความจริงใจต่อเพื่อน

25. การปฏิบัติตนตามหลักโอวาท 3 ควรปฏิบัติเมื่อใด

- ก. เวลาที่มีความทุกข์
- ข. ก่อนนอน
- ค. ทุกเวลา

26. เมื่อมีความทุกข์ สิ่งที่จะช่วยแก้ไขได้ดีที่สุด คือข้อใด

- ก. ฟังเพลง
- ข. ใช้หลักธรรมทางศาสนา
- ค. ขอร้องให้คนอื่นช่วย

27. ด.ช.แดงขโมยเงินเพื่อนไปซื้อขนม แสดงว่า ด.ช.แดงทำผิดศีลข้อใด

- ก. ศีลข้อที่ 1
- ข. ศีลข้อที่ 2
- ค. ศีลข้อที่ 3

28. สังคหวัตถุ 4 หมายถึงข้อใด

- ก. หลักในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- ข. ข้อควรปฏิบัติ
- ค. ข้อควรละเว้น

29. การไม่ประพฤติดุกละเมิดผู้อื่น หมายถึงศีลข้อใด

- ก. ศีลข้อที่ 2
- ข. ศีลข้อที่ 3

ค. ศิลข้อที่ 2

30. สิ่งที่ทำให้มีความสุข ความเจริญ หมายถึงหลักธรรมใด

ก. โอวาท 3

ข. มงคล 38

ค. สังคหวัตถุ 4

31. ไทยเริ่มรับพระพุทธศาสนาฝ่ายหินยานตั้งแต่สมัยใด

ก. สุโขทัย

ข. อโยธยา

ค. ธนบุรี

32. ข้อใดเป็นอาณาจักรแรกในดินแดนสุวรรณภูมิที่ลัทธิหินยานตั้งมั่นอย่างมั่นคง

ก. อาณาจักรพุกาม

ข. อาณาจักรทวารวดี

ค. อาณาจักรศรีวิชัย

33. ข้อใดที่เป็นหลักฐานยืนยันได้ว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย

ก. มีวัดพระพุทธศาสนาอยู่มาก

ข. ผู้ชายไทยทุกคนต้องบวชเมื่ออายุครบ 20 ปี

ค. นักเรียนไทยทุกคนเป็นพุทธมามกะ

34. ข้อใด ไม่ใช่ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ

ก. พระพุทธศาสนากับการเน้นเรื่องอภิหาร

ข. เป็นศาสนาที่ให้เรื่องหลักความเชื่อ

ค. พระพุทธศาสนากับมารยาทไทย ความมีสัมมาคารวะ

35. สิ่งใดต่อไปนี้ที่ขาดหายไปจากบทบาทของวัดกับชีวิตของ
คนไทย

ก. วัดเป็นสถานสงเคราะห์

ข. วัดกับการจัดการศึกษา

ค. เป็นศูนย์กลางศิลปวัฒนธรรม

36. การทำความดี ละเว้นการทำความชั่ว เป็นอิทธิพลทางความคิดที่มีต่อคนไทยในสังคมไทย

นักเรียนเห็นว่าข้อใดมี ความสัมพันธ์กับข้อความข้างต้น

ก. พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นสภาพแวดล้อมครอบคลุมสังคมไทย

ข. พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นสถาบันหลักของสังคมไทย

ค. พระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นศาสนาประจำชาติ

37. ข้อใดเป็นสิ่งที่ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาพุทธ
- ก. ดุฎกษัณมก่อนประกอบกิจการต่าง ๆ
 - ข. การเจิมหน้าคู้บ่าวสาวในพิธีแต่งงาน
 - ค. การตั้งชื่อบุคคลและสถานที่ต่าง ๆ
38. ข้อใด ไม่ใช่ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย
- ก. พระพุทธศาสนาเป็นมรดกของชาติไทย
 - ข. พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย
 - ค. พระพุทธศาสนาสอนให้ทำความดีเพื่อร่ำรวยแล้วไปเกิดในสวรรค์
39. การจัดพิธีมาฆบูชาในประเทศไทยเริ่มมีตั้งแต่สมัยใด
- ก. รัตนโกสินทร์
 - ข. อยุธยา
 - ค. ธนบุรี
40. มาเลเซียได้รับผลของพระพุทธศาสนาในสมัยใดของไทย
- ก. อาณาจักรศรีวิชัย
 - ข. อาณาจักรทวารวดี
 - ค. อาณาจักรสุโขทัย
41. ข้อใด ไม่ใช่ ศาสนาที่มีประชากรไทยนับถือ
- ก. ศาสนาพุทธ
 - ข. ศาสนาคริสต์
 - ค. ศาสนายูดาห์
42. ศาสนาเก่าแก่ที่สุดในโลกคือข้อใด
- ก. ศาสนาพราหมณ์
 - ข. ศาสนาซิกข์
 - ค. ศาสนาพุทธ
43. องค์ประกอบของศาสนาได้แก่ข้อใด
- ก. ศาสดา-คัมภีร์ทางศาสนา-พิธีกรรม
 - ข. ศาสนทายาท-คัมภีร์พยากรณ์-ศาสนสถาน
 - ค. ศาสดา-ศาสนทายาท-คัมภีร์พยากรณ์
44. ความสัมพันธ์ข้อใดไม่ถูกต้อง
- ก. การอุปสมบท-โบสถ์
 - ข. พิธีละหมาด-มัสยิด

ค. พิธีมิชชา-โบสถ์

45. ข้อใดไม่ใช่ชนิกบวชของศาสนา

ก. พระสงฆ์

ข. บาทหลวง

ค. อีหม่าม

46. การทำบุญสังฆทานต้องทำพิธีกรรม ณ สถานที่ใด

ก. ที่ใดก็ได้ที่สะดวก

ข. วิหารของวัด

ค. ศาลาการเปรียญของวัด

47. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นที่สำคัญของพระพุทธศาสนาเถรวาท

ก. ยึดคำสั่งสอนเดิมและปฏิบัติตามสิกขาบท

ข. สวดเจริญพระพุทธมนต์

ค. การแต่งกายของพระสงฆ์

48. ข้อใดจัดอยู่ศาสนาประเภทเดียวกัน

ก. ฮินดู คริสต์ อิสลาม

ข. พุทธ อิสลาม คริสต์

ค. ขงจื้อ พุทธ คริสต์

49. ข้อใดคือลักษณะเด่นที่สุดของศาสนาพุทธ

ก. การสอนให้รักและเมตตา

ข. การสอนให้พึ่งพาตนเอง

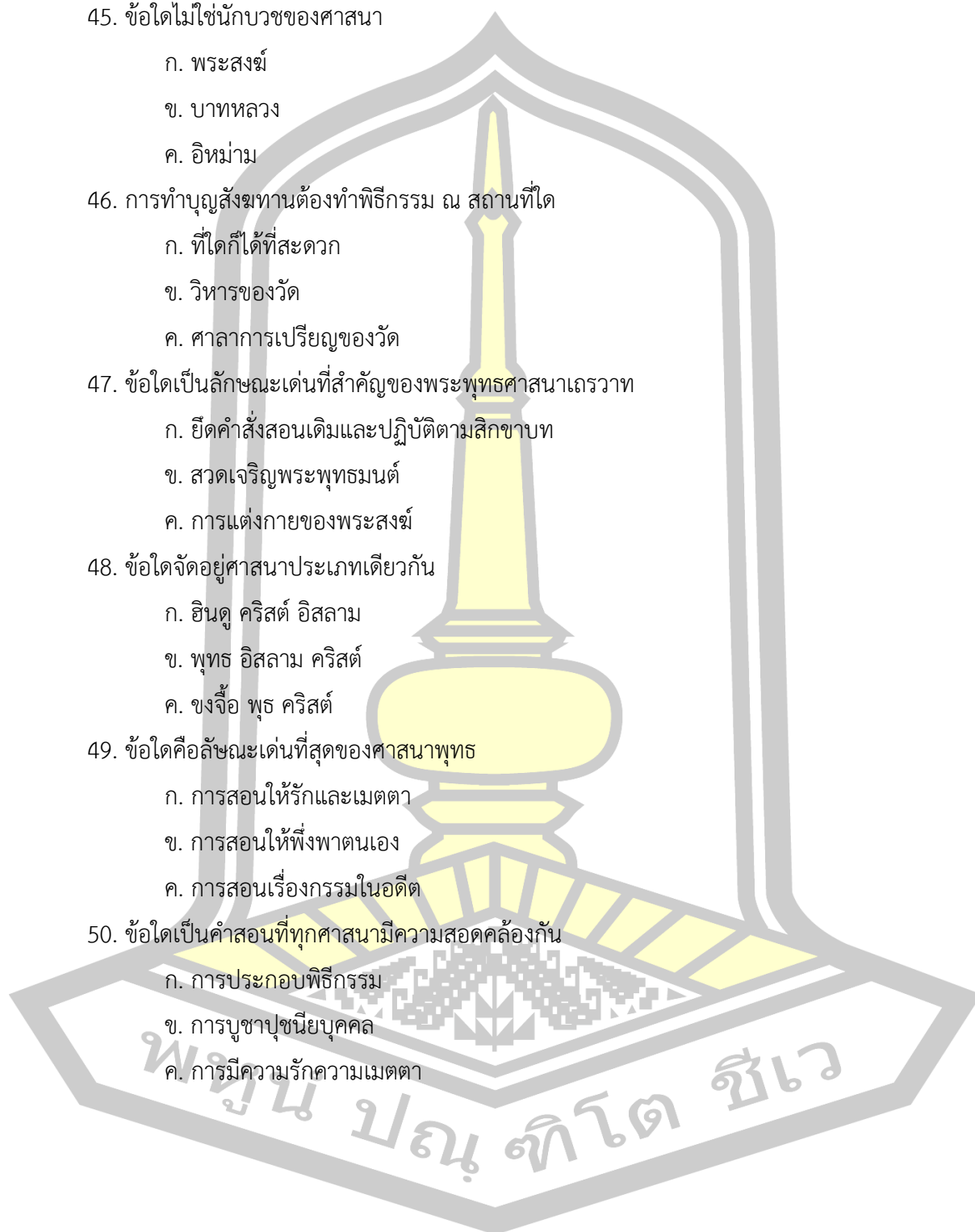
ค. การสอนเรื่องกรรมในอดีต

50. ข้อใดเป็นคำสอนที่ทุกศาสนามีความสอดคล้องกัน

ก. การประกอบพิธีกรรม

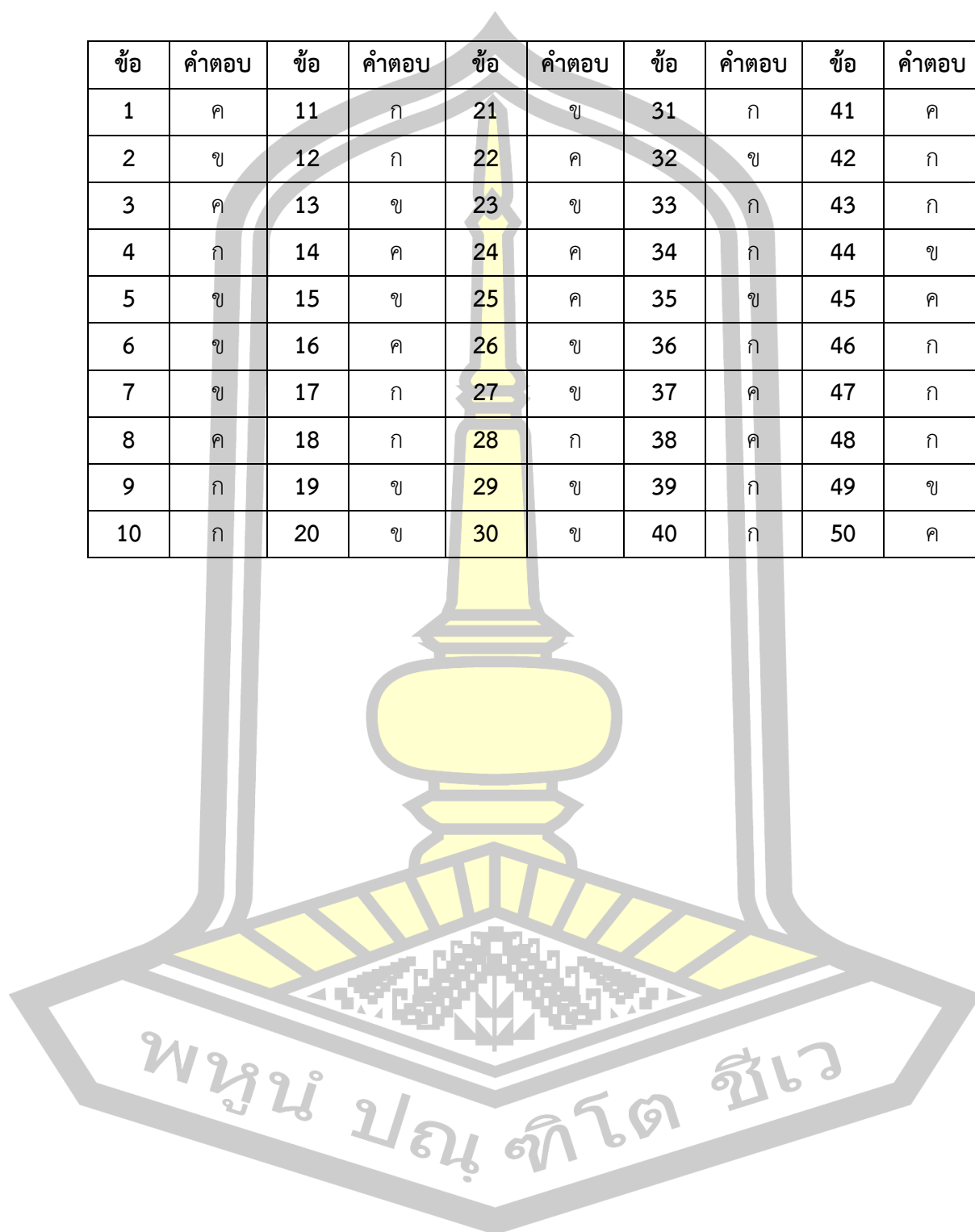
ข. การบูชาปวงชนียบุคคล

ค. การมีความรักความเมตตา

เฉลย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศาสนาnáรู้

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ค	11	ก	21	ข	31	ก	41	ค
2	ข	12	ก	22	ค	32	ข	42	ก
3	ค	13	ข	23	ข	33	ก	43	ก
4	ก	14	ค	24	ค	34	ก	44	ข
5	ข	15	ข	25	ค	35	ข	45	ค
6	ข	16	ค	26	ข	36	ก	46	ก
7	ข	17	ก	27	ข	37	ค	47	ก
8	ค	18	ก	28	ก	38	ค	48	ก
9	ก	19	ข	29	ข	39	ก	49	ข
10	ก	20	ข	30	ข	40	ก	50	ค

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม

ทีม.....

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามระดับคะแนนที่ตรงกับความเป็นจริงในแต่ละ พฤติกรรมที่แสดง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 3 หมายถึง ผู้เรียนหรือกลุ่มของผู้เรียนแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ
 2 หมายถึง ผู้เรียนหรือกลุ่มของผู้เรียนแสดงพฤติกรรมบางครั้ง
 1 หมายถึง ผู้เรียนหรือกลุ่มของผู้เรียนแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน

พฤติกรรมที่แสดงออกของทีม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ด้านบทบาทในการทำงานเป็นทีม			
1. สมาชิกในทีมรับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมาย			
2. มีการประสานงานให้ ความช่วยเหลือ และมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน			
3. สมาชิกในทีมเสนอความคิดในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาการทำงานของทีม			
4. ตระหนักในความสำคัญของคนและกัน แสดงออกโดย การยอมรับ การให้เกียรติปรึกษาหารือ ให้โอกาสในการทำงาน			
ด้านกระบวนการทำงานเป็นทีม			
5. มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และวางแผนการทำงานร่วมกันในทีม			
6. มีการกำหนดวิธีการ ขั้นตอนการทำงานและระยะเวลาอย่างเป็นระบบ			
7. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับสมาชิกในทีมได้อย่างเหมาะสม			
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในทีม			
8. มีการให้ความร่วมมือกับทีมอย่างเต็มที่ มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความผูกพันกัน เข้าใจกัน เรียนรู้ ความแตกต่างของคนและกัน			
9. มีการกล่าวคำชมเชยเพื่อนสมาชิกในทีมเมื่อผลงานประสบผลสำเร็จได้ ตามแผน			
10. มีความสุขในการทำงาน มีความรักใคร่สามัคคีกลมเกลียว เกลียว และมีปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของทีมในทุกรูปแบบ			

แบบประเมินการทำงานเป็นทีม

ชื่อ-สกุล เลขที่ ทีม

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามระดับคะแนนที่ตรงกับความเป็นจริงในแต่ละพฤติกรรมที่แสดง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 3 หมายถึง ผู้เรียนหรือกลุ่มของผู้เรียนแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ
- 2 หมายถึง ผู้เรียนหรือกลุ่มของผู้เรียนแสดงพฤติกรรมบางครั้ง
- 1 หมายถึง ผู้เรียนหรือกลุ่มของผู้เรียนแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง

แบบประเมินการทำงานเป็นทีม

ประเด็นที่สังเกต	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
1. พวกเรารับรู้และความรู้และความคิดเห็นของสมาชิกในทีม			
2. พวกเราช่วยกันคิดและแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรม			
3. เมื่อมีประเด็นที่เกิดจากการไม่เห็นด้วย พวกเราจะแสดงความคิดเห็นในประเด็นนั้นด้วยความสุภาพ			
4. พวกเรามักจะมีการลงความเห็นอย่างเป็นเอกฉันท์			
5. พวกเรามีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ในการทำงานเป็นทีม			
6. พวกเรามีการบริหารเวลาในการดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ			

พูน ปณ จิตโต ชีเว

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together**

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ในการสำรวจเพื่อทราบความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. เลือกข้อที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยลงเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงตามระดับความพึงพอใจของผู้เรียน

ระดับ 5 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจมาก

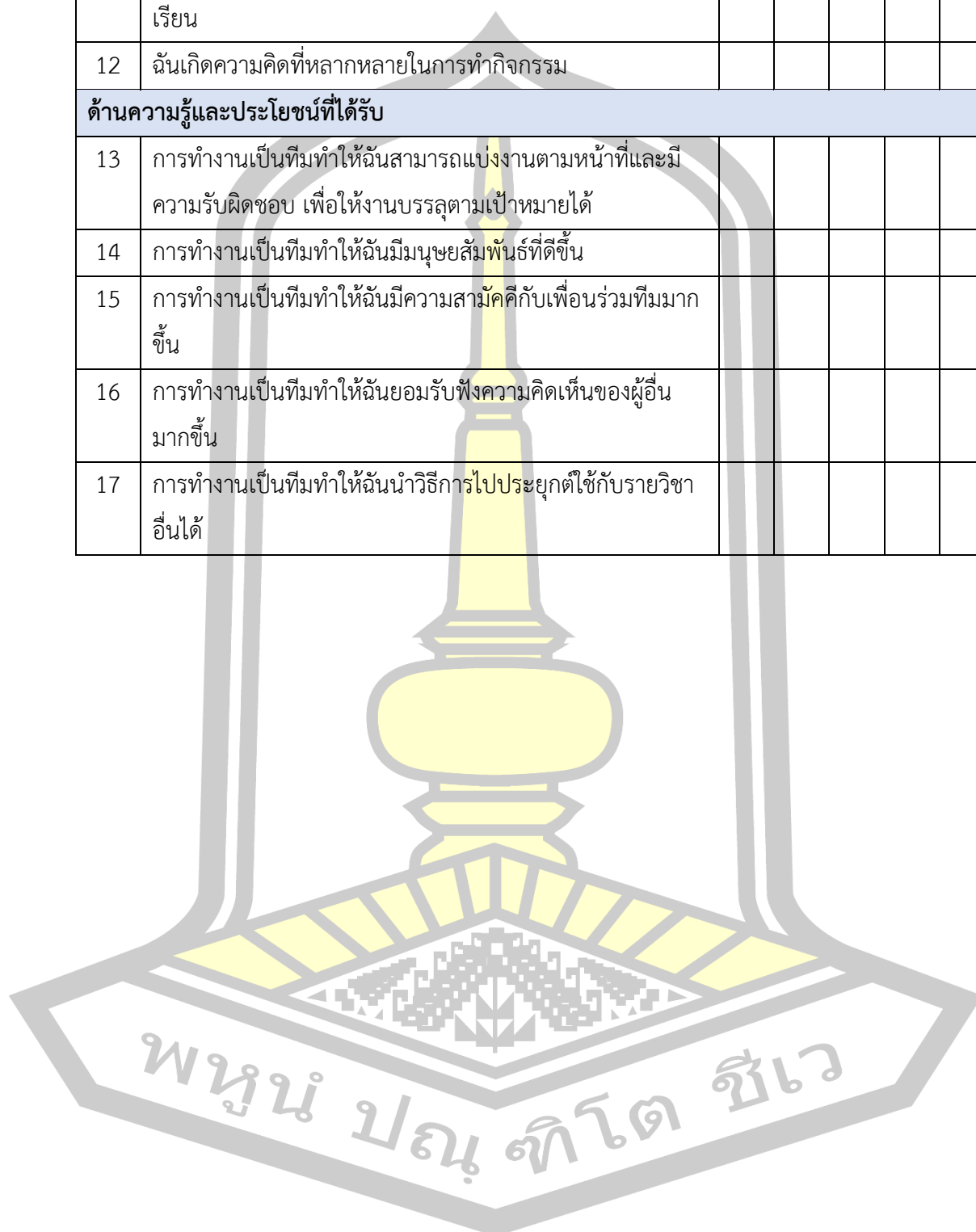
ระดับ 3 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจปานกลาง

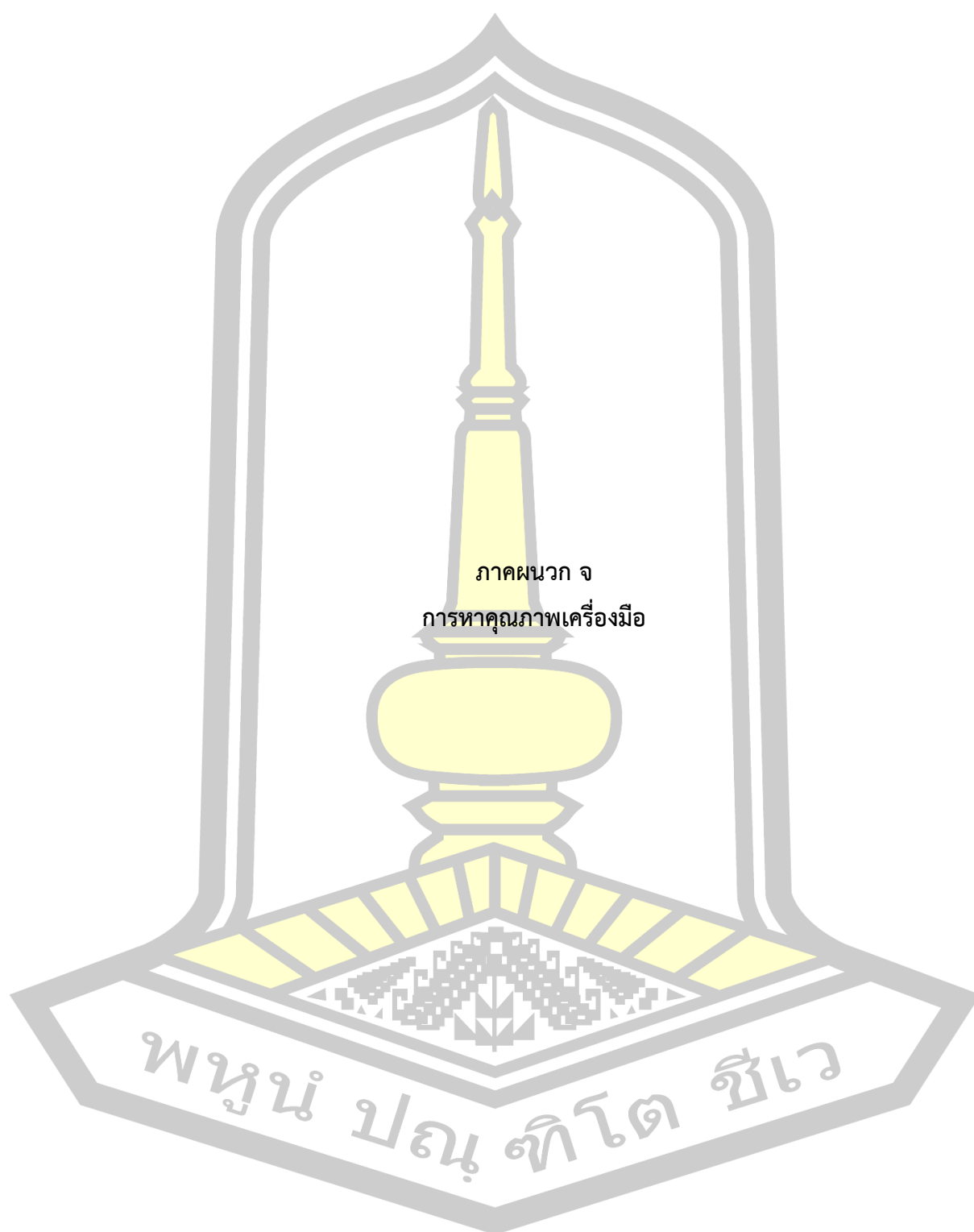
ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหาสาระ และสื่อการเรียนรู้						
1	ครูใช้วิธีการสอนและจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา					
2	กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยอำนวยความสะดวกให้ฉัน ได้ดียิ่งขึ้น					
3	ครูมีสื่อหรือเว็บสนับสนุนที่เป็นแหล่งความรู้ช่วยในการทำกิจกรรม					
4	ครูเปิดโอกาสให้ฉันได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละเนื้อหา					
5	ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ฉันได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน					
6	สื่อหรือเว็บสนับสนุนที่สามารถเรียนง่าย สะดวก รวดเร็ว					
ด้านการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together						
7	ฉันได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในห้องและครูในแต่ละเนื้อหา					
8	ฉันทำงานร่วมกับผู้อื่นในทีมได้ดี					
9	ฉันได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของครู					
10	กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ฉันมีความรับผิดชอบต่อตนเองและทีมได้เป็นอย่างดี					

11	กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ฉันมีความกระตือรือร้นในการเรียน					
12	ฉันเกิดความคิดที่หลากหลายในการทำกิจกรรม					
ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ						
13	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันสามารถแบ่งงานตามหน้าที่และมีความรับผิดชอบ เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายได้					
14	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขึ้น					
15	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันมีความสามัคคีกับเพื่อนร่วมทีมมากขึ้น					
16	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น					
17	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันนำวิธีการไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่นได้					

ตารางที่ 8 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาของเรา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการข้อความ	ผลการประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ					รวม (25)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
		1	2	3	4	5				
1. สาระสำคัญ										
1.1	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ การเรียนรู้	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
1.2	มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.3	เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
2. สาระสำคัญการเรียนรู้										
2.1	มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
2.2	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	3	5	4	20	4.00	0.71	เหมาะสมมาก
2.3	เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
2.4	มีความชัดเจน น่าสนใจ	5	4	3	5	4	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together										
3.1	สร้างความสนใจและกระตุ้นให้ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	4	5	4	5	4	22	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
3.2	สอดคล้องกับสาระสำคัญการ เรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
3.4	กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมได้ เหมาะสม	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
3.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อกิจกรรม	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.6	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด

4. สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้										
4.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
4.2	กระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4	4	3	5	5	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
4.4	มีความน่าสนใจ	4	4	3	5	5	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
5. การวัดผลและการประเมินผล										
5.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	4	2	3	5	5	19	3.80	1.30	เหมาะสมมาก
5.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	2	3	5	4	18	3.60	1.14	เหมาะสมมาก
5.3	เครื่องมือวัดมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4	2	4	5	5	20	4.00	1.22	เหมาะสมมาก
โดยรวม								4.43	0.74	เหมาะสมมาก

ตารางที่ 9 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ความสำคัญของ
พระพุทธศาสนา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการข้อความ	ผลการประเมินโดย					รวม (25)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
		ผู้เชี่ยวชาญ								
		1	2	3	4	5				
1. สาระสำคัญ										
1.1	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ การเรียนรู้	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
1.2	มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
1.3	เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
2. สาระสำคัญการเรียนรู้										
2.1	มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	5	3	5	4	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
2.2	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	5	3	5	5	22	4.40	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
2.3	เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	5	3	5	4	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
2.4	มีความชัดเจน น่าสนใจ	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together										
3.1	สร้างความสนใจและกระตุ้นให้ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
3.2	สอดคล้องกับสาระสำคัญการ เรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	3	4	5	4	21	4.20	0.84	เหมาะสมมากที่สุด
3.4	กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมได้ เหมาะสม	5	5	3	5	4	22	4.40	0.89	เหมาะสมมาก
3.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อกิจกรรม	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.6	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด

4. สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้										
4.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
4.2	กระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4	4	3	5	5	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	5	5	22	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
4.4	มีความน่าสนใจ	4	4	3	5	5	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
5. การวัดผลและการประเมินผล										
5.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมาก
5.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมาก
5.3	เครื่องมือวัดมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4	4	4	5	5	22	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
โดยรวม								4.51	0.66	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 10 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 พระพุทธศาสนาเป็น
เอกลักษณ์ของชาติไทย โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการข้อความ	ผลการประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ					รวม (25)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
		1	2	3	4	5				
1. สาระสำคัญ										
1.1	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ การเรียนรู้	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
1.2	มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
1.3	เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
2. สาระสำคัญการเรียนรู้										
2.1	มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	3	5	4	22	4.40	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
2.2	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
2.3	เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	5	3	5	5	22	4.40	0.89	เหมาะสมมาก
2.4	มีความชัดเจน น่าสนใจ	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together										
3.1	สร้างความสนใจและกระตุ้นให้ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	4	4	4	5	5	22	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
3.2	สอดคล้องกับสาระสำคัญการ เรียนรู้	5	4	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
3.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
3.4	กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมได้ เหมาะสม	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
3.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อกิจกรรม	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
3.6	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด

4. สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้										
4.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
4.2	กระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4	4	3	5	5	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
4.4	มีความน่าสนใจ	4	4	3	5	5	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
5. การวัดผลและการประเมินผล										
5.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมาก
5.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	2	3	5	5	19	3.80	1.30	เหมาะสมมาก
5.3	เครื่องมือวัดมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4	2	5	5	5	21	4.20	1.30	เหมาะสมมาก
โดยรวม								4.52	0.72	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 11 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ศาสนาในประเทศไทย
(พระพุทธศาสนา)โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการข้อความ	ผลการประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ					รวม (25)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
		1	2	3	4	5				
1. สาระสำคัญ										
1.1	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ การเรียนรู้	4	5	3	5	5	22	4.40	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
1.2	มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.3	เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
2. สาระสำคัญการเรียนรู้										
2.1	มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	5	3	5	5	22	4.40	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
2.2	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
2.3	เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	5	4	3	5	4	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
2.4	มีความชัดเจน น่าสนใจ	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together										
3.1	สร้างความสนใจและกระตุ้นให้ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
3.2	สอดคล้องกับสาระสำคัญการ เรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
3.4	กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมได้ เหมาะสม	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
3.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อกิจกรรม	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.6	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน	4	5	4	5	4	22	4.40	0.55	เหมาะสมมาก

4. สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้										
4.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
4.2	กระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4	4	3	5	5	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
4.4	มีความน่าสนใจ	5	4	3	5	5	22	4.40	0.89	เหมาะสมมาก
4.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
5. การวัดผลและการประเมินผล										
5.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	4	5	3	5	5	22	4.40	0.89	เหมาะสมมาก
5.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	3	4	5	5	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
5.3	เครื่องมือวัดมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4	2	3	5	5	19	3.80	1.30	เหมาะสมมาก
โดยรวม								4.51	0.71	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 12 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ศาสนาอื่น ๆ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการข้อความ	ผลการประเมินโดย					รวม (25)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
		ผู้เชี่ยวชาญ								
		1	2	3	4	5				
1. สาระสำคัญ										
1.1	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
1.2	มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.3	เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
2. สาระสำคัญการเรียนรู้										
2.1	มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	3	5	4	22	4.40	0.89	เหมาะสมมาก
2.2	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
2.3	เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	5	3	5	4	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
2.4	มีความชัดเจน น่าสนใจ	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together										
3.1	สร้างความสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.2	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.4	กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
3.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อกิจกรรม	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.6	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด

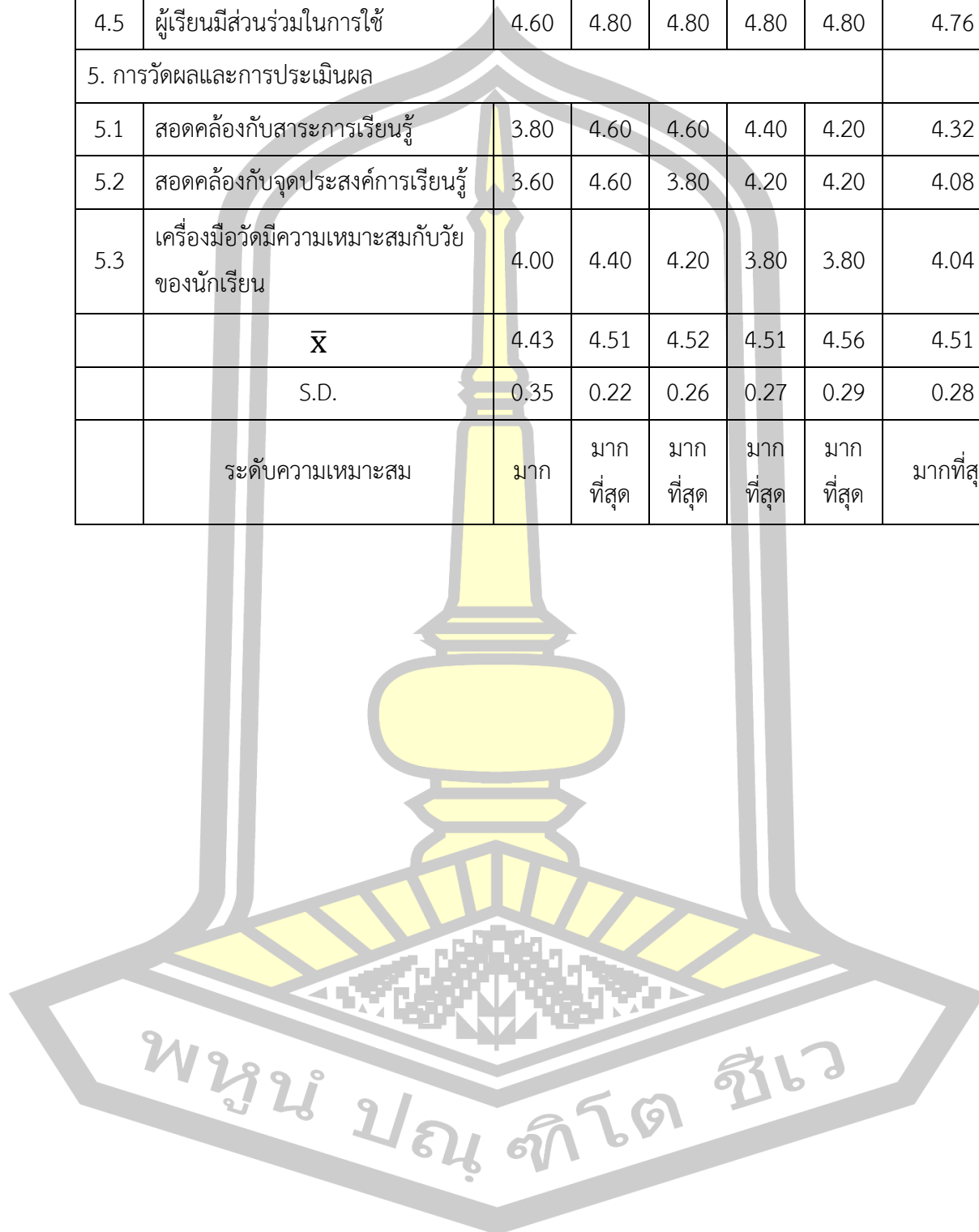
4. สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้										
4.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
4.2	กระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4	4	3	5	5	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
4.4	มีความน่าสนใจ	5	5	3	5	5	23	4.60	0.89	เหมาะสมมาก
4.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
5. การวัดผลและการประเมินผล										
5.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญการเรียนรู้	4	4	3	5	5	21	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
5.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	5	4	21	4.20	0.45	เหมาะสมมาก
5.3	เครื่องมือวัดมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4	2	3	5	5	19	3.80	1.30	เหมาะสมมาก
โดยรวม								4.56	0.68	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 13 สรุปความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together เรื่อง วิทยาศาสตร์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการประเมิน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่					ค่าเฉลี่ยรวม
		1	2	3	4	5	
1. สาระสำคัญ							
1.1	มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.60	4.60	4.60	4.40	4.60	4.56
1.2	มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.60	4.80	4.80	4.60	4.60	4.68
1.3	เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.80	4.60	4.60	4.80	4.80	4.72
2. สาระการเรียนรู้							
2.1	มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	4.20	4.40	4.40	4.40	4.40
2.2	มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.00	4.40	4.60	4.60	4.60	4.44
2.3	เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	4.20	4.40	4.20	4.20	4.32
2.4	มีความชัดเจน น่าสนใจ	4.20	4.60	4.60	4.60	4.60	4.52
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together							
3.1	เร้าความสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	4.40	4.60	4.40	4.60	4.80	4.56
3.2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	4.80	4.60	4.80	4.80	4.76
3.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	4.20	4.60	4.60	4.80	4.56
3.4	กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.60	4.40	4.60	4.60	4.60	4.56
3.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อกิจกรรม	4.80	4.80	4.60	4.80	4.80	4.76
3.6	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน	4.80	4.60	4.80	4.40	4.80	4.68
4. สื่อการเรียนการสอน/อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบ							
4.1	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.60	4.80	4.80	4.80	4.80	4.76
4.2	กระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4.20	4.20	4.20	4.20	4.20	4.20
4.3	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	4.40	4.80	4.80	4.80	4.68

4.4	มีความน่าสนใจ	4.20	4.20	4.20	4.40	4.60	4.32
4.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	4.60	4.80	4.80	4.80	4.80	4.76
5. การวัดผลและการประเมินผล							
5.1	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	3.80	4.60	4.60	4.40	4.20	4.32
5.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.60	4.60	3.80	4.20	4.20	4.08
5.3	เครื่องมือวัดมีความเหมาะสมกับวัย ของนักเรียน	4.00	4.40	4.20	3.80	3.80	4.04
	$\bar{X}$	4.43	4.51	4.52	4.51	4.56	4.51
	S.D.	0.35	0.22	0.26	0.27	0.29	0.28
	ระดับความเหมาะสม	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด

การหาคุณภาพความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศาสนาความรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 14 ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	การพิจารณา
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
2	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
3	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
4	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
5	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
6	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
7	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
8	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
9	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
10	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
11	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
12	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
13	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
14	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
15	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
16	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
17	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
18	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
19	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
20	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
21	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
22	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
23	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
24	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 14 (ต่อ) ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	การพิจารณา
	1	2	3	4	5			
25	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
26	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
27	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
28	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
29	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
30	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
31	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
32	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
33	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
34	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
35	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
36	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
37	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
38	1	1	1	0	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
39	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
40	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
41	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
42	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
43	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
44	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
45	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
46	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
47	1	0	1	1	1	4	0.8	คัดเลือกไว้
48	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
49	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
50	1	1	1	1	1	5	1	คัดเลือกไว้
โดยรวม	45	31	45	44	45	210	0.93	

การหาค่าความยากง่าย (p), ค่าอำนาจจำแนก (r) และการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ โดยดัชนี B ของเบรนนอน (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

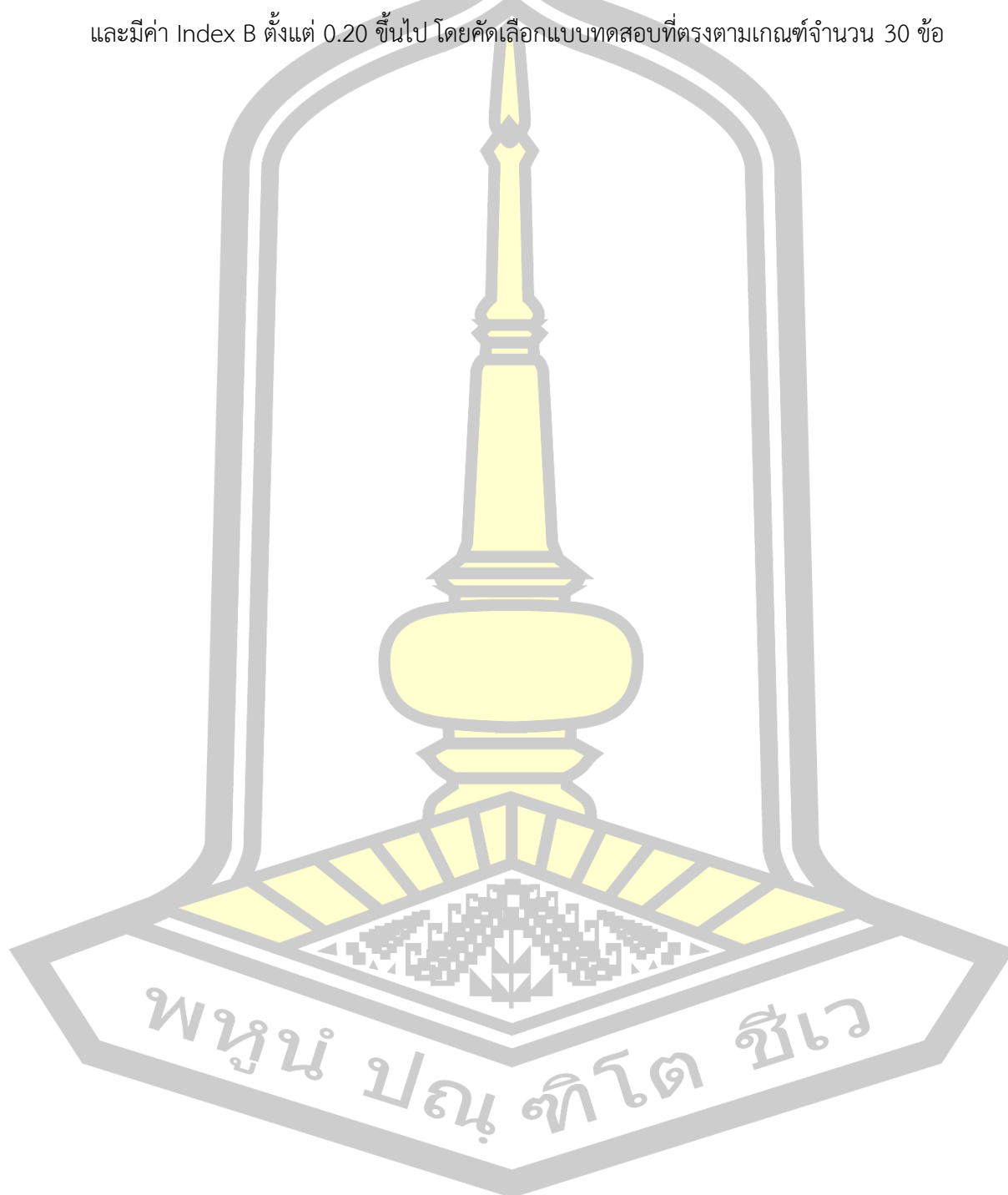
ตารางที่ 15 ค่าความยากง่าย (p), ค่าอำนาจจำแนก (r) และการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ โดยดัชนี B ของเบรนนอน (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วิทยาศาสตร์

ข้อที่	p	r	B	ผลการพิจารณา
1	0.54	0.66	0.64	คัดเลือกไว้
2	0.69	0.58	0.23	คัดเลือกไว้
3	0.46	-0.02	0.55	ตัดทิ้ง
4	0.92	0.10	-0.09	ตัดทิ้ง
5	0.77	0.51	0.32	ตัดทิ้ง
6	0.77	0.73	0.91	คัดเลือกไว้
7	0.69	0.63	0.82	คัดเลือกไว้
8	0.54	0.55	0.64	ตัดทิ้ง
9	0.46	0.92	0.55	คัดเลือกไว้
10	0.77	0.73	0.91	คัดเลือกไว้
11	0.69	0.63	0.82	คัดเลือกไว้
12	0.54	0.80	0.64	คัดเลือกไว้
13	0.23	0.31	0.27	ตัดทิ้ง
14	0.23	0.00	0.27	ตัดทิ้ง
15	0.77	0.48	0.32	ตัดทิ้ง
16	0.77	0.73	0.91	คัดเลือกไว้
17	0.69	0.63	0.82	คัดเลือกไว้
18	0.54	0.80	0.64	คัดเลือกไว้
19	0.54	0.66	0.64	คัดเลือกไว้
20	0.69	0.58	0.23	คัดเลือกไว้
21	0.69	0.63	0.82	คัดเลือกไว้
22	0.54	0.55	0.64	ตัดทิ้ง
23	0.46	0.92	0.55	คัดเลือกไว้
24	0.77	0.73	0.91	คัดเลือกไว้

ตารางที่ 15 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p), ค่าอำนาจจำแนก (r) และการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ โดย
ดัชนี B ของเบรนนอน (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วิทยาศาสตร์นา

ข้อที่	p	r	B	ผลการพิจารณา
25	0.62	0.72	0.73	คัดเลือกไว้
26	0.54	0.80	0.64	คัดเลือกไว้
27	0.92	0.12	-0.09	ตัดทิ้ง
28	0.92	-0.28	-0.09	ตัดทิ้ง
29	0.85	0.11	0.41	ตัดทิ้ง
30	0.92	0.10	-0.09	ตัดทิ้ง
31	0.85	0.48	0.41	ตัดทิ้ง
32	0.69	0.59	0.23	คัดเลือกไว้
33	0.77	0.49	0.32	ตัดทิ้ง
34	0.69	0.59	0.23	คัดเลือกไว้
35	0.77	0.70	0.91	คัดเลือกไว้
36	0.69	0.72	0.82	คัดเลือกไว้
37	0.69	0.78	0.82	คัดเลือกไว้
38	0.62	0.72	0.73	คัดเลือกไว้
39	0.46	0.92	0.55	คัดเลือกไว้
40	0.54	0.78	0.64	คัดเลือกไว้
41	0.46	0.92	0.55	คัดเลือกไว้
42	0.54	0.84	0.64	คัดเลือกไว้
43	0.92	0.07	-0.09	ตัดทิ้ง
44	0.54	0.66	0.64	คัดเลือกไว้
45	0.69	0.58	0.23	คัดเลือกไว้
46	0.92	0.12	-0.09	ตัดทิ้ง
47	0.92	-0.28	-0.09	ตัดทิ้ง
48	0.85	0.11	0.41	ตัดทิ้ง
49	0.54	0.80	0.64	คัดเลือกไว้
50	0.54	0.66	0.64	คัดเลือกไว้

คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉพาะข้อที่มีความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20-0.80 ซึ่งเป็นความยากง่ายพอเหมาะไม่ยากหรือไม่ง่ายเกินไป สอดคล้องกับจุดประสงค์ คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งเป็นข้อที่สามารถจำแนกนักเรียนอ่อนและเก่งได้ และมีค่า Index B ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป โดยคัดเลือกแบบทดสอบที่ตรงตามเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ

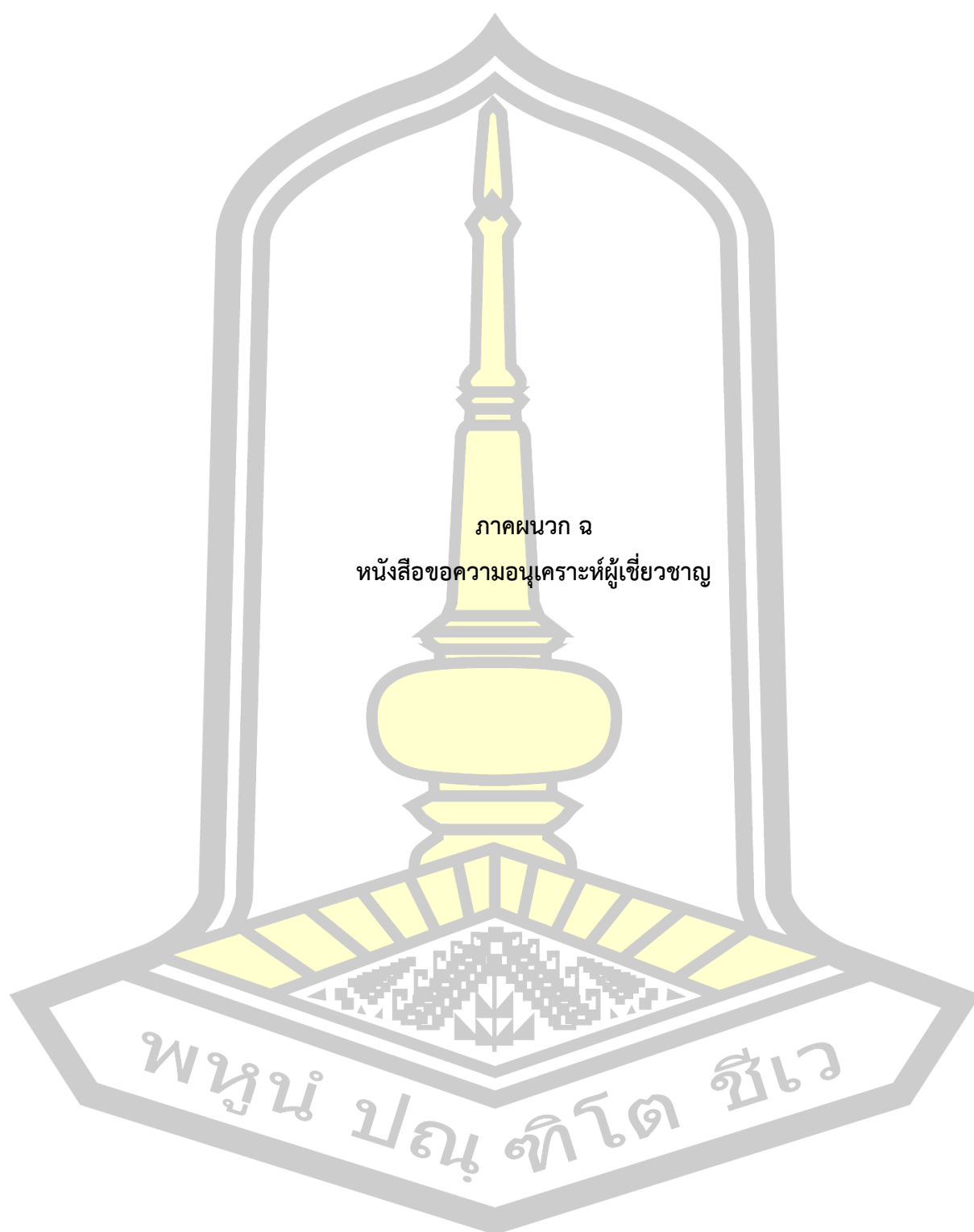

ตารางที่ 16 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1	ครูใช้วิธีการสอนและจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา	0	1	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
2	กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยอำนวยความสะดวกให้ฉันได้ดียิ่งขึ้น	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3	ครูมีสื่อหรือเว็บสนับสนุนที่เป็นแหล่งความรู้ช่วยในการทำกิจกรรม	0	1	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
4	ครูเปิดโอกาสให้ฉันได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละเนื้อหา	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
5	ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ฉันได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
6	สื่อหรือเว็บสนับสนุนที่สามารถเรียนง่าย สะดวก รวดเร็ว	0	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	ฉันได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในห้องและครูในแต่ละเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	ฉันทำงานร่วมกับผู้อื่นในทีมได้ดี	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
9	ฉันได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
10	กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ฉันมีความรับผิดชอบต่องานตัวเอง และทีมได้เป็นอย่างดี	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้

11	กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ฉันมีความกระตือรือร้นในการเรียน	1	1	0	1	0	3	0.6	ใช้ได้
12	ฉันเกิดความคิดที่หลากหลายในการทำกิจกรรม	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
13	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันสามารถแบ่งงานตามหน้าที่และมีความรับผิดชอบ เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายได้	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
14	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขึ้น	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
15	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันมีความสามัคคีกับเพื่อนร่วมทีมมากขึ้น	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
16	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
17	การทำงานเป็นทีมทำให้ฉันนำวิธีการไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่นได้	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
โดยรวม							64	0.75	

ที่ อว ๐๖๐๕.๕(๒)/๗๙๖๙

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางเบญจพร วรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ด้วย นายกันต์พัฒน์ ทับชา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๑-๓๑๗๔

เบอร์โทรนิสิต ๐๘๒-๔๕๒-๒๒๙๒

ที่ อว ๐๖๐๕.๕(๒)/๑๙๔๑

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางวาสนา ศรีหาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ด้วย นายกันต์พัฒน์ ทับชา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาชานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๑-๓๑๗๔

เบอร์โทรนิสิต ๐๘๒-๔๕๒-๒๒๙๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว ๐๖๐๕.๕(๒) ๐๖๖๖๖๖ วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วราพร เอรารวรรณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย การวัดและประเมินผล

ด้วย นายกันต์พัฒน์ ทับขานิสิต ปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว ๐๖๐๕.๕(๒)/๐.๑๒๑

วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อารีย์รัตน์ โนนสุวรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

ด้วย นายกันต์พัฒน์ ทับขานิสิต ปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว ๐๖๐๕.๕(๒)/๗.๑๖๑ วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

ด้วย นายกันต์พัฒน์ ทับขานิสิต ปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

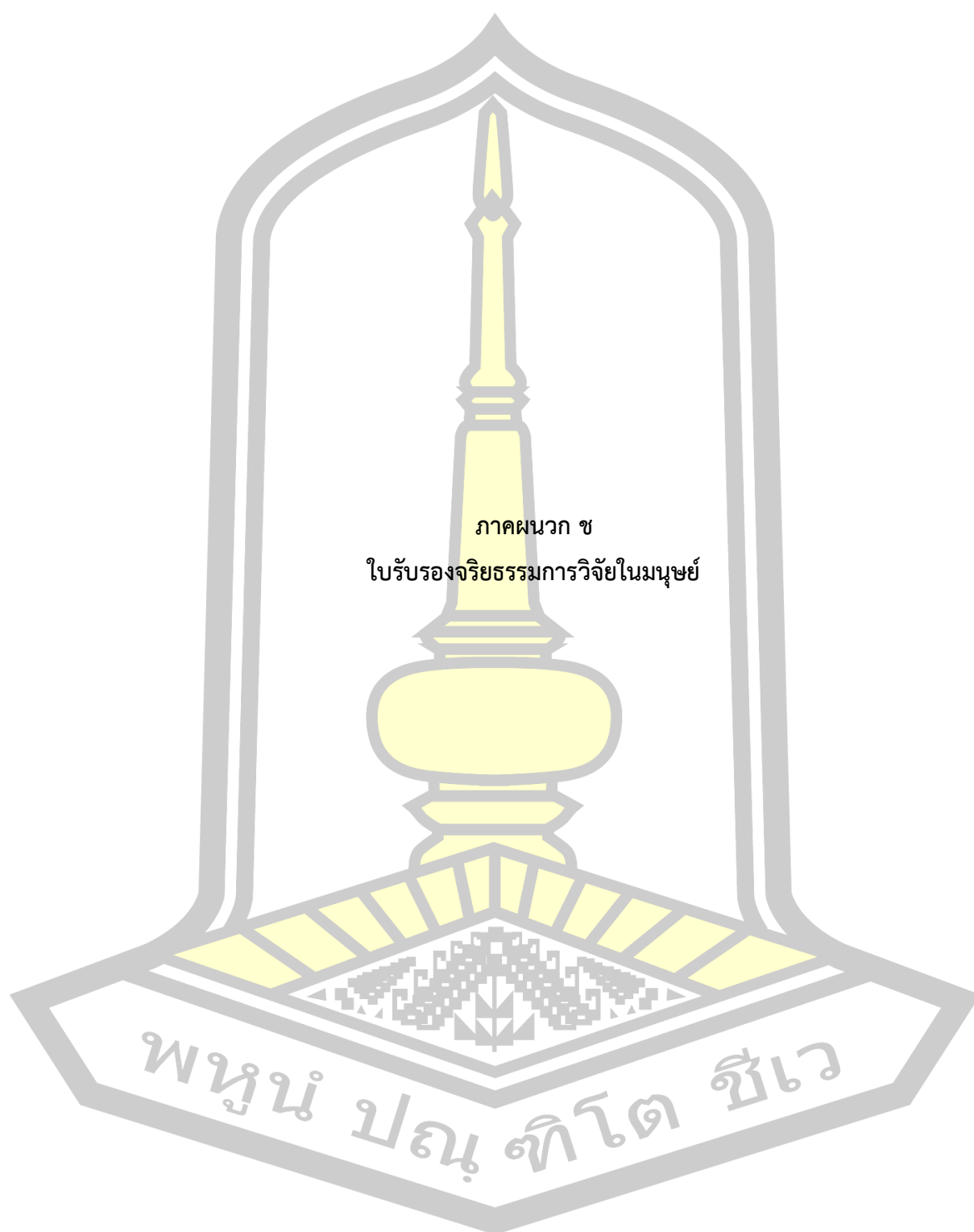
เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

เลขที่การรับรอง : 091-045/2567

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เรียนรู้ศาสนา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาอังกฤษ) Organizing Cooperative Learning Activities Using the Learning Together Technique for Grade 2 Students.

ผู้วิจัย : นายกันต์พัฒน์ ทับชา

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะศึกษาศาสตร์

สถานที่ทำการวิจัย : โรงเรียนบ้านเสือกินรวโคกน้อย อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดมหาสารคาม

ประเภทการพิจารณาแบบ : แบบเร่งรัด

วันที่รับรอง : 22 กุมภาพันธ์ 2567

วันหมดอายุ : 21 กุมภาพันธ์ 2568

ข้อเสนอการวิจัยนี้ ได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้ว และอนุมัติในด้านจริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องข้างต้นได้ บนพื้นฐานของโครงงานวิจัยที่คณะกรรมการฯ ได้รับและพิจารณา เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วให้ผู้วิจัยส่งแบบฟอร์มการปิดโครงการและรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องยื่นขอรับการพิจารณาใหม่

.....**ภทรี สว่างจิตร์**.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษียรหญิงรัตรี สว่างจิตร์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

**MAHASARAKHAM UNIVERSITY ETHICS COMMITTEE FOR
RESEARCH INVOLVING HUMAN SUBJECTS**

Certificate of Approval

Approval number: 091-045/2024

Title : Organizing Cooperative Learning Activities Using the Learning Together Technique for Grade 2 Students.

Principal Investigator : Mr. Kantaphat Thabcha

Responsible Department : Faculty of Education

Research site : Ban Suea Kin Wua Khok Noi School, Kae Dam District, Maha Sarakham Province

Review Method : Expedited Review

Date of Manufacture : 22 February 2024

expire : 21 February 2025

This research application has been reviewed and approved by the Ethics Committee for Research Involving Human Subjects, Mahasarakham University, Thailand. Approval is dependent on local ethical approval having been received. Any subsequent changes to the consent form must be re-submitted to the Committee.

 (Asst. Prof. Ratree Sawangjit)
 Chairman

Approval is granted subject to the following conditions: (see back of this Certificate)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายกันต์พัฒน์ ทับชา
วันเกิด	วันที่ 14 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2540
สถานที่เกิด	จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 44 หมู่ที่ 4 บ้านหนองบัว ตำบลหนองกง อำเภอกแต้ จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44190
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูอัตราจ้าง
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านเสือกินวัวโคกน้อย ตำบลมิตรภาพ อำเภอกแต้ จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2552 - 2554 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ.2555 - 2557 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ.2558 - 2563 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ.2565 - 2567 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ภิโต ชีเว